

Základní škola a Mateřská škola Horní Bradlo, okres Chrudim
Dolní Bradlo č. p. 21, 539 53 Horní Bradlo, T 469 338 159, IČO 70985677
e-mail: zshornibradlo@seznam.cz www.zshornibradlo.cz

č. j. ZŠ 81/22

V Horním Bradle dne 30. 8. 2022

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

„STUDÁNKA III.“

- aktualizovaná verze platná od 1. 9. 2022

(zpracováno podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání platného od 1. 9. 2021)

Obsah

1. Identifikační údaje.....	2
1.1 Název vzdělávacího programu	2
1.2 Údaje o škole.....	2
1.3 Zřizovatel.....	2
1.4 Platnost dokumentu od: 1. 9. 2022	2
2. Charakteristika školy.....	3
2.1 Úplnost a velikost školy	3
2.2 Podmínky školy.....	3
2.3 Charakteristika pedagogického sboru	3
2.4 Charakteristika žáků	4
2.5 Dlouhodobé projekty.....	4
2.5.1 Celoroční projekty.....	4
2.5.2 Tradiční akce, projektové dny	5
2.6 Mezinárodní spolupráce	5
2.7 Vlastní hodnocení školy	5
2.7.1 Oblasti autoevaluace.....	5
2.7.2 Nástroje autoevaluace	5
2.7.3 Časové rozvržení autoevaluačních činností	6
2.8 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery	6
2.8.1 Spolupráce s rodiči	6
2.8.2 Spolupráce s PPP, SPC a dalšími organizacemi	6
2.8.3 Spolupráce se zřizovatelem	6
2.8.4 Spolupráce s jinými subjekty	6
3. Charakteristika ŠVP	7
3.1 Zaměření školy	7
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie	8
3.2.1 Klíčové kompetence	9
3.2.2 Profil žáka, který opouští 1. stupeň	11
3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	11
3.3.1 Podpůrná opatření prvního stupně poskytovaná školou.....	12
3.3.2 Postup při poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně	13
3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.....	14
3.4.1 Podpůrná opatření prvního stupně poskytovaná školou.....	14
3.4.2 Podpůrná opatření druhého až pátého stupně.....	14
Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka.....	14
3.4.3 Specifikace provádění podpůrných opatření	15
3.5 Začlenění průřezových témat	15
3.6 Tabulka - Průřezová témata.....	17
4. UČEBNÍ PLÁN.....	23
4.1 Tabulace učebního plánu.....	23
4.2 Poznámky k učebnímu plánu	24
4.3 Doplněk vzdělávací činnosti	25
4.3.1 Nepovinné předměty	25

4.3.2 Školní družina	25
5. Učební osnovy.....	26
5.1 Jazyk a jazyková komunikace	27
Český jazyk – ročník první	31
Český jazyk – ročník druhý	35
Český jazyk – ročník třetí	39
Český jazyk – ročník čtvrtý	43
Český jazyk – ročník pátý	47
5.1 Jazyk a jazyková komunikace	52
5.1.2 Cizí jazyk.....	52
Předmět: Anglický jazyk – AJ	52
Anglický jazyk – ročník první	55
Anglický jazyk – ročník druhý	56
Anglický jazyk – ročník třetí	57
Anglický jazyk – ročník čtvrtý	59
Anglický jazyk – ročník pátý	61
5.2.1 Matematika a její aplikace.....	64
Předmět: Matematika – M.....	64
Matematika – ročník druhý	69
Matematika – ročník třetí	71
Matematika – ročník čtvrtý	73
Matematika – ročník pátý	76
5.3 Informatika	79
5.3.1 Informatika	79
Předmět: Informatika – INF	79
Informatika – ročník čtvrtý a pátý	83
5.4 Člověk a jeho svět	86
5.4.1 Člověk a jeho svět	86
Předmět: Náš svět – NS.....	86
Náš svět – ročník první	90
Náš svět – ročník druhý	94
Náš svět – ročník třetí	98
Náš svět – ročník čtvrtý a pátý	102
5.5 Umění a kultura.....	111
5.5.1 Hudební výchova.....	111
Předmět: Hudební výchova – HV	111
Hudební výchova – ročník první	114
Hudební výchova – ročník druhý	115
Hudební výchova – ročník třetí	117
Hudební výchova – ročník čtvrtý	119
Hudební výchova – ročník pátý	121
5.5 Umění a kultura.....	125
5.5.2 Výtvarná výchova	125
Předmět: Výtvarná výchova – VV	125
Výtvarná výchova – ročník: první, druhý	129
Výtvarná výchova – ročník třetí.....	131
Výtvarná výchova – ročník čtvrtý, pátý	133
5. 6 Člověk a zdraví.....	135

Předmět: Tělesná výchova – TV	135
Tělesná výchova – ročník první, druhý, třetí	138
Tělesná výchova – ročník čtvrtý, pátý.....	140
5.7 Člověk a svět práce	144
Předmět: Praktické činnosti – PČ	144
Praktické činnosti – ročník první, druhý	147
Praktické činnosti – ročník třetí	148
Praktické činnosti – ročník čtvrtý, pátý	150
6.1 Hodnocení žáků.....	153
6.2 Způsoby hodnocení	153
6.3 Kritéria hodnocení.....	155
6.3.1 Stupně klasifikace a hodnocení	156
6.3.2 Alternativní možnosti hodnocení	156
Příloha 1 – Standardy pro základní vzdělávání	157
Příloha 2 - Charakteristika ŠVP - zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	174
Úprava očekávaných výstupů.....	174
Příloha 3 Realizace průřezových témat v případě žáků s lehkým mentálním postižením	190

1. Identifikační údaje

1.1 Název vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání (ŠVP ZV)
„Studánka III.“

1.2 Údaje o škole

Základní škola a Mateřská škola Horní Bradlo, okres Chrudim

Základní údaje o škole:

Adresa:	Dolní Bradlo č.p. 21 539 53 Horní Bradlo,	
Ředitelka školy:	Mgr. Michaela Stará	
Telefon:	469 338 159	mobil: 704 603 825
E-mail:	zshornibradlo@seznam.cz	
www:	www.zshornibradlo.cz	
IČO:	70985677	
REDIZO:	600 090 264	
IZO	102 130 965	Kapacita:
Základní škola:		40
Mateřská škola:		25
Školní družina:		25
Školní jídelna-výdejna:		110

1.3 Zřizovatel

Název:	Obec Horní Bradlo
Adresa:	539 53 Horní Bradlo č. p. 7
Telefon, fax:	469 338 121
E-mail:	ou@hornibradlo.cz

1.4 Platnost dokumentu od: 1. 9. 2022

Školní vzdělávací program „Studánka II.“ byl projednán školskou radou dne 29. 8. 2008 a byl vydán dne 30. 8. 2008 s platností od 1. 9. 2008. Tento dokument byl vydán na základě ustanovení § 3 odst. 2 a § 5 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání. Dokument byl zpracován podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání upraveného Opatřením ministryně školství, mládeže a tělovýchovy čj. 15523/2007-22 ze dne 26. června 2007 s účinností dnem 1. července 2007.

Úpravy, změny:

1. Druhé aktualizované vydání školního vzdělávacího programu bylo provedeno na základě Opatření ministra školství, mládeže a tělovýchovy čj. MŠMT-2647/2013-210 ze dne 29. ledna 2013 s účinností dnem 1. září 2013. Dokument byl předložen školské radě k vyjádření dne 30. 8. 2013 a byl vydán dne 30. 8. 2013 s platností od 1. 9. 2013.

2. Třetí vydání školního vzdělávacího programu bylo provedeno na základě Opatření ministryně školství, mládeže a tělovýchovy čj. MŠMT-28603/2016 ze dne 22. února 2016 s účinností dnem 1. března 2016. Dokument byl projednán školskou radou dne 22. 6. 2016 a byl vydán dne 30. 8. 2016 s účinností od 1. 9. 2016 s čj. ZŠ 102/16.

3. Čtvrté vydání školního vzdělávacího programu "Studánka III." bylo provedeno na základě Opatření ministra školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání, a to s účinností od 1. září 2021: Opatření, kterým se v souladu s § 4 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon) mění Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání. Změna se týká především nového pojetí informatiky. Dokument byl předložen školské radě dne 10. 5. 2022 a byl vydán 30. 8. 2022 pod čj. ZŠ 81/22.

Aktualizace ŠVP ZV "Studánka III." předložena Školské radě dne: 10. 5. 2022

Kontaktní osoba a koordinátor ŠVP: Mgr. Michaela Stará, ředitelka školy

podpis: razítko školy:

2. Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Naše málotřídní škola je školou rodinného typu. Je spojená s mateřskou školou nejen organizačně, ale celou koncepcí vzdělávacího procesu. Žáci pěti ročníků jsou rozděleni do dvou tříd. Ročníky spojujeme podle počtu žáků v daném školním roce – do dvou nebo tří ročníků ve třídě.

Součástí školy je také školní jídelna a jedno oddělení školní družiny.

Budova školy je spolu s přistavenou částí pro MŠ umístěna v centru obce, obklopena školní zahradou, kde je školní hřiště, herní prvky a pískoviště. V okolí areálu jsou blízko lesy, louky – ideální místa pro výchovné, vzdělávací i relaxační vycházky.

Dopravní obslužnost je dobrá – autobusová spojení navazují na provoz školy.

2.2 Podmínky školy

V budově školy jsou v přízemí dvě kmenové učebny, kmenová učebna školní družiny, jejíž součástí je i školní jídelna a herna, šatna žáků, sociální zařízení žactva a pedagogických pracovníků. V prvním patře se nachází zázemí pro vedení školy, kabinet učebních pomůcek a sklad učebnic.

Obě třídy jsou účelně zařízené, v každé třídě je koberec, který slouží nejen k relaxaci, ale také zde probíhá část výuky.

V celém prostoru školy je k dispozici připojení k internetu. Obě třídy jsou vybavené interaktivní tabulí a IT technikou (stolní počítače, školní notebooky a tablety). Žáci mají k dispozici rovněž základní kancelářské vybavení a výtvarné potřeby. Škola disponuje pomůckami pro výuku programování (Blue-Bot, ...), hudebními nástroji (2 pianina, elektrické piano, kytara, flétny, zvonkohry, xylofon, ukulele, rytmické a bicí nástroje a boomwhackery aj.), které žáci využívají ve výuce i v rámci volnočasových a odpočinkových aktivit. Dále využíváme velké množství didaktických pomůcek, stavebnic a her.

V přízemí je umístěna i školní knihovna, která je vybavena jak literaturou pro žáky, tak odbornou literaturou pro pedagogy.

Ke škole náleží školní zahrada vybavena hřištěm, herními prvky a pískovištěm.

Škola nemá vlastní tělocvičnu. Výuka TV probíhá v místní sokolovně, za příznivého počasí na školním hřišti nebo multifunkčním obecním hřišti. V průběhu školní docházky žáci absolvují výuku plavání v plaveckém areálu v Hlinsku v Čechách.

Budova základní a mateřské školy je vytápěna vlastní kotelnou na dřevo.

Hygienické zázemí pro žáky i učitele odpovídá normám (podrobněji v provozním řádu školy).

O přestávkách žáci využívají prostory třídy, chodby, družiny. Velká přestávka se při příznivém počasí tráví na školní zahradě.

Stravování je zajištěno ve vlastní školní jídelně.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Na škole pracují plně kvalifikovaní pedagogičtí pracovníci. Důraz klademe na spolupráci a pozitivní klima, na komunikaci mezi všemi stranami, dobré nastavení vztahů a vzájemnou dobrou informovanost o dění ve škole. S žáky komunikují respektujícím přístupem a velkou

vnímavostí k jejich individuálním potřebám. Jsou ve své práci tvůrčí a jsou otevření alternativním pedagogickým směrům.

Učitelé využívají celou škálu pedagogických metod, strategií a forem výuky. Nezaměřují se jen jedním pedagogickým směrem, ale snaží se využívat takové metody, které se jim v daný okamžik jeví jako nejefektivnější pro daný problém, látku a žáka.

Učitelé v hojné míře využívají ve výchovně vzdělávacím procesu i v mimoškolních činnostech (kroužky, besídky apod.) svých dovedností – hraní na několik hudebních nástrojů (klavír, kytara, flétna), výtvarné nadání (výzdoba školy, výtvarné soutěže aj.), specializace na TV (sportovní soutěže, aj.). Při práci se žáky se SVP využívají znalostí studia speciální pedagogiky.

Pedagogický tým prochází neustálým vzděláváním pro zkvalitňování pedagogické práce. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je plánováno dle potřeb školy a dle jejich profesního zájmu. Všichni pedagogičtí zaměstnanci jsou v dalším vzdělávání aktivně podporováni.

Ve škole působí školní poradenské pracoviště, v jehož činnosti se uplatňuje zejména výchovný poradce pro 1. st. ZŠ a školní metodik prevence.

2.4 Charakteristika žáků

Naši školu navštěvují zejména děti z naší obce Horní Bradlo, dále z okolních obcí – Vršov, Chloumek, Travná, Malá Střítež, Lhůta, Rušínov, Klokočov.

Většina žáků přechází z naší mateřské školy.

Po ukončení 1. stupně ZŠ naši žáci přechází na 2. stupeň do spádové školy v Trhové Kamenici. Někteří přechází do ZŠ v Chotěboři, ZŠ Maleč, či na osmileté gymnázium do Hlinska v Čechách.

2.5 Dlouhodobé projekty

2.5.1 Celoroční projekty

Vzhledem k hudebnímu zaměření učitelek jsou zavedeny tyto celoroční pravidelné projekty:

- **„Zpívá celá škola“**- každoročně připravujeme pro rodiče a veřejnost různá hudební vystoupení, žáci jsou součástí školního sboru „Studánka“, jehož náplní je hudebně pohybová činnost, příprava na hudební a pěvecké soutěže či školní besídky a koncerty.
- **„Hraje celá škola“**- všichni žáci od 1. - 5. ročníku hrají na zobcové flétny – výuka probíhá každý den před vyučováním a náplní jsou jednak průpravná dechová cvičení, nácvik správného dýchání, hra na flétnu, nácvik písní, dvojhlasu aj. - získané dovednosti jsou hojně využívány na různých akcích školy-veřejná vystoupení, koncerty, soutěže aj.

Mezi další celoroční projekty patří:

- **„Já s tebou, Ty se mnou, my spolu“**- projekt v rámci prevence sociálně patologických jevů, který v sobě zahrnuje jednak vzájemnou spolupráci mezi dětmi, dětmi a rodiči, školou a rodiči, je realizován formou různých společných akcí během roku, společnými dílnami s rodiči, zahradními slavnostmi, besídkami, společnými pobytovými akcemi, společnými třídními schůzkami (rodič, žák, pedagog), výlety aj.

2.5.2 Tradiční akce, projektové dny

Během školního roku realizujeme několik projektů a pravidelných akcí rozličně tematicky zaměřených. Obsah vychází z kulturních tradic, momentální nabídky vzdělávacích institucí a aktuálních výchovně vzdělávacích potřeb naší školy.

Například:

- Host ve škole – besedy se zajímavými osobnostmi
- Vánoce, Velikonoce, Čarodějnický den,
- Den Země, projekt Zdravé zuby, Ochrana člověka za mimořádných událostí, Dopravní výchova
- Jednorázové tradiční akce školy: zahradní slavnosti, vánoční a velikonoční dílny, vynášení Morany, Drakiáda aj.
- Pasování prvňáčků na čtenáře – ve spolupráci s místní knihovnou

Více o projektech a akcích na webových stránkách školy.

2.6 Mezinárodní spolupráce

Možností je zapojení školy do mezinárodních projektů Erasmus+, eTwinning.

2.7 Vlastní hodnocení školy

2.7.1 Oblasti autoevaluace

V rámci autoevaluace školy je využíváno několik systémů vnitřního i vnějšího hodnocení. Vytváříme různé způsoby participace rodičů, učitelů i žáků na jejím hodnocení. Rodiče mají možnosti zpětné vazby v rámci formálních i neformálních schůzek a dotazníkových šetření.

Naše škola průběžně sleduje zejména tyto oblasti:

- Obsah a průběh vzdělávání – zda zvolené strategie a formy vzdělávání jsou v souladu s ŠVP a očekáváními a možnostmi učitelů a potřebami dětí. Zda zvolené formy hodnocení jsou pro děti a rodiče srozumitelné a naplňují své cíle. Zda se k dětem přistupuje v dostatečné míře individuálně. Zda škola reflektuje soudobý stav poznání a aktuální podobu kognitivních věd.
- Výsledky vzdělávání – zda a v jaké míře škola naplňuje požadavky RVP ZV, očekávání rodičů i možnosti dětí.
- Klima školy – zda se děti, učitelé i další pracovníci školy ve škole cítí bezpečně; zda ve škole panují dobré vztahy. Zda klima školy přispívá k rozvoji vnitřní motivace dětí.
- Materiálně technické vybavení školy – zda děti a učitelé mají k dispozici vše, co potřebují pro svou práci.
- Další vzdělávání pracovníků a odborný růst – zda pracovníci školy (pedagogičtí i nepedagogičtí) mají dostatečné podmínky pro svůj odborný růst a zda tyto možnosti využívají.

2.7.2 Nástroje autoevaluace

Škola používá následující autoevaluační nástroje: anketa pro rodiče, anketa pro učitele, anketa pro žáky/děti, hospitace vedením i vzájemné hospitace pedagogů, zjišťování a vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků/dětí, pozorování, použití interních i externích evaluačních nástrojů

(např. testy), pravidelná hodnocení (tripartita, výstupy sebehodnocení, vzájemného hodnocení), komunitní kruh.

2.7.3 Časové rozvržení autoevaluačních činností

Autoevaluační činnosti jsou prováděny pravidelně a průběžně dle potřeby.

2.8 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

2.8.1 Spolupráce s rodiči

Snahou je začlenit rodiče co nejvíce do života školy, být „otevřenou“ školou.

Rodiče jsou pravidelně informováni o prospěchu a chování svých dětí, a to na rodičovských schůzkách, tripartitách či v rámci konzultačních hodin.

Škola pravidelně informuje rodiče žáků o dění ve škole, a to pomocí e-mailu, mobilních aplikací, zpráv v týdenních plánech, školní vývěsky a webových stránek školy.

V případě distanční výuky využíváme pro komunikaci s rodiči aplikaci Office 365- Teams.

Rodiče jsou zváni na všechny akce pořádané školou a často se zapojují do přípravy a organizace těchto akcí.

2.8.2 Spolupráce s PPP, SPC a dalšími organizacemi

K prevenci a řešení patologických jevů spolupracujeme s OSPOD Chrudim, s odbory sociálních věcí příslušných městských úřadů v naší spádovosti.

Využíváme rad a činnosti PPP Chrudim a Hlinsko v Čechách, Archy Chrudim, SPC Skuteč. Spolupracujeme s Policií ČR, s níž jsou pořádány pravidelné besedy a instruktážní akce pro žáky.

2.8.3 Spolupráce se zřizovatelem

Zřizovatel se aktivně zajímá o činnost školy. Podílí se na přípravě školních akcí, sponzoruje dětem drobné dárky (např. Mikulášská nadílka).

Pro kulturní akce poskytuje sál místního kina, zajišťuje využívání místní sokolovny pro potřeby školy.

Škola se účastní akcí pořádaných obcí – vítání občánků, úklid veřejných prostranství v rámci Dne Země, kulturní vystoupení na setkání rodáků obce, slavnosti obce aj.

2.8.4 Spolupráce s jinými subjekty

Se Školskou radou:

Školskou radu tvoří 3 členové, kteří zastupují rodiče, pedagogické zaměstnance a zřizovatele. Schvalování plánu práce, rozpočtu, výroční zprávy aj.

S okolními školami:

Se ZŠ Trhová Kamenice (spádová devítiletá škola) - pro bezproblémový přechod našich žáků na 2. stupeň (např. společné projekty v AJ, návštěvy našich žáků ve škole aj.)

Se ZŠ Orel (podobná málotřídní škola) – např. výměna pedagogických zkušeností, výtvarných nápadů a námětů aj.

Se ZŠ Bojanov a ZŠ Nasavrky (devítiletá škola) - návštěva kulturních akcí, místní kino aj.

S místním rekreačním střediskem Tesla:

Možnost využívání vyhříváného bazénu, wellness centra.

3. Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

V rámci ŠVP se snažíme přiblížit školu co nejvíce dítěti, udělat ji pro něj přitažlivou, zajímavou a užitečnou. Bereme v úvahu žákovi možnosti, jeho individuální potřeby. V naší škole budeme vytvářet takové zázemí a podmínky, které rozvíjejí tvořivost, radost z poznávaného a zároveň zohledňují možnosti žáka. Vzhledem k tomu, že jsme škola rodinného typu, máme možnost se žákům individuálně věnovat. Integrujeme žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v běžné třídě.

Škola je zaměřena na estetický a etický rozvoj žáků. Při výuce i v mimoškolních aktivitách žáků podporujeme zejména hudební, ale i výtvarné a sportovní aktivity.

Máme stanovené tři základní kameny, které současně vymezují motivační název ŠVP:

„Studánka“

„Studánka přírody“

Naše škola se nachází v krásném kraji na úpatí Železných hor, v oblasti, která je vyhledávaná pro rekreace i školy v přírodě. Na cestě za vzděláním se snažíme vést žáky k citlivému vztahu k živé i neživé přírodě, seznamujeme je s krásami našeho kraje, dominantami obce, učíme děti žít dle ekologických a environmentálních principů. Zejména je učíme chápat člověka jako součást přírody. Velmi důležité je také vytváření pohody a zdravého prostředí pro učení. Vytváření příjemného prostoru a podmínek pro učení napomáhá zajišťovat pozitivní klima ve škole. Cílem je prožívat hezké okamžiky v příjemném a zdravém prostředí.

„Studánka mezilidských vztahů“

Jen v bezpečném prostředí a v ovzduší vzájemné důvěry se daří učení. Každý jedinec, žák, se neustále vyvíjí, poznává nové jevy, poznatky, ale zejména se učí poznávat sám sebe, své myšlenky, myšlení, postoje. Prostředí školy ho má podněcovat a vést k vlastnímu sebehodnocení. Důležité je i uvědomění si své pozice v kolektivu ostatních žáků a snahu vybudovat a obhájit si své „místo.“ Respektujeme jedinečnost jednotlivce. Snažíme se vést žáka k odpovědnosti za své učení a chování. Učíme toleranci a spolupráci. Pracujeme se sebereflexí jak v oblasti učení, tak i v chování. Spoluprací, vzájemnou pomocí se žáci učí vytvářet hezké vztahy k druhým lidem. Typ málotřídní školy otevírá veliké možnosti právě v této rovině.

„Studánka tvořivosti“

V rámci výuky i zájmovém vzdělávání se snažíme rozvíjet tvořivost, kreativitu, estetické citění žáků. Aktivity hudební (hra na hudební nástroje, zpěv sborový i sólový), výtvarné, taneční, dramatické, sportovní, veřejné prezentace žáků (akademie, besídky, divadelní a hudební představení) – to vše je důležité pro všestranný rozvoj osobnosti žáka, k uvědomění

si jeho nadání a talentu, pečuje o duševní pohodu a zdraví, napomáhá pozitivnímu klimatu ve škole, zdravým vztahům mezi spolužáky.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Podle RVP ZV má základní vzdělávání žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence, poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání.

Usilujeme o naplňování těchto cílů:

Cíl	Jak na to ve ŠVP
Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	<ul style="list-style-type: none"> - dostatek informačních zdrojů - propojit informace se skutečným životem - práce na projektech - prezentace vlastních výsledků - práce v motivujícím prostředí - převaha kladného hodnocení
Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.	<ul style="list-style-type: none"> - netradiční metody a formy učení - metody kritického myšlení - prvky činnostního učení - mezipředmětové vztahy - rozvíjení schopností logického myšlení - objevování zákonitostí, vzájemných vztahů a příčin
Vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci, rozvíjet schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých. Přípravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti.	<ul style="list-style-type: none"> - dodržování etiky komunikace - stanovení vlastních pravidel - práce v týmu, ve skupině - osobní odpovědnost za výsledky své práce - atmosféra demokracie a přátelství - samostatné rozhodování - odpovědnost za své rozhodnutí, jednání, chování - dodržování stanovených pravidel
Vytvářet u žáků potřebu projevat pozitivní city v chování, v jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, k přírodě.	<ul style="list-style-type: none"> - poznávání a ochrana přírody - utváření ohleduplného a citlivého vztahu k lidem - pomoc v nouzi - spolupráce s osobami s handicapem
Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný.	<ul style="list-style-type: none"> - pitný režim - vhodná organizace denního režimu - bezpečnost, estetičnost a čistota prostředí a péče o něj - hygienické a stravovací návyky - prevence šikany, násilí - relaxace - respektování individuálních zvláštností a potřeb
Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a	<ul style="list-style-type: none"> - integrace žáků vyžadující zvláštní péči - rozvíjení schopnosti empatie

duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi.	- multikulturní výchova - ohleduplnost k slabším, handicapovaným - pomoc starým a nemocným
Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.	- osvojování základních pracovních návyků - kladné hodnocení - rozvíjení schopností v zájmových útvarech
Pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.	- bezpečné používání digitálních technologií - používání digitálních technologií k usnadnění práce a učení - vyhledávání, práce s daty a informacemi

3.2.1 Klíčové kompetence

Školní vzdělávací program je koncipován tak, aby na úrovni školy vytvářel co nejlepší předpoklady pro postupné osvojování klíčových kompetencí, které stanovuje RVP ZV a které tvoří jeho základní strategii.

1. Strategie směřující ke **kompetenci k učení**:

- ve vyučovacím procesu postupujeme od jednoduchého ke složitějšímu a využíváme dosavadních poznatků žáků
- navozujeme práci v motivovaném prostředí s přiměřeným učivem a využitím vhodných metod pro podporu zvědavosti žáků – zařazujeme do výuky problémové vyučování, experiment, prvky badatelské výuky
- vysvětlujeme smysl a cíl učení, podporujeme samostatnost a tvořivost
- posilujeme pozitivní vztah k učení, vytváříme situace, v nichž má žák radost z učení, žáky pozitivně motivujeme a co nejvíce pozitivně hodnotíme
- během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací
- využíváme mezipředmětových vztahů, výuku přibližujeme skutečnému životu, dbáme na zapojení co nejvíce smyslů
- využíváme zpětnou vazbu, žáky vedeme k samokontrolě a práci s chybou
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a náměty
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií při učení

2. Strategie směřující ke **kompetenci k řešení problémů**:

- vedeme žáky k samostatnému a tvořivému myšlení a objevování poznatků, logickému uvažování
- řešíme problémové úlohy, hledáme různé varianty řešení
- připravujeme projekty, umožňujeme žákům vytvářet hypotézy, pozorovat různé jevy, hledat pro ně vysvětlení, provádět pokusy, ověřit výsledek řešení a zvážit jeho uplatnění v praxi

- vytváříme pro žáky praktické problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické problémy
- umožňujeme žákům vlastní volbu při vypracování úkolů

3. Strategie směřující ke **kompetenci komunikativní**:

- klademe důraz na týmovou práci a kooperativní vyučování
- vedeme žáky k hovoru a vzájemné komunikaci, učíme klást otázky, pravidelně zařazujeme do výuky práci se žáky v komunitních kruzích
- uplatňujeme ve výuce brainstorming, hraní rolí, důraz klademe na prožitkové vyučování
- vedeme žáky k prezentaci své práce a vzájemnému naslouchání
- vyžadujeme od žáků uplatňování dovedností komunikace při společenských akcích školy – zápis, zahradní slavnosti, besídky
- zařazujeme činnosti umožňující komunikaci s různými věkovými skupinami žáků i s dospělou populací (spolupráce a společné akce žáků a dětí z MŠ, akce pro rodiče a veřejnost)

4. Strategie směřující ke **kompetenci sociální a personální**:

- zapojujeme žáky do prací ve dvojicích, ve skupinách, zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci
- na tvorbě pravidel se podílejí sami žáci, důsledně vyžadujeme jejich dodržování
- součástí výuky je etická výchova, která se u žáků snaží vytvořit formou prožitkové výuky základní návyky
- do výuky pravidelně zařazujeme projekty, projektové dny, kooperativní vyučování
- realizujeme prvky konstruktivistické pedagogiky
- výuku orientujeme na konkrétní příklady z každodenního života (simulace, hraní rolí) - využíváno je prožitkové vyučování
- v rámci spolupráce s různými věkovými skupinami organizujeme společné akce dětí a žáků, akce pro rodiče a veřejnost.

5. Strategie směřující ke **kompetenci občanské**:

- umožňujeme žákům podílet se na prezentaci vlastních výsledků i výsledků práce školy
- již od prvního ročníku vyžadujeme od žáků spolupodílení se na vytváření pravidel chování a důsledně dbáme na jejich dodržování, upevňujeme žádoucí pozitivní formy chování, respektujeme individuální rozdíly
- vyžadujeme od žáků hodnocení vlastního chování i chování spolužáků, hledání společného řešení při nedodržování pravidel třídy či školního řádu – vyžadujeme od žáků přijetí zodpovědnosti za plné dodržování pravidel třídy i školního řádu
- k prezentaci vlastních názorů žáků využíváme ranní kruh, komunitní kruh
- při ranním kruhu je žákům poskytována možnost projevit dle vlastního uvážení své pocity a nálady a upozornit na fyzické i psychické násilí, se kterým se setkávají
- ve výuce je používána metoda hraní rolí pro přiblížení různých životních situací a jejich řešení, využíváme prožitkové vyučování, na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí
- zadáváme žákům konkrétní příklady z každodenního běžného života
- škola pořádá akce připomínající lidové tradice (vánoční jarmark, martinský průvod, vynášení Morany, ...)
- škola pořádá akce pro obec – vystoupení pro veřejnost, pro seniory, mateřskou školu

- spolupracujeme s představiteli obce – návštěva obecního úřadu, beseda se starostou, zahájení školního roku, společenský ples, ...
- nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako prevenci nežádoucím sociálně patologickým jevům

6. Strategie směřující ke **kompetenci pracovní:**

- vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí, vedeme žáky k péči o svou třídu, školu – čistota, výzdoba
- pořádáme exkurze, besedy s různými druhy povolání
- nabízíme činnosti v zájmových kroužcích, podněcujeme u žáků zájmovou činnost a smysluplné využití volného času
- umožňujeme žákům samostatné organizování akcí mimo vyučování, přípravu akcí pro spolužáky, děti z MŠ i pro rodiče
- umožňujeme žákům podílet se na tvorbě pomůcek do výuky, dárky pro děti k zápisu
- vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení
- žádnou práci žáky netrestáme

7. Strategie směřující ke **kompetenci digitální**

- ve výuce využíváme od prvního ročníku k procvičování učiva, vyhledávání informací aj. digitální technologie – PC, tablety, notebooky, IT tabule
- od prvního ročníku využíváme v různých předmětech výukové softwary a aplikace
- učíme žáky vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data
- využíváme získaných digitálních dovedností žáků v rámci reprezentace školy a společenského a kulturního života v obci (časopis, plakáty, ...)
- vedeme žáky k bezpečnému využívání digitálních technologií

3.2.2 Profil žáka, který opouští 1. stupeň

Absolvent naší školy by měl být schopen:

- být zodpovědný za své učení, dávat věci do souvislostí, být schopen řešit menší problémy, pojmenovat své přednosti
- získat informace z různých zdrojů, radit se se spolužáky, v případě nouze požádat o pomoc, nebát se zeptat v případě, že něčemu nerozumí
- účastnit se diskusí a vyjadřovat svůj názor, hodnotit své chování, naslouchat, rozumět a domluvit se, být schopen vystoupit na veřejnosti, obhajovat svůj názor, vyjadřovat se písemnou formou
- být schopen spolupráce v týmu, posoudit a hodnotit práci svou i ostatních členů týmu, být schopen řešit drobné konflikty, přispívat k práci týmu, organizovat svou vlastní práci

3. 3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se uskutečňuje prostřednictvím společného vzdělávání v běžné třídě. Výhodou je malotřídní charakter naší školy, při kterém

dochází k rušení bariér mezi ročníky i třídami a integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je tak ještě intenzivnější.

V případě žáka naší školy s příznými podpůrnými opatřeními úzce spolupracujeme kromě zákonných zástupců také s Pedagogicko-psychologickou poradnou Chrudim a Hlinsko, s SPC Skuteč.

Pro žáky, kterým škola přiznává podpůrná opatření prvního stupně, je ŠVP podkladem pro zpracování **plánu pedagogické podpory** (dále jen PLPP) a pro žáky s příznými podpůrnými opatřeními druhého až pátého stupně podkladem pro tvorbu **individuálního vzdělávacího plánu** (dále je IVP).

3.3.1 Podpůrná opatření prvního stupně poskytovaná školou

Podpůrná opatření prvního stupně poskytujeme žákům, kteří mají mírné obtíže ve vzdělávání (např. pomalejší tempo práce, drobné obtíže ve čtení, psaní, počítání, problémy se zapomínáním, drobné obtíže v koncentraci pozornosti atd.). Prostřednictvím mírných úprav v režimu školní výuky, individualizace výuky – zohlednění individuálních potřeb žáka, vhodné volby metod práce, výběrem pomůcek, spoluprací se zákonnými zástupci, domácí přípravou aj. se snažíme dosáhnout zlepšení.

Poskytování podpůrných opatření prvního stupně průběžně vyhodnocujeme a nejpozději po třech měsících vyhodnotíme, zda vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí škola zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.

Pedagogická intervence slouží zejména k podpoře vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami ve vyučovacích předmětech, kde je třeba posílit jeho vzdělávání, ke kompenzaci nedostatečné domácí přípravy na výuku a k rozvoji učebního stylu žáka.

Jestliže učitel při běžné pedagogické práci shledá, že žák nenaplnuje očekávané vzdělávací výstupy nebo je naopak naplňuje nad očekávání, zahájí proces identifikace potřeby a návrhu případné podpory. Následně je svolána schůzka za přítomnosti žáka, pedagogů, kteří žáka vyučují, zákonného zástupce, školního poradenského pracovníka (výchovního poradce, metodika prevence) a ředitele školy, který o případném podpůrném opatření rozhoduje. Pedagogickou intervenci vede pedagog – učitel, asistent pedagoga nebo vychovatel.

Dílní opatření, která můžeme využívat v rámci pedagogické intervence:

- úprava pedagogických strategií,
- srozumitelnější formulace vzdělávacích cílů
- úprava způsobu zadávání učebních úkolů
- úprava způsobu zadávání úloh určených k hodnocení
- používání podpůrných pomůcek, pracovních listů aj.
- podpora vytváření návyků a postupů souvisejících s domácí přípravou
- cílená individualizace přímo ve vyučování
- individuální pomoc s plněním úkolů aj.,

Škola může zpracovat **plán pedagogické podpory**, který zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu, zejména v situaci, kdy pro poskytování podpůrných opatření prvního stupně nepostačuje samotné zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb žáka při vzdělávání.

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu ve spolupráci s třídním učitelem. PLPP má vždy písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají

rozhovory s jednotlivými vyučujícími, zákonnými zástupci žáka i žákem samotným s cílem stanovení například metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Ředitel školy stanoví termín přípravy plánu pedagogické podpory a organizuje společné schůzky se zákonnými zástupci žáka, pedagogickými pracovníky i žákem samotným. Ředitel školy je informován o dílčích změnách v plnění PLPP třídním učitelem. PLPP je průběžně vyhodnocován. Pokud stanovené cíle nejsou naplňovány, škola doporučí zákonnému zástupci žáka pomoc školského poradenského zařízení (SPC nebo PPP). Další postup vychází ze zprávy a doporučení SPC nebo PPP.

3.3.2 Postup při poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Podpůrná opatření poskytujeme bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a poté, co zákonný zástupce žáka udělí ve škole písemný informovaný souhlas s jejich poskytováním.

Individuální vzdělávací plán zpracováváme na základě doporučení školského poradenského zařízení, vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby žáka. IVP školské poradenské zařízení zpravidla nedoporučuje, pokud jsou všechny informace podstatné pro vzdělávání žáka uvedeny v doporučení.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu využívána **minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů** v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV (viz příloha ŠVP).

Podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší základní škole využívána podle doporučení SPC nebo PPP a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky: respektujeme odlišné učební styly žáků, volíme metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování dostatečné zpětné vazby žákovi, klademe důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu napříč všemi předměty, tolerujeme osobní pracovní tempo žáků a umožňujeme poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů a pochopení probírané látky

b) v oblasti organizace výuky: nabízíme vhodné střídání forem a činností během výuky, využíváme skupinovou výuku, nabízíme volnočasové aktivity (ve škole) a podporujeme rozvoj zájmů žáka, v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka nebo je vyučovací jednotka jinak upravena (do bloku nebo projektově)

Další podpora:

Podpora je možná i formou nápravných skupin v rámci reedukace vedená kvalifikovaným pedagogem. Pedagogičtí pracovníci se snaží vždy velmi úzce spolupracovat se zákonnými zástupci žáka, poradenskými zařízeními a doplňují práci o nejnovější poznatky v oblasti pedagogiky, sociologie a psychologie.

Zákonnými zástupcům je nabídnuta možnost zaškolení do problematiky, pomoc s tvorbou individuální domácí přípravy a správného metodického vedení podle pokynů PPP nebo SPC. Zákonným zástupcům je objasněna možnost volby nejvhodnějšího typu klasifikace.

Pedagogickým pracovníkům je zajištěna metodická podpora formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Školní poradenské pracoviště

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonného zástupce a školského poradenského zařízení (ŠPZ). Poradenskou podporu těmto žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům zajišťuje školní poradenské pracoviště, které tvoří výchovný poradce, školní metodik prevence, třídní učitelé, vychovatelka.

3. 4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Ve škole se snažíme rozvíjet nadání žáků, podporovat jejich potenciál v jedné či více oblastech. Žákům, kteří vykazují vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech, škola poskytuje podpůrná opatření.

3.4.1 Podpůrná opatření prvního stupně poskytovaná školou

Ve spolupráci se všemi aktéry vzdělávání zvolíme soubor opatření (pedagogické intervence) tak, aby došlo k maximálnímu využití žákova vzdělávacího potenciálu a ten dále rozvíjíme. Dbáme na to, aby žák i v ostatních oblastech dosahoval alespoň minimálních očekávaných cílů vzdělávání, případně očekávaných výstupů v jednotlivých vzdělávacích oblastech.

Po dohodě všech zúčastněných můžeme vypracovat **plán pedagogické podpory**. PLPP pravidelně (1x za 3 měsíce) společně vyhodnocujeme, hodnotíme smysluplnost a efektivitu navržených opatření.

3.4.2 Podpůrná opatření druhého až pátého stupně

Vzdělávání mimořádně nadaného žáka se může uskutečňovat podle individuálního vzdělávacího plánu, který vychází ze ŠVP, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zákonného zástupce žáka.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka

IVP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, a ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou. IVP má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka.

Vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení pedagogicko-psychologické poradny (PPP) a je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení PPP.

Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování plánu a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení plánu, je-li to účelné. IVP může být taktéž doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Ředitel školy zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Ředitel školy po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP třídnímu učiteli, který je zaznamená do školní matriky.

3.4.3 Specifikace provádění podpůrných opatření

Metody výuky (pedagogické postupy)

- využívání individuální a skupinové projektové práce, stáže na odborných pracovištích na podporu rozvoje vědomostí a dovedností, včetně praktických dovedností nadaných žáků
- pestrá a podnětná výuka, která umožňuje velkou aktivitu, samostatnost a činorodost (např. nabídka nestandardních problémových úloh)
- respektování pracovního tempa a zájmů žáka
- podpora hledání dalších možných postupů řešení problémů napomáhání osobnostnímu rozvoji těchto žáků, zapojovat je do kolektivních činností, vést je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším aj.

Úprava obsahu vzdělávání

- obohacování učiva (dílčích výstupů) nad rámec školního vzdělávacího programu podle charakteru nadání žáka
- prohloubení učiva, rozšíření a obohacení o další informace
- zadávání specifických úkolů, projektů (na složitější a abstraktnější úrovni),
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol

Organizace výuky

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole
- přeřazení mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušky před komisí
- žáci jsou směřováni k zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou nebo základní uměleckou školou.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému péče o nadané žáky školy:

Jsme připraveni spolupracovat s Menzou ČR a dalšími organizacemi, poskytujícími metodické materiály pro práci s nadanými žáky.

Využijeme nabídek na spolupráci se školami v rámci Pardubického kraje (příp. dalších krajů ČR) pro výměnu zkušeností v oblasti práce s nadanými žáky.

3. 5 Začlenění průřezových témat

Pro průřezová témata nevytváříme samostatné vyučovací předměty, ale jsou využívána jako součást vzdělávacího obsahu vyučovacích předmětů nebo v podobě projektů, či pravidelných školních akcí, při kterých žáci musí prokázat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů.

Zařazení jednotlivých tematických okruhů průřezových témat je vždy součástí charakteristiky vzdělávací oblasti.

V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

- **Osobnostní a sociální výchova**
- **Výchova demokratického občana**
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**

- **Multikulturní výchova**
- **Enviromentální výchova**
- **Mediální výchova**

Obsah průřezových témat doporučených pro základní vzdělávání je rozpracován do tematických okruhů. Každý tematický okruh obsahuje nabídku témat (činností, námětů). Rozvržení průřezových témat do jednotlivých ročníků je zobrazeno v následující tabulce:

Realizace průřezových témat má nezastupitelné místo při vzdělávání všech žáků, a zvláště pak žáků, u kterých je upravován obsah a výstupy ze vzdělávání od 3. stupně podpůrných opatření. Průřezová témata obsahují silný výchovný aspekt a napomáhají osobnostnímu a charakterovému rozvoji těchto žáků, vytvářejí prostor pro utváření jejich postojů a hodnotového systému. Proto bude i při výuce těchto žáků kladen důraz především na kultivaci jejich postojů a hodnotových orientací. Nároky kladené na utváření vědomost a dovedností těchto žáků budou vždy plně respektovat jejich individuální možnosti.

viz Příloha 2 Realizace průřezových témat v případě žáků s lehkým mentálním postižením

3. 6 Tabulka - Průřezová témata

Průřezová témata	Ročníky				
	1.	2.	3.	4.	5.
1. Osobnostní a sociální výchova /OSV/					
A – Osobnostní rozvoj					
1. Rozvoj schopnosti poznávání – <i>cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností, zapamatování, řešení problémů, dovedností pro učení a studium</i>	Průřezové téma prolíná všemi vyučovacími předměty a projekty.				
2. Sebepoznání a sebepojetí – <i>co o sobě vím a co ne, jak se promítá mé já v chování a učení, vztahy k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí</i>	Průřezové téma prolíná všemi vyučovacími předměty a projekty – pravidelné sebehodnocení žáků (týdenní plány, kompetenční mřížky, mapy pokroku,..)				
			ČJ	ČJ	INF
3. Seberegulace a sebeorganizace – <i>cvičení sebekontroly, sebeovládání, organizace volného času, plánování učení a studia, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení</i>	Průřezové téma je realizováno prostřednictvím komunitního kruhu – preventivní aktivity, tvorba a dodržování pravidel, hraní rolí,...				
4. Psychohygienu – <i>dobrý vztah k sobě samému, dobrá organizace času, dovednosti zvládání stresových situací, hledání pomoci při potížích</i>					
5. Kreativita – <i>cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti), tvořivost v mezilidských vztazích</i>	VV, PČ	VV, PČ	ČJ, PČ, VV	ČJ, PČ, VV	ČJ, PČ, VV
B – Sociální rozvoj					
1. Poznávání lidí – <i>vzájemné poznávání ve skupině/ třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech, chyby při poznávání lidí</i>	Průřezová témata prolíná každodenním životem školy – komunitní kruh, projektové dny, sociální hry ve skupině, aktivity zaměřené na spolupráci skupiny, fungování pravidel skupiny, jednodenní a vícedenní pobyty, práce s klimatem třídy, školy, ...				
2. Mezilidské vztahy – <i>péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima respektování druhého, podpora, pomoc, lidská práva, vztahy a naše skupina/třída</i>					
3. Komunikace – <i>řeč těla, zvuků a slov, lidských skutků, cvičení</i>	Průřezové téma prolíná každodenním životem školy – komunitní kruh, hraní rolí,				

<p><i>pozorování a empatického a aktivního naslouchání, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, specifické komunikační dovednosti (monolog, dialog), komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, prosba, pozdrav apod.), pravda, lež a předstírání v komunikaci</i></p>	<p>nácvik komunikace v různých situacích – dramatizace, preventivní aktivity</p>			
<p>4. Kooperace a kompetice – <i>rozvoj individuálních dovedností pro rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (vedení a organizování práce skupiny), rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací, soutěže, konkurence</i></p>	<p>Průřezové téma prolíná do všech vyučovacích předmětů, do skupinové práce – respektování pravidel, řešení konfliktů, vedení a organizování skupiny, ...</p>			
<p>TV</p>				
<p>C – Morální rozvoj</p>				
<p>1. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – <i>dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí – problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku v předmětu, problémy v seberegulaci</i></p>	<p>Průřezové téma prolíná každodenním životem školy – komunitní kruh (řešení problémů v mezilidských vztazích, učebních problémů, hraní rolí, navozování a řešení morálních dilemat, hodnoty a postoje, ...)</p>			
<p>2. Hodnoty, postoje, praktická etika – <i>pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protisluzbu), dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne, analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí, vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování</i></p>				
<p>2. Výchova demokratického občana /VDO/</p>				
<p>1. Občanská společnost a škola – <i>škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratické vztahy, atmosféra ve škole, způsoby uplatnění demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy</i></p>	<p>Průřezové téma prolíná každodenním životem školy – komunitní kruh, projektové dny, společné rozhodování, řešení problémů, ...</p>			
<p>2. Občan, občanská společnost a stát – <i>listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana, úloha občana v demokratické společnosti, základní principy a hodnoty demokratického politického systému</i></p>				<p>NS</p>
<p>3. Formy participace občanů v politickém životě – <i>demokratické volby a politika, obec jako základní jednotka</i></p>				<p>NS</p>

<i>samosprávy státu, společenské organizace a hnutí</i>					
4. Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – <i>principy demokracie, základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, pořádek, právo, morálka), význam Ústavy jako základního zákona země, demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti</i>				NS	
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech /VMEGS/					
1. Evropa a svět nás zajímá – <i>rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu, naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy</i>	AJ	AJ	AJ, NS, ČJ	AJ, ČJ, HV, NS	AJ, ČJ, HV, NS
2. Objevujeme Evropu a svět – <i>naše vlast a Evropa, evropské krajiny, Evropa a svět, státní a evropské symboly, den Evropy, život Evropanů a styl života v evropských rodinách</i>			AJ	AJ, ČJ, NS, M, INF	AJ, ČJ, NS, M, INF
3. Jsme Evropané – <i>instituce Evropské unie a jejich fungování, mezinárodní organizace a jejich příspěvi k řešení problémů dětí a mládeže</i>				NS, INF	NS, INF
4. Multikulturní výchova /MkV/					
1. Kulturní diference – <i>jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, respektování zvláštností různých etnik</i>		ČJ	ČJ	NS, HV	NS, HV
2. Lidské vztahy – <i>právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost, uplatňování principu slušného chování (základní morální normy), tolerance, empatie, umět se vžít do role jiného, lidská solidarita, osobní příspěvi k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy</i>	Průřezová témata prolíná každodenním životem školy.				
3. Etnický původ – <i>různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa, odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost</i>	NS				

4. Multikulturalita – význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání, naslouchání druhým	AJ				
5. Princip sociálního smíru a solidarity – otázka lidských práv	Průřezové téma prolíná životem školy (je naplňováno v rámci charitativních činností podle možností školy).				
5. Environmentální výchova /EV/					
1. Ekosystémy – les v našem prostředí, pole a jejich okolí, změny okolní krajiny vlivem člověka, lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, lidské sídlo – město, vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí), ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek	Průřezové téma je integrováno do předmětu NS a součástí projektů.				
2. Základní podmínky života – Voda – vztahy, vlastnosti vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda, Ovzduší – význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, čistota ovzduší u nás, Půda – zdroj výživy, ohrožení půdy, ochrana biologických druhů, ekosystémy, Energie, Přírodní zdroje – surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí	Průřezové téma je integrováno do předmětu NS a součástí projektů.				
3. Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství, životní prostředí, doprava, průmysl, ochrana přírody a kulturních památek, změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit), akce (Den Země, Den životního prostředí OSN)	Průřezové téma je integrováno do předmětu NS a součástí projektů.				
4. Vztah člověka k prostředí – naše obec – řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí), aktuální (lokální) ekologický problém prostředí a zdraví	Průřezové téma je integrováno do předmětu NS a součástí projektů.				
6. Mediální výchova /MeV/					
A – Tematické okruhy receptivních činností					
1. Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr				ČJ, INF	ČJ, INF

<i>slov a záběrů)</i>					
2. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, rozdíl mezi reklamou a zprávou, vliv médií na kulturu				ČJ, VV	ČJ, VV
3. Stavba mediálních sdělení – příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)				ČJ	ČJ
4. Vnímání autora mediálních sdělení – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu		ČJ	ČJ		
5. Fungování a vliv médií ve společnosti – vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)	Průřezové téma je začleňováno do aktivit v rámci komunitního kruhu průběžně během školního roku.				
B – Tematické okruhy produktivních činností					
1. Tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení				ČJ, INF, VV	ČJ, INF, VV
2. Práce v realizačním týmu – redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce				ČJ, INF	ČJ, INF

Pravidelné školní akce a zařazení průřezových témat:

- Turisticko-přírodovědné vycházky a výlety – EV, OSV
- Školní besídky, veřejná vystoupení – OSV, VDO
- Sběr papíru, třídění odpadu – EV, VDO
- Den Země, vynášení Morany – EV, VDO
- Host ve škole – EV, VDO
- Pasování na čtenáře – OSV
- Tradice a zvyky (Velikonoce, Martin, Mikuláš, Čarodějnice aj.) - OSV, MeV, EV, VMEGS
- Škola v přírodě – OSV, EV, VDO
- Den otevřených dveří – OSV

Použité zkratky předmětů:

Český jazyk a literatura ČJ

Anglický jazyk AJ

Matematika M

Informatika INF

Náš svět NS

Hudební výchova HV

Výtvarná výchova VV

Tělesná výchova TV

Praktické činnosti PČ

4. UČEBNÍ PLÁN

4.1 Tabulace učebního plánu

Učební plán pro 1. stupeň ZŠ

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	Minimální časová dotace	Disponibilní časová dotace
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	7+1	7+1	7+1	6+1	6+1	33	+5
	Anglický jazyk	+1	+1	3	3	3	9	+2
Matematika a její aplikace	Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	20	+5
Informační a komunikační technologie	Informatika	-	-	-	1	1	2	
Člověk a jeho svět	Náš svět	2	2	2	3+1	2+2	11	+3
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12	
	Výtvarná výchova	1	1	1+1	2	2		+1
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	1	1	5	
Týdenní hodinová dotace + disponibilní hodiny							102	+16
Průřezová témata		P	P	P	P	P		
Celkový týdenní počet hodin		<u>21</u>	<u>21</u>	<u>24</u>	<u>26</u>	<u>26</u>		<u>118</u>

4.2 Poznámky k učebnímu plánu

Učební plán vychází z podmínek výuky na málotřídní škole. Rozvrh hodin je stanovený s ohledem na realizaci výuky dvou či tří ročníků v jedné třídě.

Výuka je realizována v týdenních cyklech, které jsou zaznamenávány do třídní knihy.

Vzdělávací obsah je realizován formou samostatných vyučovacích předmětů. Výuka jednotlivých předmětů probíhá v celcích odpovídajících délkou vyučovací hodiny, 45 minut. V případě potřeby jsou vyučovací hodiny spojovány do větších celků.

Během školního roku jsou realizovány krátkodobé – jednodenní a dlouhodobé – týdenní, měsíční projekty (viz roční plán).

Disponibilní hodiny jsou použity k posílení jednotlivých předmětů tak, aby bylo možno naplňovat výchovné a vzdělávací strategie a vznikl rozvrh hodin, ve kterém lze realizovat výuku pěti ročníků na škole tvořené pouze dvěma třídami.

Osobnostní a sociální výchova a další průřezová témata jsou realizována i v rámci ranních a závěrečných hodnotících komunitních kruhů.

Český jazyk

V 1. ročníku má předmět komplexní charakter, od 2. ročníku je členěn na Komunikační a slohovou výchovu, Jazykovou výchovu a Literární výchovu.

Součástí je řečová výchova a psaní, péče o rozvoj čtenářské gramotnosti.

Součástí předmětu je i **Etická výchova**, jejíž prvky jsou zařazovány převážně do hodin Českého jazyka, ale i dalších předmětů. Dále jsou zařazovány prvky **Dramatické výchovy**.

Cizí jazyk – Anglický jazyk

Se souhlasem rodičů je výuka zařazena **od 1. ročníku**.

Matematika

Do obsahu učiva je zařazeno učivo **Finanční gramotnosti**.

Informatika

Předmět je samostatně vyučován **ve 4. a 5. ročníku**. Již od 1. ročníku žáci využívají informační a komunikační technologie, výukové programy, aplikují dovednosti téměř ve všech předmětech a v mnohých projektech.

Náš svět

Vyučovací předmět Náš svět integruje předměty *Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda*.

Součástí předmětů je **Dopravní výchova, Výchova ke zdraví – zdravému životnímu stylu, projekt Zdravé zuby, Prevence úrazů a první pomoc, Ochrana člověka za mimořádných událostí, Prevence násilí a šikanování, Finanční gramotnost, Prevence sociálně patologických jevů, Etická výchova – výuka** je realizována formou projektů a dále je zařazena do obsahu vyučovacích předmětů.

Tělesná výchova

Součástí předmětu je Zdravotní tělesná výchova, jejíž prvky jsou preventivně využívány v hodinách TV pro všechny žáky.

Za pětiletou školní docházku na 1. stupni ZŠ žáci absolvují dvakrát (někteří třikrát) **výuku plavání** vždy v rozsahu 20 vyučovacích hodin.

4.3 Doplněk vzdělávací činnosti

4.3.1 Nepovinné předměty

- **Výuka Náboženství** – podle počtu a zájmu žáků je výuka realizována jako nepovinný předmět nebo zájmový kroužek

4.3.2 Školní družina

Je důležitým výchovným partnerem rodiny a školy. Pomáhá plnit vzdělávací cíle a rozvíjet specifické nadání dětí. Má důležitou úlohu v prevenci negativních sociálních jevů. Realizuje výchovně vzdělávací činnost zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností. Velká pozornost je věnována pobytu dětí venku, což je v našem prostředí velmi dobře realizovatelné. Součástí je i nabídka zájmového vzdělávání.

5. Učební osnovy

Obsah vzdělávacích oblastí, které vymezuje RVP, je realizován prostřednictvím jednotlivých předmětů:

- Předměty povinné pro všechny žáky
- Předměty nepovinné – tvoří je nabídka nad povinný standart, žáci si je mohou zvolit, ale nemusí (výuka Náboženství).

Charakteristika vzdělávací oblasti a cílové zaměření vzdělávací oblasti viz RVP ZV.

Názvy vyučovacích předmětů	Zkratka
Český jazyk	ČJ
Anglický jazyk	AJ
Matematika	M
Informatika	INF
Náš svět	NS
Hudební výchova	HV
Výtvarná výchova	VV
Tělesná výchova	TV
Praktické činnosti	PČ

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1 Český jazyk a literatura

Předmět: Český jazyk – ČJ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Škola považuje předmět Český jazyk a literatura za významný nástroj poznávání světa a porozumění sobě samému. Ve výuce si žáci osvojují jazykové, komunikační a literární znalosti a dovednosti, kterých využívají nejen ve svých mluvených a písemných projevech, ale i v ostatních školních předmětech a ve svém dalším osobním, občanském a profesním životě.

Vyučovací předmět Český jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura a patří svým obsahem do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Obsahové vymezení:

Předmět je rozdělen do tří základních složek, jejich vzdělávací obsah ve výuce však prolíná.

Komunikační a slohová výchova: čtení s porozuměním, analyzování textu a posouzení jeho obsahu, srozumitelnost a obsahová výstižnost psaného projevu.

Jazyková výchova: spisovná podoba jazyka, srozumitelné, přehledné a jasné vyjadřování ústní i mluvené.

Literární výchova: získávání základních čtenářských návyků, schopnost poslouchat i interpretovat literární text, poznávání základních literárních druhů prostřednictvím četby, postihování záměrů autora i formulování vlastních názorů o přečteném, emocionální prožitek z četby.

Ve výuce českého jazyka a literatury na 1. stupni je důraz kladen především na:

- výuku čtení zvolenou metodou
- výuku psaní zvoleným typem písma
- poznání jazykového systému jako opory pro mluvení a psaní ve spisovném jazyce
- osvojení základních pravopisných jevů
- vhodné užívání jazykových prostředků
- výstižné formulování a sdělování svých myšlenek
- získávání informací z různých zdrojů, tradičních i digitálních
- základy práce s literárním textem
- rozvíjení čtenářských dovedností a návyků zaměřených k tomu, aby žák ve výuce na druhém stupni dokázal samostatně pracovat s přiměřeně náročnými odbornými, uměleckými a publicistickými texty v tištěné a elektronické podobě
- poznávání základních literárních druhů na základě četby, vnímání jejich specifických znaků, formulaci vlastních názorů na přečtené

Učivo uvedené v učebních osnovách je v rámci školy závazné. Zařazení rozšiřujícího učiva zváží vyučující s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků.

Předmětem se prolínají průřezová témata: viz strana 21 – 25.

Do předmětu Český jazyk jsou zařazena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

A) Osobnostní rozvoj

Sebepoznání a sebepojetí – píšeme o sobě, své rodině – 3., 4. ročník

Kreativita - tvorba vlastních literárních textů – 3. ročník

Kreativita - tvorba vlastních literárních textů (próza i poezie) rozvíjejících fantazii a vnímání textů vytvořených ostatními; dokončování literárních textů podle vlastní fantazie, předvídání děje při společné četbě, přednesení literárního referátu – 4., 5. ročník

Kreativita – zpracování informací v projektech vlastními slovy, vlastní rukou, výběr grafického zpracování – 4., 5. ročník

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá – literární texty o životě dětí, rodinné příběhy aj., zvyky a tradice, přehled některých evropských jazyků, jejich příbuznost a jazykové skupiny, příklady slov dokládajících příbuznost – 3., 4., 5. ročník

Objevujeme Evropu a svět – literární texty – 4. a 5. ročník

Multikulturní výchova

Kulturní diference – práce s literárním textem – poznávání kultury jiných etnik – 2. a 3. ročník

Mediální výchova

A) Tematické okruhy receptivních činností

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: - posuzování a ověřování informací z více zdrojů, pěstování kritického přístupu k reklamě a zprávám – 4., 5. ročník

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – rozdíl mezi reklamou a zprávou – 4. a 5. ročník

Vnímání autora mediálních sdělení – autoři dětské literatury – 2. a 3. ročník

Stavba mediálních sdělení: příklady stavby a uspořádání rubrik v časopisech pro děti – 4. a 5. ročník

B) Tematické okruhy produktivních činností

Tvora mediálních sdělení – tvorba školního časopisu – 4. a 5. ročník

Práce v realizačním týmu - tvorba školního časopisu – 4. a 5. ročník

Do hodin ČJ je zařazovány prvky **Etické a Dramatické výchovy**, žáci pracují s modelovými situacemi, s pracovními listy, literárními texty, dramatizují příběhy, nacvičují divadelní představení apod. Etická a Dramatická výchova prolíná i dalšími předměty.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
Počet hodin	8	8	8	7	7	38

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Český jazyk je vyučován z větší části v kmenových třídách nebo v prostoru školní zahrady a blízkého okolí školy. Součástí výuky je i návštěva knihovny, divadla či divadelního představení ve škole. Ve vyučovacím procesu se využívá různých organizačních forem (frontální výuka, skupinová práce, individualizovaná výuka, práce ve dvojicích), zohledňují se odlišné učební styly žáků a volí se vhodné učební strategie. Žáci si osvojené dovednosti a znalosti vyzkouší v činnostech organizovaných pro školu a komunitu rodičů a obce.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

	Učitel
1. Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - prostřednictvím vyhledávání podstatných informací z různých typů tištěných a elektronických textů vede žáky k porozumění jejich významu a smyslu - motivuje žáky, aby si vedli portfolio četby, tím sledovali pokrok ve svém čtenářství a rozvíjeli svůj pozitivní vztah k literatuře - využívá práci s chybou v různých jazykových projevech k tomu, aby si žáci lépe uvědomili, na co se mají při učení zaměřit - podněcuje zájem žáků o jazyk a jazykovou kulturu tím, že je motivuje k vytváření vlastních literárních textů, ke schopnosti číst a přednášet texty na veřejnosti, k účasti v literárních a recitačních soutěžích
2. Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - zařazuje metody vedoucí ke kritickému myšlení (brainstorming, pětilístek, pohádkový čtyřlístek, myšlenková mapa, práci s klíčovými slovy, metody I.N.S.E.R.T., srovnávací tabulky, metody V-CH-D, metodu Kostka, pohádkový čtyřlístek, čtenářské dílny apod.) - zadává vhodné úlohy zaměřené na řešení jazykových problémů
3. Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - navozuje různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužákem, učitelem, ostatními dospělými), a tím vytváří příležitosti pro to, aby žáci volili vzhledem k situaci vhodné verbální i neverbální prostředky - vytváří podnětné situace pro to, aby si žáci navzájem sdělovali své zážitky z četby, a tím podporuje zájem žáků o četbu - s využitím konkrétních příkladů vhodné a nevhodné komunikace v prostředí sociálních sítí a internetu kultivuje neformální projevy žáků
4. Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - čtenářských zkušeností žáků využívá pro utváření jejich hodnotového systému - vytvářením vhodných příležitostí k veřejným vystoupením před spolužáky a rodiči vede žáky k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti

5. Kompetence občanské	- využívá osobní zkušenosti žáků a jejich zkušenosti z četby k přiblížení chování a jednání lidí rozdílných sociálních skupin a odlišných kultur - výběrem jazykově a obsahově hodnotných textů vede žáky k pochopení významu českého jazyka jako prvku národní identity
6. Kompetence pracovní	- zařazováním úkolů různé obtížnosti vede žáky k efektivnímu časovému rozvržení práce
7. Kompetence digitální	- vede žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi - nabízí žákům vhodné digitální technologie a aplikace - vede žáky k tomu, aby si ověřili informace z více zdrojů, posoudili spolehlivost informačních zdrojů a informací - vede žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu – k vnímání problematiky autorství

Mezipředmětové vztahy jsou dále naplňovány v předmětu:

Anglický jazyk	- slovní druhy, přítomný čas, množné číslo podstatných jmen, básničky
Matematika	- psaní číslíc, skloňování číslovek, tvoření slovních úloh, čtení s porozuměním, netradiční aplikační úlohy
Informatika	- práce s textem, vyhledávání informací na internetu, psaní emailů, kritické posuzování informací, tvoření plakátů, pozvánek, ...
Náš svět	- čtení textů – historie ČR, zeměpisná orientace v atlasech, vyhledávání informací v encyklopediích, myšlenkové a pojmové mapy, zvyky a tradice
Výtvarná výchova	- ilustrace, ilustrátoři, obrázková osnova, kresba podle návodu
Praktické činnosti	- záznamy pozorování, výroba podle návodu, výroba loutek, maňásků apod.
Hudební výchova	- rytmizace říkadel, texty písní, zhudebněné pohádky
Tělesná výchova	- základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely a signály, pravidla her a soutěží

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk

Český jazyk – ročník první

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
<p>ČJL-3-2-01 <i>rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - v období přípravy na čtení zvládne úkoly sluchového a zrakového vnímání, pravolevé orientace a mluveného projevu - hlásková analýza slov – vyhláskuje slovo, slovo rozčleněné na hlásky řečne jako celek - slabičná analýza slov – vytleská, vytřuká slabiky, pozná délku slabiky, kterou znázorní graficky - určí začátek slova – náslovná hláska, postavení hlásky ve slovech - vymyslí slovo začínající (končící) stejnou hláskou, slabikou - rozliší grafickou podobu písmen – najde stejná, podobná písmena - ústně skládá slova z hlásek, mění ve slovech písmena a tvoří nová slova - rozlišuje slovo, slabiku, hlásku, písmeno - dlouhé samohlásky pečlivě vyslovuje, vytleskává a zaznamenává délky 	<ul style="list-style-type: none"> - písmena abecedy: malá, velká, tiskací a psací - délka samohlásek - opis a přepis jednoduchých slov a vět 	
<p>ČJL-3-2-02 <i>porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozšiřuje si slovní zásobu, učí se novým pojmům z různých tematických okruhů - pochopení významům slov dokládá spojováním slov s obrázky, výběrem vhodných slov do vět, pantomimou aj. tvořivými úkoly - v kontextu komunikační situace se snaží užívat významově správná slova 		
<p>ČJL-3-2-05 <i>užívá v mluveném</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - tvoří jednoduché věty se správnými tvary slov - v malovaném čtení nahradí obrázek správným tvarem slov 	<ul style="list-style-type: none"> - kultura mluveného projevu 	

<p><i>projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - k obrázkům obrázkové osnovy tvoří věty se správnými tvary slov - ve všech mluvených projevech se snaží používat správné tvary slov 		
<p><i>ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - s oporou čte otázku a rozkaz se správnou intonací - s pomocí učitele se učí správně psát větu oznamovací – začátek a konec věty 		
<p><i>ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - s pomocí učitele si postupně osvojuje pravopis věty, případně velkého písmene u jména - s pomocí učitele si kontroluje svůj písemný projev 		
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
<p><i>ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - přečte všechna malá i velká písmena tiskací i psací abecedy (kromě písmen X, x, Q, q, W, w) - plynule přečte jednoslabičná slova (MÁ, DÁ, LES, DŮM) - alespoň vázaným slabikováním nebo splývavým čtením čte slova dvojslabičná s otevřenou slabikou - pravidelným tréninkem se snaží o zlepšování plynulosti čtení u obtížnějších slov (dvojslabičná se zavřenou slabikou, s dvojhláskou, dvojslabičná se shluky hlásek, slova trojslabičná) - od počátku výcviku čtení se snaží o porozumění čtenému, což dokládá pří 	<p>- věcné čtení</p>	

	různorodé práci s textem		
ČJL-3-1-02 <i>porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</i>	<ul style="list-style-type: none"> - porozumění písemným i mluveným pokynům dokládá při plnění úkolů - s oporou pracuje s písemným zadáním, nebojí se zeptat, když něčemu nerozumí - adekvátně reaguje na mluvené pokyny – pozdrav, oslovení, prosba, poděkování, omluva 	<ul style="list-style-type: none"> - naslouchání: praktické a věcné - věcné čtení 	
ČJL-3-1-03 <i>respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</i>	<ul style="list-style-type: none"> - osvojuje si základní komunikační pravidla ve škole, ve třídě – pozdravy, oslovení, prosba, poděkování, omluva - nevykřikuje, ale hlásí se o slovo, snaží se dodržovat pravidlo, které platí ve třídě - trénuje zdvořilé naslouchání (při rozhovoru), ale i naslouchání věcné, aby porozuměl/a slyšenému a uměl/a adekvátně reagovat, případně se zeptat 	<ul style="list-style-type: none"> - souvislý mluvený projev - technika mluveného projevu: dýchání, výslovnost a nonverbální prostředky 	
ČJL-3-1-04 <i>pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost</i>	<ul style="list-style-type: none"> - snaží se mluvit srozumitelně, pečlivě vyslovuje a opravuje nesprávnou výslovnost - učí se pracovat s hlasem, mluvit dostatečně nahlas - docvičuje výslovnost hlásek, které ještě nevyslovuje zcela čistě 		
ČJL-3-1-05 <i>v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči</i>	<ul style="list-style-type: none"> - s pomocí učitele se učí při mluvení správně dýchat a volit vhodné tempo řeči 		
ČJL-3-1-06 <i>volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích</i>	<ul style="list-style-type: none"> - osvojuje si užívání vhodných verbálních prostředků – doplňuje vhodné slovo do věty, dotváří příběhy aj. - při dramatizaci, pantomimě, případně při recitaci se pokouší využít také některé užívané neverbální prostředky – mimika, postoj, pohyb apod. 		
ČJL-3-1-07 <i>na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev</i>	<ul style="list-style-type: none"> - učí se odpovídat na otázky, případně tvořit jednoduché věty k obrázkům, k danému tématu zkouší srozumitelně formulovat svou myšlenku 		
ČJL-3-1-08	<ul style="list-style-type: none"> - snaží se u psaní správně sedět, tak, aby zvládal psát a nebolela ho záda 	<ul style="list-style-type: none"> - hygiena psaní 	

<i>zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním</i>	ani ruka - snaží se o správný úchop, resp. drží tužku tak, aby zvládal psát co nejlépe, jak dovede		
<i>ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev</i>	- píše správné tvary písmen – hůlkové písmo a spojitě vázané písmo (kromě písmen Q, q, X, x, W, w) - správně navazuje písmena do jednoduchých jedno-dvouslabičných slov - učí se přepsat slovo a jednoduchou větu správně, za pomoci učitele se učí kontrolovat písemný projev	- technika psaní	
<i>ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh</i>	- tvoří věty k obrázkům obrázkové osnovy a pokouší se vypravovat kratičký příběh - řadí obrázky podle posloupnosti - ilustruje příběh - podílí se na tvorbě obrázkové osnovy k přečtenému, na dokončení děje	- mluvený projev: vypravování, dialog na základě obrazového materiálu	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
<i>ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku</i>	- čte vhodné texty, pozorně naslouchá; - recituje jednoduché básničky a říkadla, při recitaci se snaží o vhodnou hlasitost, tempo a výslovnost	- čtení - naslouchání - literární žánry (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, pohádka, příběh o dětech, zvířatech)	
<i>ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu</i>	- učí se zhodnotit, co četl/a, vyjádřit, proč se mu příběh nebo kniha líbila/nelíbila, vyjádřit se slovy, obrázkem apod. - s pomocí učitele se pokouší doporučit přečtenou knihu spolužákům s důrazem na kladné stránky	- tvořivé činnosti s literárním textem:	
<i>ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních</i>	- rozpozná prózu a poezii (báseň), případně pohádku od příběhů o dětech, o zvířatech	přednes, dramatizace, ilustrace	

vyprávění			
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	<ul style="list-style-type: none"> - aktivně se zapojí do plnění úkolů k textu - ilustruje text - dokončuje text, volně reprodukuje vhodný text - vžívá se do chování hlavních hrdinů – hodnotí jejich chování 		

Český jazyk – ročník druhý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova - analyzuje slova na hlásky, respektuje dlouhé a krátké samohlásky při mluvení i v psaném projevu - určí ve slově samohlásky (krátké a dlouhé), souhlásky (tvrdé, měkké, obojetné) - při psaní člení věty na slova, která dělí na konci řádků po slabikách - správně píše slova s dvojhláskou - memoruje abecedu, seřadí slova v abecedním pořádku, učí se pracovat se seznamy, slovníky, encyklopediemi 	<ul style="list-style-type: none"> - hlásky, které jinak slyšíme a jinak píšeme - samohlásky krátké, dlouhé - sluchová analýza slov ve větě a její psaní (oddělování slov v textu) - stavba slova ze slabik - slabikotvorné r, l - dělení hlásek - dvojhlásky ou, au, eu - řazení slov podle abecedy 	
ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	<ul style="list-style-type: none"> - třídí slova podle významu, chápání různých významů dokládá při práci s textem i ve vlastních projevech 	<ul style="list-style-type: none"> - význam slov: slova nadřazená, podřazená a souřadná, synonyma, antonyma, homonyma - změna významu slov na základě délky samohlásek 	
ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší slova do skupin podle jejich obecného významu (děj, věc, okolnost, vlastnost); 	<ul style="list-style-type: none"> - významové okruhy slov 	

<i>zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost</i>			
<i>ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru</i>	- rozliší podstatná jména a slovesa, najde je v textu, doplní je do textu	- slovní druhy: podstatná jména, slovesa	
<i>ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves</i>	- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary známých podstatných jmen a sloves		
<i>ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy</i>	- spojuje věty do jednoduchých souvětí vhodnými spojkami	- věta jednoduchá - souvětí – spojování vět pomocí spojek	
<i>ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky</i>	- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a vyslovuje je s patřičnou intonací - na konci věty píše správné znaménko - tvoří různé druhy vět podle postoje mluvčího - skládá věty ze slov	- věty podle postoje mluvčího a jejich zvuková podoba - druhy vět podle komunikačního záměru mluvčího: oznamovací, rozkazovací, tázací, práci - pořadí slov ve větě	
<i>ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování</i>	- na začátku věty píše velké písmeno, na konci příslušné znaménko - v písemném projevu dodržuje správnou délku samohlásek - odůvodňuje a píše správně uvedené pravopisné jevy, kontroluje si po sobě, co napsal/a - když si není pravopisem jistý, zeptá se vyučujícího	- pravopis věty - samohlásky krátké, dlouhé - i/y po tvrdých a měkkých souhláskách - u, ů a ú, - dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev - souhlásky znělé a neznělé na konci slov - velká písmena: jména osob, zvířat, příjmení, název bydliště – adresa	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
<i>ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu</i>	- čte plynule jednoduché texty - vlastními slovy sdělí, o čem četl/a - rozvíjí příběh	- čtení s porozuměním	

<i>a náročnosti</i>	<ul style="list-style-type: none"> - tvoří otázky k textu a odpovídá na něj - doplní text vhodnými výrazy, škrtně slovo, které do textu nepatří 		
<i>ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</i>	<ul style="list-style-type: none"> - pozorně naslouchá - reprodukuje jednoduchá sdělení, odpoví na otázku - snaží se pochopit a splnit slovní zadání - ptá se, čemu nerozuměl/a 	<ul style="list-style-type: none"> - naslouchání: zdvořilé – vyjádření kontaktu soustředěné – snaha o porozumění 	
<i>ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</i>	<ul style="list-style-type: none"> - snaží se o vyjádření melodie věty oznamovací, tázací a rozkazovací - v jednoduchých komunikačních situacích volí vhodné slovní prostředky a výpověď přizpůsobí osobě, se kterou mluví (dospělý člověk, vrstevník) 	<ul style="list-style-type: none"> - mluvený projev: techniky mluvení – výslovnost, hlasitost, melodie řeči – ? ! - komunikační žánry 	
<i>ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost</i>	<ul style="list-style-type: none"> - docvičuje správnou výslovnost všech hlásek, mluví dostatečně nahlas 	<ul style="list-style-type: none"> - představení se, oslovení kamarádů, přivítání, omluva, pozdravy, telefonování, dialogy na základě běžných situací (u lékaře, v obchodě), vyprávění podle osnovy, zážitky z četby, z televizních pořadů 	
<i>ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči</i>	<ul style="list-style-type: none"> - správně dýchá a volí vhodné tempo řeči v připravených i nepřipravených školních projevech; 		
<i>ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích</i>	<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje posloupnost slov ve větách i pořadí vět - učí se pozorovat věci, osoby a zvířata a pomocí osnovy je popisuje - spoluvytváří třídní pravidla slušné komunikace a respektuje je 	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduchý popis zvířete, věci, osoby - komunikační pravidla - neskáče do řeči, udržuje oční kontakt, střídá role posluchač, mluvčí 	
<i>ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev</i>	<ul style="list-style-type: none"> - srozumitelně sděluje své zážitky 		
<i>ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním</i>	<ul style="list-style-type: none"> - při psaní správně sedí a správně drží psací náčiní 	<ul style="list-style-type: none"> - písemný projev - hygienické návyky při psaní, 	

ČJL-3-1-09 <i>píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev</i>	- píše správně a úhledně všechna písmena a číslice - přiměřený text opíše bez chyb - kontroluje si, co napíše	úhlednost, správnost tvarů i spojování písmen do slov - žánry – adresa, přání, pozdrav	
ČJL-3-1-10 <i>píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení</i>	- s pomocí učitele se snaží správně psát jednoduchá sdělení		
ČJL-3-1-11 <i>seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh</i>	- tvoří jednoduchá vypravování podle obrázkové osnovy - řadí obrázky podle posloupnosti - ilustruje příběh - podílí se na tvorbě obrázkové osnovy k přečtenému, na dokončení děje	- mluvený projev: vypravování, dialog na základě obrazového materiálu	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
ČJL-3-3-01 <i>čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku</i>	- při četbě nebo přednesu literárního textu správně vyslovuje, vhodně frázuje a užívá správné tempo a melodii řeči;	- krásná literatura - poslech literárních textů - přednes literárních textů	MkV - Kulturní diference – práce s literárním textem – poznávání kultury jiných etnik
ČJL-3-3-02 <i>vyjadřuje své pocity z přečteného textu</i>	- stručně reprodukuje obsah krátkého literárního textu; - snaží se zhodnotit, co četl/a, vyjádřit, proč se mu příběh nebo kniha líbila/nelíbila, vyjádřit se slovy, obrázkem, komiksem - pokouší se doporučit přečtenou knihu spolužákům s důrazem na kladné stránky	- reprodukce textu - počátky interpretace literatury	MeV - Vnímání autora mediálních sdělení – autoři dětské literatury
ČJL-3-3-03 <i>rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění</i>	- odliší vyjadřování v próze a ve verších; - rozumí základním literárním pojmům;	- literární druhy a žánry: báseň, pohádka, hádanka, rozpočítadlo, říkanka, bajka - literární pojmy: spisovatel, básník, čtenář, divadelní představení, herec, režisér	
ČJL-3-3-04 <i>pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností</i>	- zaznamená klíčová místa jednoduchého literárního textu formou obrázku. - aktivně se zapojí do plnění úkolů k textu - ilustruje text - dokončuje text, volně reprodukuje vhodný text	- čtení s porozuměním - poslech literárních textů - zážitkové čtení a naslouchání - tvůrčí psaní	

- vžívá se do chování hlavních hrdinů – hodnotí jejich chování
--

Český jazyk – ročník třetí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-3-2-01 <i>rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky</i>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova - odlišuje dlouhé a krátké samohlásky, které pečlivě vyslovuje a správně píše - dbá na správnou výslovnost slov s obtížnějšími souhláskovými skupinami - rozpozná slova, která jinak slyšíme a jinak píšeme, umí je převést do tvaru, v němž pozná, jakou souhlásku má napsat - snaží se vhodně modulovat souvislý projev, dbá na správné tempo, intonaci, přízvuk a modulaci hlasu 	<ul style="list-style-type: none"> - zvuková stránka jazyka: - výslovnost složitějších souhláskových skupin - modulace souvislé řeči 	
ČJL-3-2-02 <i>porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná</i>	<ul style="list-style-type: none"> - chápe a porovnává významy slov, zvláště slova souřadná, nadřazená, podřazená, slova stejného a opačného významu - neznámá slova vyhledává ve slovnících - vyhledá v textu slova příbuzná, tvoří slova příbuzná z kořene a nabídnutých předponových a příponových částí 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba a tvoření slov: slova příbuzná 	
ČJL-3-2-03 <i>porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost</i>	<ul style="list-style-type: none"> - porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost 	<ul style="list-style-type: none"> - tvarosloví: <ul style="list-style-type: none"> - přehled slovních druhů - tvary slov (slova ohebná a neohebná) 	
ČJL-3-2-04 <i>rozlišuje slovní druhy v základním tvaru</i>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje slovní druhy v základním tvaru (jednoduché a jasné případy) 	<ul style="list-style-type: none"> - rod, číslo, pád podstatných jmen - osoba, číslo, čas sloves - časování v čase přítomném 	
ČJL-3-2-05	<ul style="list-style-type: none"> - užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary 	<ul style="list-style-type: none"> - sloveso "být" v přítomném čase 	

<p><i>užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves</i></p>	<p>podstatných jmen, přídavných jmen a sloves - chápe pravopis různých tvarů téhož slova (např. vyjmenovaného) - u podstatných jmen určí rod a číslo - vyjmenuje pádové otázky, pozná různé tvary jednoho slova - k pádovým otázkám přiřazuje správné tvary podstatných jmen - u sloves určí osobu, číslo a čas (v jednoduchých a jasných případech) - časuje slovesa v přítomném čase</p>	<p>- infinitiv</p>	
<p><i>ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy</i></p>	<p>- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy - při vlastních projevech vhodně tvoří věty jednoduché i souvětí</p>	<p>- skladba: -věta jednoduchá -souvětí -spojky -spojovací výrazy</p>	
<p><i>ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování</i></p>	<p>- odůvodňuje a píše správně: - souhlásky znělé a neznělé na konci i uprostřed slov - I/Y ve vyjmenovaných slovech a jejich tvarech, - I/Í v koncovkách přítomného času sloves, - velká písmena v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování</p>	<p>- pravopis: - souhlásky znělé a neznělé -vyjmenovaná slova a jejich tvary -slovesné tvary v přítomném čase -pravopis místních pojmenování</p>	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			

<p>ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - porozumění textu dokládá při plnění úkolů, při vlastním učení - zvládá techniky čtení, orientuje se v textu podle orientačních prvků - zvládá vyhledávací čtení - využívá čtení jako zdroj informací, učí se najít slova klíčová, neznámá, nesmyslná - význam slov ověřuje ve slovnících 	<ul style="list-style-type: none"> - čtení: <ul style="list-style-type: none"> -praktické a věcné čtení (vyhledávání informací, klíčová slova) -práce s různými informačními zdroji 	
<p>ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - formuluje vlastní zadání k úkolům, která sám/a vymýšlí - pozorně naslouchá, dává najevo souhlas, nesouhlas - zaznamenává si slyšené, což využívá při další práci, reaguje otázkami 	<ul style="list-style-type: none"> - naslouchání: <ul style="list-style-type: none"> - praktické (zdvořilé) i věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní) 	
<p>ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</p>	<ul style="list-style-type: none"> - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru 	<ul style="list-style-type: none"> - mluvený projev: komunikační pravidla - komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vypravování podle obrázkové osnovy, vzkaz, popis, vypravování, dialog 	
<p>ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost</p>	<ul style="list-style-type: none"> - docvičuje správnou výslovnost všech hlásek, mluví dostatečně nahlas 		
<p>ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá techniky mluveného projevu (dýchání, tempo, tvoření hlasu, výslovnost) 		
<p>ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích</p>	<ul style="list-style-type: none"> - volí vhodné verbální i neverbální prostředky ve škole i mimo školu - svoje vyjadřování přizpůsobí komunikační situaci 		

ČJL-3-1-07 <i>na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev</i>	- na základě vlastních zážitků, případně informací získaných z různých zdrojů, tvoří krátký mluvený projev		
ČJL-3-1-08 <i>zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním</i>	- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	- písemný projev	
ČJL-3-1-09 <i>píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev</i>	- píše správné tvary, velikost i sklon písmen, správně spojuje písmena a slabiky - snaží se o úhledný a přehledný písemný projev - kontroluje si, co napíše, opravuje chyby podle příruček a jiných pomůcek	žánry – adresa, blahopřání, báseň, přihláška, dotazník, pozdrav z výletu, vypravování	OSV - Sebepoznání a sebepojetí – píšeme o sobě, své rodině Kreativita - tvorba vlastních literárních textů
ČJL-3-1-10 <i>píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení</i>	- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
ČJL-3-3-01 <i>čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku</i>	- při četbě nebo přednesu literárního textu správně vyslovuje, vhodně frázuje a užívá správné tempo a melodii řeči	- krásná literatura - poslech literárních textů - přednes literárních textů	VMEGS -Evropa a svět nás zajímá – literární texty o životě dětí, rodinné příběhy aj., zvyky a tradice, přehled některých evropských jazyků, jejich příbuznost a jazykové skupiny, příklady slov dokládajících příbuznost
ČJL-3-3-02 <i>vyjadřuje své pocity z přečteného textu</i>	- stručně reprodukuje obsah krátkého literárního textu - snaží se zhodnotit, co čte, vyjádřit, proč se mu příběh nebo kniha líbila/nelíbila, vyjádřit se slovy, obrázkem, komiksem - pokouší se doporučit přečtenou knihu spolužákům s důrazem na kladné stránky	- reprodukce textu - počátky interpretace literatury	MkV - Kulturní diference – práce s literárním textem – poznávání kultury jiných etnik
ČJL-3-3-03 <i>rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění</i>	- odliší vyjadřování v próze a ve verších - rozumí základním literárním pojmům	- literární druhy a žánry: poezie, próza, báseň, pohádka, hádanka, rozpočítadlo, říkanka, bajka	

<p>ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zaznamená klíčová místa jednoduchého literárního textu formou obrázku. - aktivně se zapojí do plnění úkolů k textu - ilustruje text - dokončuje text, volně reprodukuje vhodný text - vžívá se do chování hlavních hrdinů – hodnotí jejich chování 	<ul style="list-style-type: none"> - literární pojmy: spisovatel, básník, čtenář, divadelní představení, herec, režisér - čtení s porozuměním - poslech literárních textů - zážitkové čtení a naslouchání - tvůrčí psaní 	<p>OSV – Kreativita - tvorba vlastních literárních textů</p> <p>MeV - Vnímání autora mediálních sdělení – autoři dětské literatury</p>
---	--	---	--

Český jazyk – ročník čtvrtý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
<p>ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá v textu nebo do textu vhodně doplňuje synonyma, antonyma, homonyma, souřadná, nadřazená, podřazená, slova jednoznačná a mnohoznačná, slova citově zabarvená - objasňuje významy slov, rčení, přísloví - u neznámých slov zjišťuje významy ve slovnících 	<ul style="list-style-type: none"> - synonyma, antonyma, homonyma, - slova souřadná, nadřazená, podřazená, - slova citově zabarvená: hanlivá a lichotivá - přísloví, sousloví, rčení 	
<p>ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku</p>	<ul style="list-style-type: none"> - v jednoduchých případech rozliší kořen slova, část předponovou a příponovou - graficky zaznamená stavbu slova - tvoří slova příbuzná pomocí předpon, přípon 	<ul style="list-style-type: none"> - stavba slova: předponová část kořen příponová část - příbuzná slova 	
<p>ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje slovní druhy na ohebné a neohebné - určuje v přiměřeném textu slovní druhy - snaží se užívat slovní druhy ve správném gramatickém tvaru - určí u podstatných jmen pád, číslo, rod, životnost, vzor - odůvodňuje psaní koncovek i/y u podstatných jmen 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní druhy - podstatná jména: pád, číslo, rod, životnost, vzor <ul style="list-style-type: none"> - koncovky i, y - slovesa: osoba, číslo, způsob, 	

	<ul style="list-style-type: none"> - určí u sloves – osobu, číslo, způsob, čas - v textu vyhledá slovesné tvary a rozliší je na jednoduché a složené - vytvoří infinitiv sloves 	<p>čas</p> <ul style="list-style-type: none"> - složený slovesný tvar - jednoduchý a složený tvar - infinitiv 	
ČJL-5-2-04 <i>rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary</i>	<ul style="list-style-type: none"> - svůj jazykový projev přizpůsobuje komunikační situaci - v textu i mluveném projevu se učí rozpoznávat nespisovné tvary podstatných jmen a sloves - učí se opravovat slova pomocí příruček 	<ul style="list-style-type: none"> - spisovné tvary slov - pravidla pravopisu 	
<i>vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty</i>	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá a graficky označuje základní skladební dvojici 	<ul style="list-style-type: none"> - základní skladební dvojice 	
ČJL-5-2-06 <i>odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí</i>	<ul style="list-style-type: none"> - odlišuje větu jednoduchou a souvětí - určuje počet vět v souvětí podle počtu sloves - znázorní stavbu souvětí podle větného vzorce 	<p>Skladba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - věta jednoduchá x souvětí - větný vzorec - spojky 	
ČJL-5-2-07 <i>užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje</i>	<ul style="list-style-type: none"> - užívá vhodné spojovací výrazy, podle potřeby je obměňuje - rozlišuje spojování slov a vět - spojuje věty jednoduché v souvětí a dělí složitá souvětí na jednodušší větné celky 		
ČJL-5-2-08 <i>píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách</i>	<ul style="list-style-type: none"> - zdůvodní a napíše i/y ve vyjmenovaných slovech a slovech s nimi příbuzných - píše správně „i“ ve slovesech v přítomném čase 	<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenovaná slova, příbuzná slova - sloveso v přítomném čase 	
ČJL-5-2-09 <i>zvládá základní příklady syntaktického pravopisu</i>	<ul style="list-style-type: none"> - píše správně i/y v koncovkách přičestí minulého ve shodě přísudku s podmínkem v základních případech 	<ul style="list-style-type: none"> - shoda přísudku s podmínkem 	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-5-1-01 <i>čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas</i>	<ul style="list-style-type: none"> - čte potichu i nahlas přiměřeně náročné texty 	<ul style="list-style-type: none"> - čtení a naslouchání s porozuměním a věcné čtení 	MeV - Kritické čtení a vnímání mediálních

<p>ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu - vybírá podstatné informace z textu, jednoduše je zapíše, sdělí vlastními slovy a využívá je k dalšímu učení - s pomocí učitele pracuje s odborným textem – vybírá slova, kterým nerozumí, hledá hlavní myšlenky, vytváří mentální mapy 	<ul style="list-style-type: none"> - výpisky, myšlenkové a pojmové mapy - práce s odborným textem 	<p>sdělení: – posuzování a ověřování informací z více zdrojů, pěstování kritického přístupu k reklamě a zprávám</p> <p>Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – rozdíl mezi reklamou a zprávou</p>
<p>ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže rozpoznat neúplnost sdělení a informace doplnit 		
<p>ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta</p>	<ul style="list-style-type: none"> - reprodukuje obsah slyšeného projevu, vybere z něho podstatné informace a zapamatuje si je - s oporou prezentuje a zhodnotí vlastní práci i výkony ostatních 	<ul style="list-style-type: none"> - ústní prezentace a hodnocení výsledků práce vlastní i skupinové 	<p>Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – rozdíl mezi reklamou a zprávou</p>
<p>ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje se srozumitelně, odmítne nepříjemnou komunikaci - tvoří a klade otázky a hovoří o svých názorech, pocitech - zvládá každodenní komunikační situace - dodržuje pravidla komunikace v různých prostředích - vhodně se zapojí do rozhovoru, udržuje a ukončí jej 	<ul style="list-style-type: none"> - tvorba a kladení otázek, vyjadřování názorů, pocitů - pozdravy, omluva, přání, vzkaz, telefonování - rozhovory, běžné komunikační situace (u lékaře, v obchodě) 	
<p>ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě</p>	<ul style="list-style-type: none"> - učí se rozeznávat věrohodné informace od nepravděpodobných 	<ul style="list-style-type: none"> - věrohodnost informací 	
<p>ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru</p>	<ul style="list-style-type: none"> - artikuluje správně hlásky a slova - věty vyslovuje s vhodnou intonací - mluvený projev přizpůsobí posluchačům, snaží se udržet jejich pozornost - rozpozná záměr mimoverbálních vyjádření a sám se učí účelně užívat prostředky mimoverbální komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> - intonace, přízvuk, pauzy, tempo řeči, zabarvení hlasu, přiměřená hlasitost, srozumitelnost, spisovná a srozumitelná výslovnost, mimika, gesta, práce s hlasem, pauzy, zrakový kontakt, postoj těla, vzdálenost, celkové vystupování 	
<p>ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozhodne, zda je ukázka textu vhodná pro určitou situaci (s ohledem na spisovnost projevu) 		

<p>ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry</p>	<ul style="list-style-type: none"> - snaží se správně používat pravopisné a gramatické jevy v jednoduchých písemných projevech - seznamuje se s kompozičními a jinými požadavky spojené s vypravováním a popisem - jednoduše popíše zvolený objekt nebo činnost podle daných pravidel - vyplní správně jednoduché formuláře v tištěné i elektronické podobě 	<ul style="list-style-type: none"> - písemný projev: dopis, blahopřání, vzkaz, zpráva, oznámení, inzerát, dotazník, přihláška, pohled, pozvánka, vypravování, popis osoby, zvířete, věci, činnosti 	<p>OSV - Seběpoznání a sebezpojetí – píšeme o sobě, své rodině</p> <p>Kreativita – zpracování informací v projektech vlastními slovy, vlastní rukou, výběr grafického zpracování</p>
<p>ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - s oporou sestaví osnovu vypravování - tvoří nadpisy, člení text na odstavce - v souvislém textu zachovává časovou posloupnost - podle osnovy vypráví krátký příběh, užívá vhodný jazyk 	<ul style="list-style-type: none"> - osnova (obrázková, tvorba slovní) 	<p>MeV - Tvorba mediálních sdělení – tvorba školního časopisu</p> <p>Práce v realizačním týmu - tvorba školního časopisu</p>
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
<p>ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je</p>	<ul style="list-style-type: none"> - sdělí své dojmy z přečteného literárního textu - své dojmy vyjádří písemně i ústně - představí spolužákům přečtenou knihu 	<ul style="list-style-type: none"> - zážitkové čtení - interpretace literárního díla 	<p>VMEGS - Evropa a svět nás zajímá — literární texty o životě dětí, rodinné příběhy aj., zvyky a tradice, přehled některých evropských jazyků, jejich příbuznost a jazykové skupiny, příklady slov dokládajících příbuznost</p>
<p>ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma</p>	<ul style="list-style-type: none"> - přednáší a volně reprodukuje text - tvoří vlastní text na dané či vlastní téma - v kolektivu nebo samostatně dramatizuje vhodný text - nakreslí vhodnou ilustraci k přečtenému textu - recituje básně 	<ul style="list-style-type: none"> - dramatizace - recitace - ilustrace 	<p>OSV - Kreativita - tvorba vlastních literárních textů rozvíjejících fantazii a vnímání textů vytvořených ostatními; dokončování literárních textů podle vlastní</p>

			fantazie, předvídání děje při společné četbě, přednesení literárního referátu
ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	- rozliší poezii, prózu - odliší umělecký text od neuměleckého	- poezie, próza	VMEGS - Objevujeme Evropu a svět – literární texty
ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	- při jednoduchém rozboru literárních textů rozumí a používá elementární a literární pojmy	- základní literární pojmy: povídka, pověst, bajka, rozpočítadlo, hádanka, říkanka, pohádka, spisovatel, ilustrátor, básník, kniha, čtenář	MeV - Stavba mediálních sdělení: příklady stavby a uspořádání rubrik v časopisech pro děti

Český jazyk – ročník pátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	Žák: - vyhledá v textu nebo do textu vhodně doplňuje synonyma, antonyma, homonyma, souřadná, nadřazená, podřazená, slova jednoznačná a mnohoznačná, slova citově zabarvená - objasňuje významy slov, rčení, přísloví - u neznámých slov zjišťuje významy ve slovnících	- synonyma, antonyma, homonyma, - slova souřadná, nadřazená, podřazená - slova citově zabarvená: hanlivá a lichotivá - přísloví, sousloví, rčení	
ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	- u vybraných slov rozliší předponu, kořen, část příponovou, všímá si, jak se vlivem skloňování a časování mění koncovka - graficky zaznamená stavbu slova - tvoří slova příbuzná pomocí předpon a přípon	- stavba slova: předponová část kořen příponová část koncovka - příbuzná slova	

ČJL-5-2-03 <i>určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu</i>	<ul style="list-style-type: none"> - určuje slovní druhy ve větě - ovládá pravopis podstatných jmen - správně určuje mluvnické kategorie u podstatných jmen a sloves - užívá slovní druhy ve správném gramatickém tvaru - určí druh a vzor přídavných jmen - píše správně i/y u koncovek přídavných jmen měkkých a tvrdých - rozpozná zájmena, vnímá jejich funkci v jazykovém projevu - pozná číslovky a stanoví, zda číslovka vyjadřuje počet, pořadí nebo násobnost 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní druhy - podstatná jména, slovesa - přídavná jména – tvrdá, měkká - koncovky i/y - druhy zájmen - druhy číslovek 	
ČJL-5-2-04 <i>rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary</i>	<ul style="list-style-type: none"> - svůj jazykový projev přizpůsobuje komunikační situaci - v textu i mluveném projevu rozpozná nespisovné tvary slov, které opravuje pomocí mluvnických příruček 	<ul style="list-style-type: none"> - pravidla pravopisu 	
ČJL-5-2-05 <i>vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty</i>	<ul style="list-style-type: none"> - ve větě jednoduché vyhledá podmět - na podmět nevyjádřený a všeobecný se ptá odpovídajícím zájmenem 	<ul style="list-style-type: none"> - podmět: vyjádřený, nevyjádřený, všeobecný 	
ČJL-5-2-06 <i>odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí</i>	<ul style="list-style-type: none"> - spočítá věty v souvětí, identifikuje spojovací výraz - píše větné vzorce u delších souvětí nebo podle vzorců tvoří souvětí - dělí dlouhé souvětí na věty 	<ul style="list-style-type: none"> - věta jednoduchá x souvětí - složitější souvětí - větný vzorec 	
ČJL-5-2-07 <i>užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje</i>	<ul style="list-style-type: none"> - rozšíří si zásobu spojovacích výrazů o další spojky, vztažná zájmena a příslovce 		
ČJL-5-2-08 <i>píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách</i>	<ul style="list-style-type: none"> - ovládá pravopis vyjmenovaných slov a slov s nimi příbuzných 	<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenovaná slova, příbuzná slova - sloveso v přítomném čase 	
ČJL-5-2-09 <i>zvládá základní příklady syntaktického pravopisu</i>	<ul style="list-style-type: none"> - píše správně i/y v koncovkách příčestí minulého ve shodě přísudku s podmětem (i nevyjádřeným) v základních případech 	<ul style="list-style-type: none"> - shoda přísudku s podmětem 	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-5-1-01 <i>čte s porozuměním přiměřeně</i>	<ul style="list-style-type: none"> - vhodně využívá při hlasitém čtení modulace souvislé řeči – tempo, 	<ul style="list-style-type: none"> - čtení s porozuměním 	

<i>náročné texty potichu i nahlas</i>	intonace, přízvuk, snaží se používat různá zabarvení hlasu podle textu - po tichém čtení dokáže reprodukovat text		
<i>ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává</i>	- rozhodne, které informace v textu jsou nepodstatné pro jeho smysl - porovná informace ze dvou zdrojů - dokáže zaznamenat důležité informace - vybere z textu klíčová slova, hlavní myšlenky a reprodukuje je - s oporou pracuje s odborným textem – člení na odstavce, vybírá klíčová slova, myšlenky, dělá výpisky, mentální mapy a jiné	- poznámky a výpisky - myšlenkové a pojmové mapy, aktuality, referáty, tabulky - klíčová slova	MeV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: - posuzování a ověřování informací z více zdrojů, pěstování kritického přístupu k reklamě a zprávám
<i>ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení</i>	- doplní neúplné sdělení		
<i>ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta</i>	- aktivně naslouchá, reprodukuje obsah slyšeného projevu, vybere z něho podstatné informace a zapamatuje si je - slovně zhodnotí výkon svůj i spolužáků, veřejně prezentuje výsledky vlastní nebo skupinové práce	- ústní prezentace i hodnocení výsledků práce vlastní i skupinové	
<i>ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku</i>	- v ústním projevu se vyjadřuje srozumitelně, dodržuje posloupnost - učí se konstruktivně diskutovat, klást otázky a hovořit o svých zážitcích	- diskuse, dialog, vzkaz, omluva, prosba, přání, rozhovor, vypravování, telefon	
<i>ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě</i>	- učí se rozpoznat manipulativní komunikaci v médiích a zaujímá k ní postoj, odmítne nepříjemnou komunikaci - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení, fakta, domněnky a porozumění těmto pojmům dokazuje, když je vhodně užívá při vlastním mluveném projevu	- znaky bulvárních sdělení, věrohodnost informací, srovnávání obsahu seriózních časopisů s bulvárními, - objektivita sdělení: fakta, názory, domněnky, zkreslené informace	
<i>ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru</i>	- užívá vhodné techniky mluvení a mluvený projev přizpůsobuje posluchačům - pro svůj ústní projev vybírá vhodné komunikační prostředky podle komunikačního záměru i posluchačů - mluví kultivovaně, srozumitelně	- techniky mluvení: přízvuk, intonace, nasazení, zesilování a zeslabování hlasu, rychlost, srozumitelnost, výslovnost. - mimoverbální komunikace: mimika, gesta, práce s hlasem,	

		intonace, zrakový kontakt, postoj těla, vzdálenost, celkové vystupování	
ČJL-5-1-08 <i>rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace</i>	<ul style="list-style-type: none"> - najde ukázkou nespisovných jazykových prostředků v literárním textu, diskutuje o vhodnosti jejich užití a o důvodu autora, proč tyto prostředky užil - rozpozná vhodnost použití spisovné či nespisovné výslovnosti dle situace 		
ČJL-5-1-09 <i>píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry</i>	<ul style="list-style-type: none"> - píše věcně i formálně správně jednoduché komunikační žánry - vyjadřuje se srozumitelně, dodržuje posloupnost a pravidla výstavby slohových žánrů - snaží se užívat výstižné pojmy a co nejvhodnější výrazy podle svého komunikačního záměru - zvládne vyplnit jednoduché tiskopisy 	<ul style="list-style-type: none"> - písemný projev: popis činnosti, obličej, osoby, zvířete, věci, charakteristika osoby, oznámení, zpráva, vzkaz, inzerát, dopis, pozdrav, SMS, e-mail, pozvánka, přihláška, formulář, dotazník, složenko, podací lístek 	<p>OSV - Kreativita — zpracování informací v projektech vlastními slovy, vlastní rukou, výběr grafického zpracování</p> <p>MeV - Tvoření mediálních sdělení – tvorba školního časopisu</p> <p>Práce v realizačním týmu - tvorba školního časopisu</p>
ČJL-5-1-10 <i>sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti</i>	<ul style="list-style-type: none"> - vytvoří osnovu - na základě osnovy vypráví příběh nebo popisuje postup práce 	- osnova	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
ČJL-5-3-01 <i>vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je</i>	<ul style="list-style-type: none"> - sdělí své dojmy z přečteného literárního textu - své dojmy vyjádří písemně i ústně - představí spolužákům svou přečtenou knihu 	<ul style="list-style-type: none"> - zážitkové čtení - interpretace literárního díla 	<p>VMEGS -Evropa a svět nás zajímá — literární texty o životě dětí, rodinné příběhy aj., zvyky a tradice, přehled některých evropských jazyků, jejich příbuznost a jazykové skupiny, příklady slov dokládající příbuznost</p>
ČJL-5-3-02 <i>volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma</i>	<ul style="list-style-type: none"> - ohodnotí vlastní text a diskutuje o něm - vytvoří vlastní literární text na zadané téma - v kolektivu nebo samostatně dramatizuje vhodný text - nakreslí vhodnou ilustraci k přečtenému textu - recituje básně 	<ul style="list-style-type: none"> - tvořivé činnosti s literárním textem - pohádka, povídka - ilustrace - dramatizace 	

		- ilustrace	OSV - Kreativita - tvorba vlastních literárních textů rozvíjejících fantazii a vnímání textů vytvořených ostatními; dokončování literárních textů podle vlastní fantazie, předvídání děje při společné četbě, přednesení literárního referátu
<i>ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů</i>	- rozliší různé typy uměleckých a neuměleckých textů	- literatura umělecká a věcná, pohádka, povídka, bajka, lyrická báseň, encyklopedie, slovník	VMEGS - Objevujeme Evropu a svět – literární texty
<i>ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy</i>	- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	- základní literární pojmy: verš, rým, přirovnání, režisér, divadelní představení, herec, povídka, pověst, bajka, rozpočítadlo, hádanka, říkanka, pohádka, spisovatel, ilustrátor, básník, kniha, čtenář	MeV - Stavba mediálních sdělení: příklady stavby a uspořádání rubrik v časopisech pro děti

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.1.2 Cizí jazyk

Předmět: Anglický jazyk – AJ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Konkrétním cílem výuky anglického jazyka je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa. Prioritou výuky je rozvíjení schopnosti žáka dorozumět se v reálných situacích běžného života. Žáci jsou vedeni k samostatnému učení sebehodnocením, plánováním a sledováním vlastního pokroku. Mají možnost využívat ICT jako prostředku, který umožňuje rychlý přístup k informacím a snadnou a pohotovou komunikaci a tím dává prostor k rozvoji jazykových dovedností v autentickém prostředí.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je rozdělen na tyto oblasti:

Receptivní řečové dovednosti: porozumění mluvenému i písemnému textu, vyhledání potřebné informace, schopnost nahlas a foneticky správně přečíst přiměřeně obtížný text

Produktivní řečové dovednosti: schopnost ústně i písemně reprodukovat a obměňovat jednoduchý text, sestavit krátké písemné sdělení, vyplnit formulář

Interaktivní řečové dovednosti: zvládnout jednoduchou konverzaci a obvyklé společenské fráze, poskytnout požadovanou informaci

Na 1. stupni se jedná především o probuzení zájmu o učení se cizímu jazyku a vytváření pozitivního vztahu k tomuto vyučovacímu předmětu a zejména o rozvoj vhodných učebních postupů a strategií, které se mají stát základem pro celoživotní učení.

Cizojazyčné vzdělávání na 1. stupni vede k dosažení úrovně A1.

Úroveň A1:

Žák – rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze **používá**.

Představí sebe a ostatní a **klade** jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které

vlastní, a na podobné otázky **odpovídá**. **Jednoduchým** způsobem **se domluví**, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci.

Předmětem se prolínají průřezová témata: viz strana 21 – 25.

Do předmětu Anglický jazyk jsou zařazena tato průřezová témata:

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá – tvorba vlastních plakátů s přehledem základních kulturních znaků – zvyky, tradice, svátky, způsoby trávení volného času, zajímavosti apod. - 1. – 5. ročník

Objevujeme Evropu a svět – konkrétní práce s mapou VB a USA, zajímavosti, životní styl a vzdělávání lidí v těchto zemí. – 3., 4., 5. ročník

Multikulturní výchova

Multikulturalita – význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumívání (písně, pohádky, filmy, konverzace) – 1. a 5. ročník

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Anglický jazyk se realizuje se souhlasem rodičů od 1. ročníku.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
Počet hodin	1	1	3	3	3	11

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka anglického jazyka probíhá v kmenové třídě, popřípadě v prostorách ŠD. Ve vyučovacím procesu se využívá různých organizačních forem (frontální výuka, skupinová práce, individualizovaná výuka, práce ve dvojicích), zohledňují se odlišné učební styly žáků a volí se vhodné učební strategie, na jejichž formulování se podílejí i žáci. Do výuky angličtiny patří také návštěvy divadelních i hudebních představení rozšiřující slovní zásobu, dále besedy přibližující život a realie v anglicky mluvících zemích, či s rodilými mluvčími.

Mezipředmětové vztahy jsou dále naplňovány v předmětu:

Český jazyk	- říkanky, básničky
Matematika	- číselná řada, tvary
Informatika	- aplikace, softwary, digitální pomůcky (blue bot, ...)
Náš svět	- části těla, popis osoby, popis zvířat, živočichové, rodina, dům-místnosti v domě, určování hodin, měsíce, dny v týdnu,
Výtvarná výchova	- barvy, kresby
Praktické činnosti	- práce s papírem
Hudební výchova	- písňe
Tělesná výchova	- tanečně-pohybové hry

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

	Učitel
1. Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - pracuje s žáky různými metodami (projektové vyučování, komunikativní metoda, činnostní vyučování, audioorální metoda, diskuse) a organizačními formami (frontální výuka, práce ve dvojicích, skupinová práce, individualizovaná výuka), aby lépe pochopili a propojili nové informace - učí žáky plánovat a hodnotit vlastní učení tím, že jim ukazuje, jak pro tyto činnosti využívat jazykové portfolio - využívá hudební produkci anglofonních zemí, aby motivoval žáky rozšířit si slovní zásobu a zdokonalit správnou výslovnost
2. Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - navozováním problémových situací z reálného života učí žáky vhodně reagovat s pomocí cizího jazyka (metoda hraní rolí, simulace) - zadává vhodné úlohy na porovnávání psaného a mluveného slova
3. Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - používá audio a videonahrávky, aby s žáky procvičil porozumění (receptci) mluvenému slovu - využívá písňe, říkadla a básně pro žákovu řízenou produkci - využívá metodu hraní rolí k vzájemné interakci žáků při výuce
4. Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - zařazováním vhodných konverzačních témat vede žáky ke spolupráci, vzájemné pomoci a respektu - při nepochopení cizojazyčného výrazu motivuje žáky k tomu, aby si navzájem ve skupině pomáhali
5. Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - využíváním autentických obrázků motivuje žáky k poznávání kultury, zvyků a tradic anglofonních a jiných zemí - využíváním zkušenosti žáků z cizojazyčného prostředí jim přibližuje chování a jednání lidí různých sociokulturních skupin
6. Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - podporuje žáky, aby pravidelně pracovali se svým jazykovým portfoliem - zařazuje úkoly na rozšíření slovní zásoby tak, aby současně rozvíjely jemnou motoriku žáků.
7. Kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"> - motivuje žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti - vede žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat - vede žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů

Vzdělávací obsah předmětu Anglický jazyk

Anglický jazyk – ročník první

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Žák:			
<i>CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně a neverbálně</i>	<ul style="list-style-type: none"> - reaguje na jednoduché pokyny - vyjadřuje souhlas x nesouhlas (Yes, No) - jednoduše se představí, poděkuje, pozdraví - zopakuje slova a slovní spojení se snahou o správnou výslovnost 	<p>Typy textů</p> <ul style="list-style-type: none"> - říkanky, básničky a písničky - obrázkové knihy - obrázky 	<p>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – tvorba vlastních plakátů s přehledem základních kulturních znaků – zvyky, tradice, svátky, způsoby trávení volného času, zajímavostí apod</p> <p>MkV - Multikulturalita – význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumívání (písně, pohádky, filmy, konverzace)</p>
<i>CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal</i>	<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje číselky 1-10 - pojmenuje základní barvy - umí pojmenovat základní školní potřeby - pojmenuje vybraná domácí zvířata - popíše základní části těla - popíše základní členy rodiny - jednoduše popíše oblečení - pojmenuje vybrané dětské hračky 	<p>Základní jednoduchá slovní zásoba z těchto okruhů:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozdravy a představení se - číselky 1–10 - základní barvy - základní školní potřeby - vybraná domácí zvířata - základní části obličeje, těla - rodina – základní členy 	
<i>CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu</i>	<ul style="list-style-type: none"> - s pomocí učitele a vizuální opory rozumí obsahu mluvených jednoduchých vět 	<ul style="list-style-type: none"> - oblečení - hračky - Vánoce 	
<i>CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení</i>	<ul style="list-style-type: none"> - s pomocí učitele přiřadí mluvenou podobu slova k obrázku 		

Anglický jazyk – ročník druhý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<p><i>CJ-3-1-01</i> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně a neverbálně</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a reaguje na ně - vyjadřuje souhlas x nesouhlas - pozdraví při setkání, loučení, představí se - jednoduše poděkuje, požádá - opakuje slova a slovní spojení a snaží se o správnou výslovnost 	<p>Typy textů:</p> <ul style="list-style-type: none"> - říkanky, básničky a písničky - obrázkové knihy - komiksy 	<p>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – tvorba vlastních plakátů s přehledem základních kulturních znaků – zvyky, tradice, svátky, způsoby trávení volného času, zajímavostí apod</p>
<p><i>CJ-3-1-02</i> zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje číslovky 1-20 - vyjmenuje abecedu - pojmenuje školní potřeby a základní vybavení třídy - pojmenuje vybraná zvířata ze ZOO - užívá otázku Is it a....? - pojmenuje části těla a obličeje - pojmenuje základní pocity - užívá frázi “I´m” - pojmenuje členy rodiny - užívá frázi “I have got” - pojmenuje základní vybavení pokoje - užívá předložky in, on - pojmenuje vybrané druhy jídel a pití - užívá frázi I like/ I don´t like - vyjmenuje dny v týdnu - popíše oblečení s frází I´m wearing 	<p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozdravy – setkání, loučení - abeceda - barvy - číslovky 1–20 - školní potřeby a třída - vybraná zvířata ze zoo - nálady a pocity - obličeje a tělo - rodina - můj pokoj - dětské nápoje a jídlo - dny v týdnu - Vánoce - oblečení 	<p>MkV - Multikulturalita – význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumívání (písně, pohádky, filmy, konverzace)</p>
<p><i>CJ-3-1-03</i> rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - s vizuální oporou rozumí jednoduchému krátkému psanému textu 	<p>Jazykové prostředky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - otázka Is it a ...? - krátké odpovědi Yes/No - fráze I´m 	
<p><i>CJ-3-1-04</i> rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je</p>	<ul style="list-style-type: none"> - s pomocí učitele rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má vizuální oporu 	<ul style="list-style-type: none"> - fráze I like/I don´t like - fráze I´ve got - předložky in, on 	

<i>pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu</i>			
<i>CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova</i>	- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova - s pomocí učitele přiřadí mluvenou a psanou podobu slovního spojení		
<i>CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy</i>	- píše jednoduchá slova na základě vizuální předlohy		

Anglický jazyk – ročník třetí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<i>CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně a neverbálně</i>	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům učitele a dokáže na ně reagovat slovně nebo pohybem - zopakuje slova a slovní spojení se snahou o správnou výslovnost - osvojí si a používá základní slovní zásobu z jednotlivých tematických okruhů - umí pozdravit, představit se a rozloučit - pojmenuje části dne - umí požádat a poděkovat - pojmenuje školní potřeby - zná barvy - vyjmenuje číslovky do 100 - rozumí otázce “How many” a umí na ní odpovědět - vyjadřuje souhlas a nesouhlas Yes, I am, No, I’m not, Yes, 	Typy textů: - pokyny a příkazy ve škole - jednoduchá žádost - dialog - dotazy a krátké odpovědi - říkanky, básničky a písničky - komiksy Tematické okruhy: - pozdravy, části dne - číslovky 1–100 - základní barvy - školní potřeby a třída - vybraná domácí zvířata	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – tvorba vlastních plakátů s přehledem základních kulturních znaků – zvyky, tradice, svátky, způsoby trávení volného času, zajímavostí apod Objevujeme Evropu a svět – konkrétní práce s mapou VB a USA, zajímavosti, životní styl a vzdělávání lidí v těchto zemí.
<i>CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal</i>			

	<p>I have, No, I haven't</p> <ul style="list-style-type: none"> - představí svoji rodinu a kamarády - vyjádří velikost předmětu - rozlišuje jednotné a pravidelné množné číslo podstatných jmen - pojmenuje dětské hračky - pojmenuje vybraná domácí zvířata a zvířata ze ZOO - pojmenuje pocit svůj a druhých lidí - pojmenuje základní tvary - popíše oblečení - popíše části lidského těla - vyjmenuje dny v týdnu - pojmenuje základní potraviny - užívá fráze " I like , I don't like" - popíše svůj pokoj - užívá základní předložky místa - jednoduše popíše školu a její vybavení - zná osobní zájmena - užívá sloveso "to have got" v kladné a záporné větě a v otázce - užívá sloveso "to be" v kladné a záporné větě a v otázce - užívá přivlastňovací pád 	<ul style="list-style-type: none"> - vybraná zvířata ze ZOO - nálady a pocity - obličej a tělo - rodina - můj pokoj - oblečení - dětské nápoje a jídlo - hračky - osobní údaje - dny v týdnu - abeceda - tvary - tradice <p>Jazykové prostředky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravidelné tvoření množného čísla podstatných jmen - otázka množství - základní přídavná jména - osobní zájmena - kladná a negativní odpověď - sloveso „have got“ , " to be" ve větě kladné a záporné, v otázce, odpovědi - sloveso „like“ v kladné větě a otázce, v záporu - hlásky a jejich výslovnost, slovní přízvuk - pravopis - předložky místa - přivlastňovací pád 	<p>MkV - Multikulturalita – význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumívání (písňe, pohádky, filmy, konverzace)</p>
<p><i>CJ-3-1-03</i> rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - chápe jednoduchý psaný text s pomocí obrázků 		
<p><i>CJ-3-1-04</i> rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - s vizuální oporou rozumí jednoduchému krátkému mluvenému textu 		
<p><i>CJ-3-1-05</i> přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení</p>	<ul style="list-style-type: none"> - přiřadí psanou a mluvenou podobu stejného slova či slovního spojení 		

<i>CJ-3-1-06</i> <i>píše slova a krátké věty</i> <i>na základě textové a vizuální předlohy</i>	- na základě vizuální a textové předlohy píše slova a krátké věty		
--	---	--	--

Anglický jazyk – ročník čtvrtý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
<i>CJ-5-1-01</i> <i>rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností</i>	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele - ovládá slovní zásobu k osvojovaným tématům - pozdraví, rozloučí se, osloví osobu, představí se (first name, middle name, surname, full name) - vyjádří souhlas, nesouhlas a odpoví na zjišťovací otázku - určí číslovky a počítá příklady do 100 	Typy textů: <ul style="list-style-type: none"> - pozdravy - jednoduchá žádost a jednoduché poděkování - jednoduché pokyny a příkazy ve škole 	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – tvorba vlastních plakátů s přehledem základních kulturních znaků – zvyky, tradice, svátky, způsoby trávení volného času, zajímavostí apod
<i>CJ-5-1-02</i> <i>rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</i>	<ul style="list-style-type: none"> - hláskuje slova - popíše dům – místnosti v domě - popíše počasí - zná členy rodiny, pracuje s rodokmenem - zná základní sporty - zná základní TV pořady - pojmenuje zvířata a popíše části těla zvířat - pojmenuje vybavení třídy, zná vyučovací předměty ve škole - pojmenuje vybrané země - pojmenuje základní nemoci - užívá slovní zásobu z oblasti “Zdraví” - vyjmenuje měsíce v roce, zná dny v týdnu - určí celé hodiny a půl - používá přivlastňovací zájmena 	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduchý popis - pohlednice - jednoduchý e-mail, dopis, SMS - jednoduchý dotaz - říkanky, básničky a písničky - jednoduché návody - komiksy - jednoduché texty Tematické okruhy: <ul style="list-style-type: none"> - abeceda - číslovky 1–100 - můj dům, - rodina, členové rodiny 	Objevujeme Evropu a svět – konkrétní práce s mapou VB a USA, zajímavosti, životní styl a vzdělávání lidí v těchto zemí. MkV - Multikulturalita – význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumívání (písňe, pohádky, filmy, konverzace)

	<ul style="list-style-type: none"> - používá vybraná tázací zájmena - používá přivlastňovací pád - chápe užívání určitého a neurčitého členu - užívá předložky místa - užívá příslovce místa (at home, at school, here, there) - tvoří pravidelné a nepravidelné množné číslo podstatných jmen - ví, kdy a jak použít přítomný čas prostý ve větě kladné, v záporu, v otázce a v krátké odpovědi - používá vazbu There is, There are - užívá sloveso “can” v kladné, záporné větě, v otázce a odpovědi - tvoří větu rozkazovací kladnou a zápornou 	<ul style="list-style-type: none"> - počasí - čas: celé hodiny a půl, měsíce v roce - záliby a volný čas, - TV pořady - zvířata – části těla - školní třída a škola, vyučovací předměty ve škole - oslavy narozenin a vybraných svátků - děti a mládež v anglicky mluvících zemích, názvy zemí - zdraví a nemoc 	
<i>CJ-5-1-03</i> <i>rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu</i>	- rozumí jednoduchému poslechovému textu s vizuální oporou		
MLUVENÍ			
<i>CJ-5-2-01</i> <i>se zapojí do jednoduchých rozhovorů</i>	- aktivně se zapojí do jednoduché konverzace		
<i>CJ-5-2-02</i> <i>sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</i>	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduchým způsobem sdělí základní informace týkající se osvojovaných témat - je schopen převyprávět jednoduchý text z běžného života 		
<i>CJ-5-2-03</i> <i>odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</i>	<ul style="list-style-type: none"> - odpovídá na jednoduché otázky a klade podobné otázky týkající se osvojovaných témat - poskytne požadovanou informaci 	<ul style="list-style-type: none"> - jazykové prostředky: - člen určitý a neurčitý - podstatná jména - pravidelné a nepravidelné množné číslo podstatných jmen - vybraná přídavná jména - tázací a přivlastňovací zájmena - přivlastňovací pád - vazba „there is / there are“ - sloveso „can“ v kladných větách, v otázce a v záporu - kladné a záporné příkazy - určování času, otázky na čas - přítomný čas prostý - slovosled kladné a záporné věty, otázka, krátká odpověď kladná i záporná - základní fonetické znaky - pravopis – základní pravidla psaní 	

<i>a podobné otázky pokládá</i>		slov	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
<i>CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</i>	- vyhledá potřebné informace v jednoduchém textu vztahujícím se k osvojovaným tématům - čte nahlas foneticky správně jednoduché texty - vyhledává neznámá slova		
<i>CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</i>	- rozumí krátkým jednoduchým textům z běžného života zejména s vizuální oporou		
PSANÍ			
<i>CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života</i>	- píše slovíčka v anglické podobě - píše diktovaná slova a jednoduché věty - napíše jednoduchý krátký text ve větách		
<i>CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře</i>	- vyplní osobní údaje		

Anglický jazyk – ročník pátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉH O TÉMATU
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<i>CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou</i>	- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele - ovládá slovní zásobu k osvojovaným tématům - pojmenuje měsíce, dny v týdnu, roční období	Typy textů: - pozdravy - blahopřání	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – tvorba vlastních

<p><i>výslovností</i></p> <p>CJ-5-1-02 <i>rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojených témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - popíše dům – místnosti a jejich vybavení - pojmenuje obchody a popíše cestu ve městě - pojmenuje vybraná povolání - popíše části těla, vzhled osoby, oblečení - pojmenuje vybrané sporty, záliby - pojmenuje vybrané hudební nástroje - pojmenuje činnosti dne, popíše průběh svého dne - určí čas na hodinách, zeptá se na čas - používá předložky času - pojmenuje vybrané dopravní prostředky - používá předložky místa - časuje významová slovesa v přítomném čase průběhovém, tvoří otázku a zápor, krátkou odpověď - časuje významová slovesa v přítomném čase prostém, tvoří větu kladnou, zápornou, otázku, krátkou odpověď - tvoří otázky s tázacími zájmeny - užívá frázi “How much is/are” - používá ukazovací zájmena - používá tázací zájmena - užívá vazbu there is/there are 	<ul style="list-style-type: none"> - pohlednice z prázdnin - leták a plakát - krátký neformální dopis - jednoduchý e-mail, dopis, SMS - jednoduchá žádost - jednoduché pokyny v textu - říkanky, básničky a písničky - jednoduché návody - komiksy <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - domov – dům, místnosti, nábytek - město a venkov, obchody - názvy povolání - lidské tělo – popis - oblečení - volný čas a záliby, hudební nástroje, sporty - činnosti dne - čas: hodiny, dny v týdnu, měsíce, roční období - dopravní prostředky - Vánoce, Velikonoce a jiné svátky - děti a mládež v jiných zemích Evropy 	<p>plakátů s přehledem základních kulturních znaků – zvyky, tradice, svátky, způsoby trávení volného času, zajímavosti apod</p> <p>Objevujeme Evropu a svět – konkrétní práce s mapou VB a USA, zajímavosti, životní styl a vzdělávání lidí v těchto zemí.</p> <p>MkV - Multikulturalit a – význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumívání (písň, pohádky, filmy, konverzace)</p>
MLUVENÍ			
<p>CJ-5-2-01 <i>se zapojí do jednoduchých rozhovorů</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - aktivně se zapojí do jednoduché konverzace 	<p>Jazykové prostředky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - plnovýznamová slovesa pro každodenní činnosti - určování času, otázky na čas - předložky času a místa - otázky a na zjištění pozice věcí, osob, budov a odpovědi na ně 	
<p>CJ-5-2-02 <i>sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduchým způsobem sdělí základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat 		

<i>jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat</i>		- zájmena tázací - ukazovací zájmena - otázky s „who/what/when/where/how/why“ - pořádek slov ve větě a v otázce - přítomný čas prostý - přítomný čas průběhový - kontrast přítomných časů - otázka How much is /are - vazba There is/are - základní fonetické znaky - základní pravidla výslovnosti slov - pravopis osvojených slov a tvarů	
<i>CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času, dalších osvojených témat a podobné otázky pokládá</i>	- odpovídá na jednoduché otázky, které se týkají jeho samotného, rodiny, školy, volného času, dalších osvojených témat a podobné otázky klade		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
<i>CJ-5-3-01 vyhledává potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojeným tématům</i>	- vyhledává potřebnou informaci v jednoduchém textu, která se vztahuje k osvojeným tématům - vyhledává neznámá slova		
<i>CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména s vizuální oporou pokud má k dispozici vizuální oporu</i>	- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména s vizuální oporou - čte nahlas foneticky správně jednoduché texty		
PSANÍ			
<i>CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života</i>	- napíše krátký text jednoduchými větami a slovními spojeními o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života		
<i>CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře</i>	- vyplní osobní údaje		

5.2 Matematika a její aplikace

5.2.1 Matematika a její aplikace

Předmět: Matematika – M

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v matematice je především zaměřeno na výchovu přemýšlivého člověka, který umí používat znalosti z matematiky v různých situacích občanského a profesního života. V hodinách matematiky proto vyučující cíleně motivují žáky k řešení matematických problémů; vedou žáky k matematizaci reálných situací a k posuzování věrohodnosti výsledků; rozvíjejí u žáků schopnost správně se matematicky vyjadřovat; podporují u žáků důvěru v jejich schopnosti; vychovávají žáky k vytrvalosti, kritičnosti a týmové spolupráci; budují u žáků pozitivní vztah k matematice.

Vyučovací předmět Matematika vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Na 1. stupni základního vzdělávání je kladen důraz na budování základů používání matematické symboliky a jazyka matematiky a na proces řešení problému. Základní matematické pojmy jsou vytvářeny ve čtyřech tematických okruzích:

Číslo a početní operace – žáci porozumí pojmu číslo, získají dovednosti v pamětném a písemném počítání v oboru přirozených čísel, seznámí se s vlastnostmi základních operací s čísly, s odhadem a s prací s chybou

Závislosti, vztahy a práce s daty – žáci si postupně osvojí dovednosti, které souvisejí se zpracováním dat, seznamují se se závislostmi a jejich zápisy v běžném životě, doplňují a sestavují jednoduché tabulky a diagramy

Geometrie v rovině a v prostoru – žáci získají základní orientaci v rovině a prostoru, učí se poznávat, určovat, modelovat a znázorňovat jednoduché útvary v rovině i prostoru

Nestandardní aplikační úlohy a problémy – u žáků bude rozvíjeno logické myšlení a přechod od konkrétního myšlení k abstraktnímu

Výuka matematiky je spojena i s rozvíjením **finanční gramotnosti** žáků ve shodě se Standardy finanční gramotnosti. Do učiva jsou zařazeny tyto obsahy: **Peníze** – způsoby placení; **Hospodaření domácnosti** – rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; **Finanční produkty** – úspory.

Výuku matematiky vedeme podle metody pana profesora Hejného, popřípadě zařazujeme prvky této metody, jednotlivá matematická prostředí.

Předmětem se prolínají průřezová témata: viz strana 21 – 25.

Do předmětu Matematika jsou zařazena tato průřezová témata:

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech /VMEGS/

Objevujeme Evropu a svět – měření vzdáleností v mapách, měřítko mapy, porovnávání údajů (počet obyvatel, rozloha,...), práce s tabulkami, grafy,... - 4. a 5. ročník

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
Počet hodin	5	5	5	5	5	25

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Matematika je vyučován především v kmenových učebnách příslušné třídy. K výuce matematiky je využívána i ICT technika, ostatní prostory školy i další podnětná prostředí. Ve vyučovacím procesu se využívá různých organizačních forem (frontální výuka, skupinová práce, individualizovaná výuka, práce ve dvojicích), zohledňují se odlišné učební styly žáků a volí se vhodné učební strategie, využíváme nabídek matematických soutěží (Klokán).

Mezipředmětové vztahy jsou dále naplňovány v předmětu:

Český jazyk	- psaní číslic, počítání slabik, čísla stránek v knize, orientace v knize, počet slabik, slov ve větě, slovní úlohy – čtení s porozuměním, dramatizace úloh
Anglický jazyk	- číselná řada, geometrické tvary, čas, matematické příklady (sčítání, odčítání, dělení, násobení)
Informatika	- aplikace, výukový software, digitální pomůcky (blue bot, ...), tabulky, pohyb v mříži, krokování – vytváření tabulek, diagramů, vyhodnocování dat - nestandardní úlohy – biland, šifry, kódovaná a dekodovaná čísla
Náš svět	- jednotky, čas, velká čísla – Vesmír, zaokrouhlování, odhady – státy Evropy
Výtvarná výchova	- mandala, linie, tvar, vytváření plošných a prostorových kompozic
Praktické činnosti	- skládání origami, papírové dečky
Hudební výchova	- dopočítávání délky not
Tělesná výchova	- měření výkonů, tabulky s výsledky

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

	Učitel
1. Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - prací s chybou jako pozitivním prvkem vede žáky k hlubšímu zamyšlení nad použitým postupem a správností výpočtu - zadává vhodné slovní úlohy a příklady z běžného života a tím motivuje žáky k využívání matematických poznatků a dovedností v praxi - pomocí modelování situací rozvíjí představivost žáků, používá metodu řízeného experimentu pro budování pojmů v mysli žáků
2. Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - nácvikem řešení úloh s postupným stupňováním jejich náročnosti rozvíjí logické myšlení a úsudek žáků - kladením jednoduchých problémových otázek vede žáky k hledání různých způsobů řešení a k tomu, aby si uvědomili, které z nich jsou efektivní a které nikoliv - vytváří podnětné situace, které žáky vedou k tomu, aby o daném problému přemýšleli, řešili jej a svá řešení zaznamenali
3. Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - důslednou kontrolou podporuje u žáků čtení slovních úloh s porozuměním, správnou matematizaci problémů a interpretaci výsledků - cíleně využívá příležitosti k tomu, aby žáci tradičními i digitálními prostředky prezentovali ostatním postupy řešení úloh a srozumitelně vysvětlili, proč daný postup zvolili
4. Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - vytváří podmínky pro řešení úloh při skupinové práci, ve dvojici - organizuje vyučovací hodiny tak, aby v případě, že zadanou matematickou úlohu žáci rychle vyřeší, nabídli svoji pomoc pomalejšímu spolužákovi
5. Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - povzbuzováním a odpovídajícím hodnocením podporuje u žáků zájem o matematiku a snahu zlepšovat své výsledky - doporučuje žákům postupy pro získání zajímavých dat ze školního prostředí a každodenního života, která jsou vhodná ke statistickému zpracování.
6. Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - důkladným procvičováním a důslednou kontrolou vede žáky ke správnému a bezpečnému užívání rýsovacích potřeb a digitálních nástrojů - vhodnou volbou úkolů různé obtížnosti a jejich následným rozbořením vede žáky k tomu, aby si efektivně naplánovali plnění úkolů
7. Kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"> - motivuje žáky k využití digitálních technologií k procvičování učiva, v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost - vede žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů - vede žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledku

Vzdělávací obsah předmětu Matematika

Matematika – ročník první

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
<i>M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků</i>	<ul style="list-style-type: none"> - spočítá prvky daného souboru - vytvoří skupinu s daným počtem prvků - podle obrázku rozhodne o vztahu více, méně, porovnává soubory (i bez počítání) 	- přirozená čísla 1–20	
<i>M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti</i>	<ul style="list-style-type: none"> - napíše a přečte číslice - doplní chybějící čísla v řadě - porovnává čísla, používá znaky rovnosti a nerovnosti - řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel 	- číslice 0–9, čísla 0–20 - znaky < > =	
<i>M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose</i>	<ul style="list-style-type: none"> - využívá číselnou osu, orientuje se na ní, zobrazí na ní číslo - správně používá pojmy před, za, hned před, hned za, mezi 	- číselná osa	
<i>M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly</i>	- sčítá a odčítá v oboru do 20	- číselný obor 0–10 10–20	
<i>M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</i>	<ul style="list-style-type: none"> - řeší a tvoří slovní úlohy s využitím sčítání a odčítání - řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“ 	- práce s textem slovní úlohy	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
<i>M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché</i>	<ul style="list-style-type: none"> - čte a nastavuje celé hodiny - orientuje se ve struktuře času 	- struktura času: hodina, den, týden, měsíc, rok	

<i>převody jednotek času</i>			
<i>M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života</i>	- zaznamenává jednoduché situace pomocí tabulek a schémat	- tabulky a schémata	
<i>M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel</i>	- doplní zadanou tabulku - orientuje se v jednoduchých schématech		
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
<i>M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci</i>	- rozezná, pojmenuje a načrtne základní rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí - rozezná a pojmenuje základní tělesa, uvede příklady těchto těles ve svém okolí - orientuje se v prostoru, užívá prostorové pojmy - pomocí stavebnic modeluje rovinné i prostorové útvary - překládá základní rovinné útvary na části	- rovinné útvary: čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh - tělesa: krychle, kvádr, koule, válec - orientace v prostoru: před, za, vpravo, vlevo, nahore, dole - dečky	
<i>M-3-3-02 porovná velikost útvarů</i>	- porovná rovinné útvary stejného typu podle velikosti - porovná tělesa stejného typu podle velikosti	- porovnávání: větší, menší, stejný, nižší, vyšší	
FINANČNÍ GRAMOTNOST			
<i>Používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze</i>	- pozná české mince a bankovky - uvede příklad využití platební karty - odhadne cenu nákupu základních potravin a celkovou cenu nákupu	- mince, bankovky - platební karta - hra na obchod	

Matematika – ročník druhý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
<i>M-3-1-01</i> používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	<ul style="list-style-type: none"> - používá přirozená čísla k modelování situací běžného života - samostatně pracuje s modely přirozených čísel 	<ul style="list-style-type: none"> - přirozená čísla 1–100 - počítání s penězi 	
<i>M-3-1-02</i> čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	<ul style="list-style-type: none"> - zapisuje a čte čísla v daném oboru - počítá po jednotkách a desítkách - rozliší sudá a lichá čísla - porovnává čísla - chápe rovnost a nerovnost 	<ul style="list-style-type: none"> - číselný obor 0–100 - lichá a sudá čísla 	
<i>M-3-1-03</i> užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	<ul style="list-style-type: none"> - zobrazí číslo na číselné ose - využívá číselnou osu k porovnání čísel 	<ul style="list-style-type: none"> - řád jednotek a desítek 	
<i>M-3-1-04</i> provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v zápisu desítkové soustavy - sčítá a odčítá z paměti dvojčíferné číslo s jednocíferným i dvojčíferným číslem s přechodem násobků deseti - násobí z paměti formou opakovaného sčítání i pomocí násobilky - názorně dělí v oboru osvojených násobílek 	<ul style="list-style-type: none"> - násobilka 2, 3, 4, 5, 10 - součet a rozdíl 	
<i>M-3-1-05</i> řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	<ul style="list-style-type: none"> - řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání a odčítání, násobení a dělení - řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“ 	<ul style="list-style-type: none"> - strategie řešení úloh z běžného života 	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
<i>M-3-2-01</i> orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	<ul style="list-style-type: none"> - čte časové údaje na různých typech hodin, orientuje se v kalendáři - sleduje různé časové intervaly 	<ul style="list-style-type: none"> - časové údaje: čtvrt hodiny, půl hodiny, tři čtvrtě 	

		hodiny, celá hodina	
<i>M-3-2-02</i> <i>popisuje jednoduché závislosti z praktického života</i>	- zaznamená výsledky měření pomocí tabulek a schémat - provádí odhady délky a množství	- měření délky, hmotnosti, objemu - jednotky: centimetr, litr, kilogram	
<i>M-3-2-03</i> <i>doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel</i>	- navrhne a použije tabulku k organizaci údajů - třídí soubor objektů	- tabulková evidence zadaných údajů	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
<i>M-3-3-01</i> <i>rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci</i>	- rozezná, pojmenuje a načrtne základní rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí - rozezná a pojmenuje základní tělesa, uvede příklady těchto těles ve svém okolí - pomocí stavebnic modeluje rovinné a prostorové útvary podle zadání	- rovinné útvary: lomená čára, křivá čára, přímá čára - tělesa: krychle, kvádr, koule, válec, kužel, jehlan	
<i>M-3-3-02</i> <i>porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky</i>	- změří délku s přesností na cm - provádí odhad délky	- práce s pravítkem - jednotky délky: centimetr, metr	
FINANČNÍ GRAMOTNOST			
<i>Používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze</i>	- pozná české mince a bankovky - uvede příklad využití platební karty - odhadne cenu nákupu základních potravin a celkovou cenu nákupu	- mince, bankovky - platební karta - hra na obchod	

Matematika – ročník třetí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
<i>M-3-1-02</i> <i>čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti</i>	<ul style="list-style-type: none"> - zapisuje a čte čísla v daném oboru - počítá po jednotkách, po desítkách a stovkách - porovnává čísla - zaokrouhluje čísla na desítky a stovky 	<ul style="list-style-type: none"> - číselný obor 0 – 1 000 - rozklad čísla v desítkové soustavě - zaokrouhlování 	
<i>M-3-1-03</i> <i>užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose</i>	<ul style="list-style-type: none"> - zobrazí číslo na číselné ose a jejích úsecích - využívá číselnou osu k porovnání čísel 	<ul style="list-style-type: none"> - číselná osa – nástroj modelování 	
<i>M-3-1-04</i> <i>provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly</i>	<ul style="list-style-type: none"> - rozloží číslo v desítkové soustavě v oboru do tisíce - sčítá a odčítá z paměti čísla bez přechodu násobků sta - násobí a dělí z paměti v oboru osvojených násobílek - násobí z paměti dvojciferná čísla jednociferným činitelem mimo obor malé násobilky - používá závorky při výpočtech - písemně sčítá a odčítá do 1000 	<ul style="list-style-type: none"> - zápis čísla v desítkové soustavě - násobilka - nejbližší, nižší a vyšší násobek čísla 	
<i>M-3-1-05</i> <i>řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</i>	<ul style="list-style-type: none"> - řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání, odčítání, násobení, dělení - řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“ a „x krát více (méně)“ - ovládá jednoduché řešitelské strategie 	<ul style="list-style-type: none"> - řešitelské strategie: pokus-omyl, řetězení od konce, vyčerpání všech možností, zjednodušování 	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
<i>M-3-2-01</i> <i>orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času</i>	<ul style="list-style-type: none"> - využívá časové údaje při řešení různých situací z běžného života (jízdničky) - převádí jednotky času z hodin na minuty, ze dnů na hodiny a obráceně 	<ul style="list-style-type: none"> - hodiny 	
<i>M-3-2-02</i> <i>popisuje jednoduché závislosti</i>	<ul style="list-style-type: none"> - zaznamená jednoduché situace z praktického života pomocí grafů a tabulek 	<ul style="list-style-type: none"> - tabulky a grafy 	

<i>z praktického života</i>			
<i>M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel</i>	- čte a sestavuje tabulky násobků - doplní chybějící údaje do strukturované tabulky podle zadání	- tabulka jako nástroj pro řešení úloh	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
<i>M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci</i>	- rozezná, pojmenuje a ve čtvercové síti narýsuje rovinné útvary - používá kružítka - uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí - třídí trojúhelníky dle délek stran, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí - určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - pomocí stavebnic modeluje rovinné útvary podle zadání	- klasifikace trojúhelníků (obecný, rovnostranný, rovnoramenný) - rovinné útvary: mnohoúhelník (čtyřúhelník, pětiúhelník, šestiúhelník) - vrchol, strana, úhlopříčka mnohoúhelníku - kružnice	
<i>M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky</i>	- změří délku úsečky, používá jednotky délky - provádí odhad délky úsečky - porovnává délku úseček pomocí pomůcek	- délka úsečky - práce s pravítkem - jednotky délky: milimetr, centimetr, metr, kilometr	
<i>M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině</i>	- rozezná a modeluje osově souměrné rovinné útvary, uvede konkrétní příklady	- osově souměrné rovinné útvary	
FINANČNÍ GRAMOTNOST			
<i>odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže, proč není možné realizovat všechny chtěné výdaje</i>	- zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení - seznamuje se s běžnými výdaji a příjmy domácnosti	- peníze - nákupy - rozpočet	

Matematika – ročník čtvrtý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
<i>M-5-1-01</i> <i>využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení</i>	- využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	- komutativnost a asociativnost	
<i>M-5-1-02</i> <i>provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel</i>	- čte a zapisuje čísla v daném oboru - počítá po statisících, desetitisících a tisících, používá rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě - porovnává čísla a znázorní je na číselné ose a jejích úsecích - sčítá a odčítá čísla v daném oboru (z paměti pouze čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od nuly) - písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem - písemně dělí jednociferným dělitelem - účelně propojuje písemné i pamětné počítání (i s použitím kalkulátoru) - používá římské číslice při zápisu čísel	- číselný obor 0 – 1 000 000 - písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení a dělení - římské číslice	
<i>M-5-1-03</i> <i>zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel</i>	- zaokrouhluje přirozená čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta a desítky - provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací (sčítání a jeho kontrola záměnou sčítanců, odčítání a jeho kontrola sčítáním, dělení a jeho kontrola násobením) - provádí kontrolu výpočtů pomocí kalkulátoru	- zaokrouhlování čísel - odhad a kontrola výsledku - práce s kalkulátorem	
<i>M-5-1-04</i> <i>řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje</i>	- řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání, odčítání, násobení, dělení a slovní úlohy se dvěma početními operacemi	- matematizace reálné situace	

<i>osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel</i>	- řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“ a „x krát více (méně)“		
<i>M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku</i>	- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku - vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života - využívá názorných obrázků k určování celků a částí	- zlomek – čitatel, jmenovatel, zlomková čára - celek, část, zlomek	
<i>M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel</i>	- porovná zlomky se stejným jmenovatelem	- porovnávání zlomků se stejným jmenovatelem	
<i>M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“, „pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose</i>	- znázorní na číselné ose a přečte záporné číslo - nalezne příklad záporných čísel v běžném životě	- číselná osa (kladná a záporná část) - zápis celého záporného čísla	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
<i>M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data</i>	- provádí a zapisuje jednoduchá pozorování	- data	VMEGS - Objevujeme Evropu a svět – měření vzdáleností v mapách, měřítko mapy, porovnávání údajů (počet obyvatel, rozloha,...), práce s tabulkami, grafy
<i>M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy</i>	- používá tabulky k evidenci, modelování a řešení různých situací - doplňuje údaje, které chybí ve strukturované tabulce - vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku a sloupkový diagram	- strukturovaná tabulka - sloupkové diagramy	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
<i>M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce</i>	- dodržuje zásady rýsování - narýsuje přímkou, vyznačí polopřímku - narýsuje různoběžky a označí jejich průsečík - narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem - narýsuje čtverec, obdélník, trojúhelník	- zásady rýsování - rýsování jednoduchých rovinných útvarů - čtvercová síť	

<p><i>M-5-3-02</i> <i>sčítá</i> <i>a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - měří vzdálenosti, používá vhodné jednotky délky a převodní vztahy mezi nimi - sčítá a odčítá graficky úsečky - porovná úsečky podle délky - určí délku lomené čáry a obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran 	<ul style="list-style-type: none"> - jednotky délky a jejich převody: milimetr, centimetr, metr, kilometr - grafické sčítání a odčítání úseček - obvod mnohoúhelníku 	<p>VMEGS - Objevujeme Evropu a svět – měření vzdáleností v mapách, měřítko mapy, porovnávání údajů (počet obyvatel, rozloha,...), práce s tabulkami, grafy</p>
<p><i>M-5-3-03</i> <i>sestrojí rovnoběžky a kolmice</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - sestrojí rovnoběžné a kolmé přímky pomocí trojúhelníku s ryskou - určí vzájemnou polohu přímek v rovině 	<ul style="list-style-type: none"> - vzájemná poloha přímek v rovině: rovnoběžky, různoběžky, kolmice 	
<p><i>M-5-3-04</i> <i>určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - určí pomocí čtvercové sítě obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku a obsahy porovná - používá základní jednotky obsahu 	<ul style="list-style-type: none"> - jednotky obsahu: cm^2 	
<p><i>M-5-3-05</i> <i>rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary - určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru - rozpozná a využije osovou souměrnost i v praktických činnostech a situacích 	<ul style="list-style-type: none"> - osová souměrnost rovinného útvaru 	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
<p><i>M-5-4-01</i> <i>řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - využívá úsudek pro řešení jednoduchých slovních úloh a problémů 	<ul style="list-style-type: none"> - řešení úloh úsudkem - číselné a obrázkové řady - magické čtverce, pyramidy, zašifrované příklady, součtové trojúhelníky, násobilkové obdélníky 	
FINANČNÍ GRAMOTNOST – vyňato z Našeho světa			

<p>ČJS – 5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže, proč není možné realizovat všech chtěných výdajů, vysvětlí proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zkontroluje, kolik peněz je vráceno při nakupování - vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banka správce peněz - sestaví jednoduchý osobní rozpočet - uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti - porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi 	<ul style="list-style-type: none"> - peníze: hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz - hospodaření domácnosti: rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti 	
--	---	---	--

Matematika – ročník pátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
<p>M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel</p>	<ul style="list-style-type: none"> - čte a zapisuje čísla v daném oboru - počítá po milionech - používá rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě - porovnává čísla a znázorní je na číselné ose a jejich úsecích - písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla - písemně odčítá dvě přirozená čísla - písemně násobí až čtyřciferným činitelem - písemně dělí jednociferným nebo dvojciferným dělitelem - účelně propojuje písemné i pamětné počítání (i s použitím kalkulatoru) 	<ul style="list-style-type: none"> - číselný obor 0 – přes 1 000 000 - písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení a dělení 	
<p>M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zaokrouhluje přirozená čísla na miliony - provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v daném oboru - provádí kontrolu výpočtu pomocí kalkulatoru 	<ul style="list-style-type: none"> - zaokrouhlování 	

<i>M-5-1-04</i> <i>řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel</i>	- řeší a tvoří slovní úlohy z praktického života	- slovní úlohy	
<i>M-5-1-05</i> <i>modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku</i>	- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku - vyjádří celek z jeho dané části	- celek, část, zlomek - řešení a tvorba slovních úloh k určování z celku	
<i>M-5-1-06</i> <i>porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel</i>	- porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	- zlomky – čítec, jmenovatel, zlomková čára - porovnávání zlomků - sčítání a odčítání zlomků	
<i>M-5-1-07</i> <i>přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty</i>	- přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty - vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života - přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu	- desetinné číslo v řádu desetin, setin, zápis desetinného čísla - desetinné číslo na číselné ose - porovnávání desetinných čísel	
<i>M-5-1-08</i> <i>porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose</i>	- znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí – 100 až + 100 - nalezne příklad záporných čísel v běžném životě	- číselná osa (kladná a záporná část) - zápis celého záporného čísla - měření teploty	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
<i>M-5-2-01</i> <i>vyhledává, sbírá a třídí data</i>	- vybírá z textu data podle zadaného kritéria	- statistické údaje a jejich reprezentace	VMEGS - Objevujeme Evropu a svět – měření vzdáleností v mapách, měřítko mapy, porovnávání údajů (počet obyvatel, rozloha,...), práce s tabulkami, grafy
<i>M-5-2-02</i> <i>čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy</i>	- používá tabulky k evidenci, modelování a řešení různých situací - doplňuje údaje, které chybí ve strukturované tabulce - vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku a sloupcový a kruhový diagram	- tabulka, graf, diagram	

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
<i>M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce</i>	- narýsuje čtverec, obdélník, kružnici daného poloměru, trojúhelník – rovnostranný, rovnoramenný, pravoúhlý	- konstrukce čtverce a obdélníku - konstrukce pravoúhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku - konstrukce kružnice	
<i>M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice</i>	- sestrojí k dané přímce rovnoběžku a kolmici vedoucí daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou	- konstrukce rovnoběžky a kolmice daným bodem	
<i>M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu</i>	- určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného obrazce, který je tvořen čtverci, obdélníky a trojúhelníky a obsahy porovná - používá základní jednotky obsahu	- složené obrazce ve čtvercové síti - jednotky obsahu – mm ² , cm ² , m ²	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
<i>M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky</i>	- ovládá některé řešitelské strategie, v průběhu řešení nestandardních úloh objevuje zákonitosti a využívá je	- řešení úloh úsudkem - číselné a obrázkové řady - magické čtverce, pyramidy, zašifrované příklady, součtové trojúhelníky, násobilkové obdélníky	
FINANČNÍ GRAMOTNOST – vyňato z Našeho světa			
<i>ČJS – 5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže, proč není možné realizovat všech chtěných výdajů, vysvětlí proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy</i>	- uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti - sestaví jednoduchý osobní rozpočet - na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží - objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje - objasní situaci, kdy jsou příjmy menší než výdaje - na příkladu objasní rizika půjčování peněz - bezhotovostní a hotovostní forma peněz	- hospodaření domácnosti: rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, nárok na reklamaci, půjčky - finanční produkty: úspory, dluhy	

5.3 Informatika

5.3.1 Informatika

Předmět: Informatika – INF

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se základy ovládání digitálního zařízení, seznamuje s jednoduchými aplikacemi, prací ve sdíleném prostředí, přibližuje postup kódování a základy programování, robotizace. Zaměřuje se na pochopení a princip automatizace pro optimalizaci činností, modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou. Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktická činnost je vnímána jako prostředek k získání zkušeností k dalšímu poznání a pochopení světa technologie.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

Cílové zaměření předmětu

Vzdělávání v předmětu Informatika vede k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci

- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostí
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Předmětem se prolínají průřezová témata: viz strana 21 – 25.

Do předmětu Informatika jsou zařazena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

A) Osobnostní rozvoj:

Sebepoznání a sebepojetí – prezentace „Já během pěti let v malotřídní škole.“ – 5. ročník

Výchova v myšlení v evropských a globálních souvislostech

Objevujeme Evropu a svět – cestovní kancelář - vyhledávání informací, vytváření cestovních prospektů, prezentací - 4. a 5. ročník

Jsmo Evropané – práce s tabulkou a grafem, vytváření prezentací o státech EU – 4. a 5. ročník

Mediální výchova

A) Tematické okruhy receptivních činností

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: - posuzování a ověřování informací z více zdrojů, pěstování kritického přístupu k reklamě a zprávám, - autorská práva, plagiátorství – 4., 5. ročník

B) Tematické okruhy produktivních činností

Tvora mediálních sdělení – tvorba školního časopisu – 4. a 5. ročník

Práce v realizačním týmu - tvorba školního časopisu – 4. a 5. ročník

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
Počet hodin	-	-	-	1	1	2

Organizační a obsahové vymezení

Výuka Informatiky probíhá převážně v kmenové třídě nebo v jiné třídě podle potřeb učiva. Standardní vyučovací hodina trvá 45 minut s žáky 4. a 5. ročníku. **V rámci výuky si každý žák projde během dvou let celým obsahem předmětu Informatiky.**

Žáci běžně používají počítače, notebooky, tablety – výukové softwary, vyhledávání na internetu, ... od prvního ročníku v různých předmětech, či při projektovém vyučování. Některá témata je možné učit bez použití IT techniky. Při vhodných činnostech umožňujeme práci žáků ve dvojicích, ve skupinách, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák, dvojice či skupina pracují svým tempem. K organizaci využíváme také společné školní projekty. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci. Škola hromadně využívá prostředí Microsoft Teams.

Mezipředmětové vztahy jsou dále naplňovány v předmětu:

Český jazyk	- práce s textem, vyhledávání informací na internetu, psaní emailů, kritické posuzování informací, tvoření plakátů, pozvánek, šifry, kódovaný a dekodovaný text
Anglický jazyk	- aplikace pro výuku a procvičování slovní zásoby, překladače
Matematika	- vytváření tabulek, diagramů, vyhodnocování dat, nestandardní úlohy – biland, šifry, kódované a dekodovaná čísla
Náš svět	- vyhledávání informací na internetu, vytváření myšlenkových a pojmových map, obrázkové modely
Výtvarná výchova	- pixel
Praktické činnosti	- videonávody
Hudební výchova	- hudební softwary, aplikace
Tělesná výchova	- tabulky výsledků, měření výsledků

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

	Učitel
1. Kompetence k učení	- vede žáky pomocí výukových programů k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě - učí žáky používat internet zadáváním jednoduchých úkolů směřujících k vyhledávání informací
2. Kompetence k řešení problémů	- vede žáky při vyhledávání informací k využívání různých, nezávislých zdrojů - volí různé úkoly, při kterých mohou nalézt žáci různá řešení - učí žáky seznámit ostatní se svým řešením a obhájit si je
3. Kompetence komunikativní	- zařazuje úkoly, jejichž výsledky odevzdává žák elektronickou poštou - vede žáky ke správné, slušné a bezpečné elektronické komunikaci
4. Kompetence	- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují, vzájemně si pomáhají

sociální a personální	- zadává diferencované úkoly, aby žáci zažili úspěch a poznali své individuální schopnosti
5. Kompetence občanské	- seznamuje žáky se SW pirátstvím, autorským zákonem, ochranou osobních údajů, bezpečností, utajením hesla, ... - vytváří a nabízí úlohy, které jsou prospěšné i pro ostatní (vytváření textových příspěvků do obecního časopisu, psaní pozvánek na akce školy, tvoření jednoduchých pracovních listů apod.)
6. Kompetence pracovní	- vyžaduje dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s výpočetní technikou - zadává úkoly, diskutuje a komunikuje se žáky
7. Kompetence digitální	- nabízí vhodná digitální zařízení a aplikace, které vedou k usnadnění práce a splnění výukového cíle - vede žáky k získávání, vyhledávání, spravování a sdílení dat a informací a nabízí různé postupy, způsoby a prostředky

Vzdělávací obsah předmětu Informatika

Informatika – ročník čtvrtý a pátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ			
<i>I-5-1-01 uveďte příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat</i>	<ul style="list-style-type: none"> - sdělí informaci obrázkem - předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel - zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text - zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky - obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček 	<u>Úvod do kódování a šifrování dat a informací</u> <ul style="list-style-type: none"> - piktogramy, emodži - kód - přenos na dálku, šifra - pixel, rastr, rozlišení - tvary, skládání obrazce 	
<i>I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji</i>			
<i>I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu</i>	<ul style="list-style-type: none"> - pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty - pomocí obrázku znázorní jev - pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy 	<u>Úvod do modelování pomocí grafů a schémat</u> <ul style="list-style-type: none"> - graf, hledání cesty - schémata, obrázkové modely - model 	
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ			
<i>I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů</i>	<ul style="list-style-type: none"> - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící ovládání a chování postavy 	<u>Základy programování</u> <ul style="list-style-type: none"> - příkazy a jejich spojování - opakování příkazů - pohyb a razítkování - ke stejnému cíli vedou různé algoritmy - vlastní bloky a jejich vytváření - kreslení čar - pevný počet opakování 	
<i>I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení</i>	<ul style="list-style-type: none"> - v programu najde a opraví chyby - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky 		
<i>I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví</i>	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, 		

<i>program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy</i>	<ul style="list-style-type: none"> - před nebo za něj - vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky - cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů - používá události ke spuštění činnosti postav - ovládá více postav pomocí zpráv - upraví program pro obdobný problém – rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit 	<ul style="list-style-type: none"> - ladění, hledání chyb - vlastní bloky a jejich kombinace - změna vlastností postavy pomocí příkazu - náhodné hodnoty - ovládání pohybu postav - násobné postavy a souběžné reakce - modifikace programu - animace střídáním obrázků - spouštění pomocí událostí - vysílání zpráv mezi postavami - čtení programů - programovací projekt 	
INFORMAČNÍ SYSTÉMY			
<i>I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi</i>	<ul style="list-style-type: none"> - pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech - doplní posloupnost prvků - umístí data správně do tabulky 	<u>Úvod do práce s daty</u> <ul style="list-style-type: none"> - data, druhy dat - doplňování tabulky a datových řad - kritéria kontroly dat - řazení dat v tabulce - vizualizace dat v grafu 	
<i>I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data</i>	<ul style="list-style-type: none"> - doplní prvky v tabulce - v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný - nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky - určí, jak spolu prvky souvisí 	<u>Úvod do informačních systémů</u> <ul style="list-style-type: none"> - systém, struktura, prvky, vztahy 	
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE			
<i>I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu</i>	<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží - vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a počítačem - edituje digitální text, vytvoří obrázek – přehraje zvuk či video 	<u>Ovládání digitálního zařízení</u> <ul style="list-style-type: none"> - digitální zařízení - zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace - ovládání myši - kreslení čar, vybarvování - používání ovladačů 	OSV - Sebepoznání a sebepojetí – prezentace „Já během pěti let v malotřídni škole.“

<p><i>souvisejí</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - uloží svoji práci do souboru, otevře soubor - používá krok zpět, zoom - řeší úkol použitím schránky - dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením 	<ul style="list-style-type: none"> - ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) - kreslení bitmapových obrázků - psaní slov na klávesnici - editace textu - ukládání práce do souboru - otevírání souborů - přehrávání zvuku - příkazy a program 	<p>VMEGS - Objevujeme Evropu a svět – cestovní kancelář - vyhledávání informací, vytváření cestovních prospektů, prezentací</p>
<p><i>I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů - najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci - propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí - pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj - při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace - rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého 	<p><u>Práce ve sdíleném prostředí</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - využití digitálních technologií v různých oborech - ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele - počítačová data, práce se soubory - propojení technologií, internet - úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš - technické problémy a přístupy k jejich řešení - uživatelské jméno a heslo - osobní údaje 	<p>Jsme Evropané – práce s tabulkou a grafem, vytváření prezentací o státech EU</p> <p>MeV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: - posuzování a ověřování informací z více zdrojů, pěstování kritického přístupu k reklamě a zprávám, - autorská práva, plagiátorství</p> <p>Tvora mediálních sdělení – tvorba školního časopisu</p> <p>Práce v realizačním týmu - tvorba školního časopisu</p>

5.4 Člověk a jeho svět

5.4.1 Člověk a jeho svět

Předmět: Náš svět – NS

Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Vzdělávání v této oblasti rozvíjí poznatky a dovednosti získané v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Žáci se učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných. Důležité je propojení vzdělávání s reálným světem a s praktickou zkušeností žáků.

Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme – důraz je kladen na **dopravní výchovu**, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků.

V tematickém okruhu **Lidé kolem nás** si žáci upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, se základními právy a povinnostmi aj.

Lidé a čas – žáci se učí orientovat v dějích a časech, seznamují se s historií naší země, podstatou je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu aj.

V tematickém okruhu **Rozmanitost přírody** žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, poznávají rozmanitost živé a neživé přírody naší vlasti.

Člověk a jeho zdraví – žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, poznávají vývoj člověka, co je pro něj dobré a co ne, učí se zodpovědnosti za své zdraví aj.

Tato vzdělávací oblast je v 1. - 5. ročníku vyučována jako vyučovací předmět **Náš svět**. Oblast Člověk a jeho svět je spojena i s rozvíjením **finanční gramotnosti** žáků ve shodě se Standardy finanční gramotnosti. Dále je součástí oblasti téma **Ochrana obyvatelstva za běžných rizik mimořádných událostí, Zdraví, Dopravní výchova**.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků a jednoduché samostatné i týmové činnosti

- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- pozorování a chápání rozdílu mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci k v méně běžných situacích, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možnosti a limity)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých

Předmětem se prolínají průřezová témata: viz strana 21 – 25.

Do předmětu Náš svět jsou zařazena tato průřezová témata:

Výchova demokratického občana

Občan, občanská společnost a stát: listina práv a svobod, demokracie – 4. a 5. ročník

Formy participace občanů v politickém životě: volby, beseda se starostou, návrhy na zlepšení života v obci,... 4. a 5. ročník

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování: porovnávání principů demokracie x monarchie – 4. a 5. ročník

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:

Evropa a svět nás zajímá – tvorba výukových plakátů s informacemi o zemích a kontinentech – 3. – 5. ročník

Objevujeme Evropu a svět – cestovní kancelář – „Cestujeme po Evropě“ – 4. a 5. ročník

Jsme Evropané – členské země EU, výhody a nevýhody členství v EU – 4. a 5. ročník

Environmentální výchova:

Ekosystémy – Náš les – vánoční nadílka pro lesní zvířata - 1. – 5. ročník

Ekosystémy – vycházky s pozorováním některých ekosystémů vyskytujících se v obci a okolí, tvorba atlasů ekosystémů – 3. – 5. ročník

Základní podmínky života – „Otvírání studánky“ – čištění studánky 1. – 5. ročník

Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Den Země - 1. – 5. ročník

Vztah člověka a prostředí – Program o odpadech, úklid obce - 1. - 5. ročník

Multikulturní výchova

Kulturní diference – poznávání kultury jiných etnik – 4. a 5. ročník

Etnický původ – poznávání odlišností lidí z jiných etnik – 1. – 5. ročník

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
Počet hodin	2	2	2	4	4	14

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka předmětu *Náš svět* probíhá podle potřeb učiva v kmenové třídě nebo venku v okolí školy. Do výuky jsou zařazeny návštěvy památek, muzeí, skanzenů, památkových rezervací, přírodovědné a turistické vycházky a besedy se zajímavými osobnostmi. Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut, ale je možné učit i v bloku 1,5 hodiny. Ve 4. a 5. ročníku je předmět *Náš svět* vyučován společně 4 hodiny týdně. **V rámci tematické výuky si každý žák projde během dvou let celým obsahem ZV *Člověk a jeho svět*.** Ve vyučovacím procesu se využívá různých organizačních forem (frontální výuka, skupinová práce, individualizovaná výuka, práce ve dvojicích), zohledňují se odlišné učební styly žáků a volí se vhodné učební strategie, na jejichž formulování se podílejí i žáci.

Mezipředmětové vztahy jsou dále naplňovány v předmětu:

Český jazyk	- práce s textem – čtení, vyhledávání informací, básně, říkadla, pohádky, plakát (den Země), pokusy – tvorba otázek, pověsti, báje
Anglický jazyk	- rodina, rodokmen, části těla, tradice, čas,
Matematika	- převody jednotek, Vesmír – velká čísla, slovní úlohy, finanční gramotnost, peníze, hra na obchod, rodokmen
Informatika	- výukové programy, aplikace, digitální atlasy, mapy, internetový prohlížeč – vyhledávání informací
Výtvarná výchova	- portrét, postava, kresba, malba – rodina, modelování, výroba staveb
Praktické činnosti	- konstrukční činnosti, práce s drobným materiálem, základy bezpečnosti a hygieny, půda – pěstování rostlin, krmítka pro ptáky
Hudební výchova	- písně k tématu
Tělesná výchova	- tanečně-pohybové hry, pohyb v terénu
Další okruhy: Sexuální výchova, Dopravní výchova, Finanční gramotnost, Ekologická výchova, Dramatická výchova – scénky, povolání; slušné a neslušné chování, Mimořádné události	

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

	Učitel
1. Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - předkládá vhodnou literaturu, kde žák zjistí potřebné informace, umožní přístup k internetu - vhodnými otázkami vede žáka k pochopení podstaty informace - vhodnými úkoly a otázkami vede žáka k využití získaných poznatků
2. Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - přiměřenými, jasnými otázkami vede žáka k pochopení problému a motivuje ho tento problém řešit - předkládá různé encyklopedie, naučné slovníky, umožňuje vyhledávání na internetu, kde získá žák informace pro řešení problému
3. Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - vede diskusi, učí žáky jejich myšlenky a názory správně formulovat - vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků
4. Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky ke vzájemné spolupráci - při hodnocení vede žáky, aby se snažili posoudit, zda jejich práce byla pro spolužáky přínosem - snaží se komunikovat o problému s ostatními
5. Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k pochopení vztahů člověk a příroda - předkládá žákům informace, navozuje situace, při nichž si žáci uvědomují odpovědnost za stav přírody - probírá s žáky jejich práva a povinnosti, diskutuje s nimi o jejich obsahu - vede žáky k uvědomování si práv a povinností ve škole i mimo ni - vede žáky k chápání principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy
6. Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - dává jasné pokyny k přípravě a manipulaci s pomůckami, názorně předvede, jak s nimi pracovat - seznamuje žáky s bezpečnostními předpisy a vysvětlí jim, proč jsou třeba dodržovat - učí žáky pracovat podle pracovního postupu a diskutuje s nimi nad jiným možným pracovním postupem, při zachování bezpečnostních pravidel - motivuje žáka k práci - vede žáky k ochraně životního prostředí a ochraně kulturních a společenských hodnot
7. Kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč - vede žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací - vede žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chviliek - motivuje žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací - dává žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

Vzdělávací obsah předmětu Náš svět

Náš svět – ročník první

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
<p><i>ČJS-3-1-01</i> vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</p>	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v budově školy i v jejím blízkém okolí - upevňuje si návyky správného školáka – zná základní pravidla chování ve vyučování, o přestávce - s pomocí vyznačí na mapě svůj dům a cestu do školy, upozorní na nebezpečí na cestě - zná význam vybraných dopravních značek - zná vybrané dopravní prostředky a dokáže je zařadit do terénu 	<ul style="list-style-type: none"> - škola – prostředí školy, třída ve vyučovací hodině, o přestávce, činnosti ve škole, - okolí školy, bezpečná cesta do školy - jednoduchý plánek - dopravní výchova – bezpečné chování, chodec, základní ochranné prvky - dopravní prostředky, dopravní značky, jak lidé cestují 	
<p><i>ČJS-3-1-02</i> začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vyjádří, co pro něj znamená domov - orientuje se v členění domu, zná funkci jednotlivých prostor domu - zná jednotlivé části obce - ví, kde bydlí 	<ul style="list-style-type: none"> - obec, její části - domov – adresa, dům x byt, členění domu - prostředí domova, orientace v místě bydliště - místo, kde žijeme 	
LIDÉ KOLEM NÁS			

<p>ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje blízké rodinné příslušníky - umí vysvětlit základní příbuzenské vztahy v rodině - uvědomuje si odlišnosti spolužáků a jiných lidí 	<ul style="list-style-type: none"> - rodina – postavení jedince v rodině, - základní příbuzenské vztahy - život v rodině - rodinné oslavy - společné činnosti a domácí práce v rodině - soužití lidí – mezilidské vztahy (doma a ve škole)
<p>ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže vyjmenovat některá povolání, vyjadřuje se k jejich potřebě - pojmenuje různé druhy obchodů a určí jejich zboží - zná rozdíl mezi prodávacem a zákazníkem - ví, jak se chovat v obchodě 	<ul style="list-style-type: none"> - zaměstnání dospělých lidí, - v obchodě
LIDÉ A ČAS		
<p>ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - s pomocí učitele se orientuje v čase, rozlišuje části dne - dokáže vyjmenovat roční doby, měsíce v roce a dny v týdnu - vyznačí a určí na hodinách celou a půl hodiny - podle popisu určí základní tradice 	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v čase a časový řád - části dne - roční období - měsíce v roce - dny v týdnu - hodina celá a půl - svátky, tradice – Vánoce, Velikonoce, Svátek matek
ROZMANITOST PŘÍRODY		

<p>ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pozoruje a porovná počasí v jednotlivých ročních období - rozlišuje způsob života nejznámějších živočichů a rostlin v průběhu jednotlivých ročních období - pozoruje a popisuje životní projevy rostlin a živočichů v různých ročních obdobích 	<ul style="list-style-type: none"> - roční období – proměny přírody, počasí, život živočichů a rostlin - příroda na podzim - příroda v zimě - příroda na jaře - příroda v létě 	<p>EV - Ekosystémy – Náš les – vánoční nadílka pro lesní zvířata</p> <p>Základní podmínky života – „Otvírání studánky“ – čištění studánky</p> <p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Den Země</p> <p>Vztah člověka a prostředí – Program o odpadech, úklid obce</p>
<p>ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</p>	<ul style="list-style-type: none"> - popíše základní části rostlin a stavbu živočichů - pojmenuje nejznámější rostliny, houby a živočichy ze svého okolí - vysvětlí rozdíl mezi stěhovavými a stálými ptáky - pojmenuje známá hospodářská zvířata a jejich mláďata - rozliší byliny, keře, stromy - odliší listnaté a jehličnaté stromy - rozliší sklizně na poli a na zahradě - dělí plodiny na ovoce a zeleninu 	<ul style="list-style-type: none"> - rostliny, houby a živočichové – části rostlin, základní stavba těla živočichů u nejznámějších druhů - ptáci stálí a stěhovaví 	
<p>ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů</p>	<ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduché pokusy 	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduché pokusy 	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
<p>ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si základní rozdíly mezi lidmi (věk, pohlaví, výška) - popíše základní části lidského těla - popíše základní návyky osobní hygieny - odvodí základní zásady zdravého životního stylu 	<ul style="list-style-type: none"> - lidské tělo – základní stavba - péče o zdraví, zdravá výživa - osobní hygiena - nemoc x úraz - chování nemocného 	<p>MkV - Etnický původ – poznávání odlišností lidí z jiných etnik</p>

<p><i>znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - zná správné chování nemocného doma, u lékaře - rozpozná pojmy nemoc x úraz 	<ul style="list-style-type: none"> - jak se chovat u lékaře 	
<p><i>ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje základní dopravní značky v okolí školy - umí přecházet přes přechod - zná barvy na semaforu a ví, co znamenají - rozlišuje vhodná a nevhodná místa pro hru - vyhledá a určí nejbezpečnější cestu do školy - uplatňuje základní pravidla silničního provozu v roli chodce 	<ul style="list-style-type: none"> - osobní bezpečí – vhodná a nevhodná místa pro hru - dopravní výchova – bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce - základní dopravní značky 	
<p><i>ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci - umí požádat o pomoc - zná telefonní čísla tísňového volání 112, 150, 158, 155 	<ul style="list-style-type: none"> - osobní bezpečí – setkání s neznámou osobou - tísňová volání 	
<p><i>ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - v případě nebezpečí uposlechne pokynů dospělých 	<ul style="list-style-type: none"> - mimořádné události 	

Náš svět – ročník druhý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
<p>ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</p>	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v budově školy - zná povolání týkající se školy - ví, jak se chovat o přestávce a při vyučovací hodině - vyznačí na mapě svůj dům a cestu do školy, upozorní na nebezpečí na cestě - spolehlivě se pohybuje v budově školy i v jejím blízkém okolí - uvědomuje si nebezpečná místa 	<ul style="list-style-type: none"> - škola – třída ve vyučovací hodině, o přestávce, prostředí školy, činnosti ve škole - okolí školy, bezpečná cesta do školy 	
<p>ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v členění domu a zná funkci jednotlivých prostorů - poznává jednotlivé části obce, významné budovy a obchody - pozná státní hymnu a zná vlajku ČR 	<ul style="list-style-type: none"> - domov – místo, kde bydlím - bydliště – adresa - dům x byt – členění, vybavení - obec – její části, význačné budovy - státní symboly – státní hymna a vlajka 	
LIDÉ KOLEM NÁS			
<p>ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje širší rodinné příslušníky - popíše vztahy v rodině – příbuzenské vztahy - chápe význam svátečních dnů - uvědomuje si odlišnosti spolužáků a jiných lidí - uplatňuje základní pravidla slušného chování 	<ul style="list-style-type: none"> - rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy - významné události a oslavy v rodině - domácí práce v rodině - soužití lidí – mezilidské vztahy - chování lidí – pravidla slušného chování 	

ČJS-3-2-02 <i>odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</i>	- vyjmenuje různá povolání, vyjadřuje se k jejich potřebě	- zaměstnání dospělých lidí	
LIDÉ A ČAS			
ČJS-3-3-01 <i>využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</i>	- orientuje se v kalendářním roce - orientuje se v částech dne a týdne - na hodinách určí základní časové údaje - chápe rozdíl mezi kalendářním a školním rokem - chápe rozdíl mezi dějem v minulosti, přítomnosti a v budoucnosti	- rok, roční období, měsíce - orientace v čase a časový řád: včera, dnes, zítra, - části dne - hodiny: celé hodiny, půl, čtvrt, tři čtvrtě - děj v minulosti, současnosti, budoucnosti - svátky, tradice – Vánoce, Velikonoce, Svátek matek - současnost a minulost v životě lidí	
ČJS-3-3-03 <i>uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost</i>	- na jednoduchém příkladu porovná způsob života lidí dříve a dnes - vyjmenuje a popíše základní svátky a tradice	- současnost a minulost v životě lidí	
ROZMANITOST PŘÍRODY			
ČJS-3-4-01 <i>pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</i>	- popíše změny přírody v závislosti na jednotlivých ročních obdobích - sleduje chování živočichů v závislosti na ročním období - vysvětlí změny života rostlin v jednotlivých ročních obdobích - jednoduchým způsobem popíše vývoj rostliny - uvádí příklady péče o živočichy v zimě	- roční období – proměny přírody, počasí - život živočichů v ročních obdobích - život rostlin v jednotlivých ročních obdobích - vývoj rostliny	EV - Ekosystémy – Náš les – vánoční nadílka pro lesní zvířata Základní podmínky života – „Otvírání studánky“ – čištění studánky Lidské aktivity a

<p>ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</p>	<ul style="list-style-type: none"> - popíše části rostlin, hub a stavbu živočichů - pojmenuje rostliny, houby a živočichy ze svého okolí - zná rozdíl mezi houbou jedovatou, jedlou a nejedlou - zná běžné plody a třídí je na ovoce a zeleninu - rozlišuje základní zemědělské plodiny - rozlišuje živočichy volně žijící, domácí a užitkové a ví, jak o ně pečovat - zná hospodářská zvířata a chápe jejich význam - zařadí rostliny a živočichy do typické lokality - rozlišuje stromy listnaté a jehličnaté - rozlišuje bylinu, keř, strom - rozlišuje ptáky stálí a stěhovaví 	<ul style="list-style-type: none"> - houby – názvy, části - jedovaté, jedlé, nejedlé houby - živočichové – stavba těla živočichů - hospodářská zvířata - volně žijící zvířata - domácí zvířata a péče o ně - ptáci stálí a stěhovaví - rostliny – názvy, části - zelenina - ovoce a ovocné stromy - peckovice, malvice, bobule - zemědělské plodiny - stromy listnaté a jehličnaté - bylina, keř, strom - na louce - na poli - v lese - u vody 	<p>problémy životního prostředí – Den Země</p> <p>Vztah člověka a prostředí – Program o odpadech, úklid obce</p>
<p>ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů</p>	<ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduché pokusy 	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduché pokusy 	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
<p>ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným</p>	<ul style="list-style-type: none"> - popíše základní rozdíly mezi lidmi (věk, pohlaví, výška) - popíše části lidského těla a smysly - zná a uplatňuje základní návyky osobní hygieny - vyjmenuje základní zásady zdravého životního stylu - rozlišuje potraviny na zdravé a nezdravé 	<ul style="list-style-type: none"> - lidské tělo – stavba těla, smysly - péče o zdraví - zdravá výživa - u lékaře – nemoc, úraz - zdravé zuby 	<p>MkV - Etnický původ – poznávání odlišností lidí z jiných etnik</p>

<i>chováním a činnostmi vztah ke zdraví</i>	- rozlišuje nemoc a úraz		
<i>ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</i>	- uplatňuje základní pravidla silničního provozu při pohybu na pozemní komunikaci v roli chodce a cyklisty - chápe a popíše význam nejdůležitějších dopravních značek - popíše, zdůvodní a rozlišuje vhodné a nevhodné místo pro hru - vyhledá a určí nejbezpečnější cestu do školy - popíše situace ohrožující jeho zdraví a život a snaží se navrhnout bezpečné řešení	- osobní bezpečí – vhodná a nevhodná místa pro hru, - nebezpečné situace – jak jim předcházet - dopravní výchova – bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty - vybavení kola - dopravní značky - dopravní prostředky - bezpečnostní prvky – reflexní prvky	
<i>ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</i>	- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci - dokáže použít čísla tísňového volání-112, 150, 158, 155 - v modelových situacích ohrožení bezpečí označí možná nebezpečí a diskutuje o účinných způsobech ochrany	- osobní bezpečí – setkání s neznámou osobou - tísňová volání - správný způsob volání na tísňovou linku	
<i>ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</i>	- v případě nebezpečí uposlechne pokynů dospělých	- mimořádné události	

Náš svět – ročník třetí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
ČJS-3-1-01 <i>vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</i>	<ul style="list-style-type: none"> - zná adresu svého bydliště - orientuje se v jednoduchém plánu, vyznačí místo svého bydliště - popíše podle mapy, jak se dostane na určené místo - pojmenuje možné nebezpečné situace 	<ul style="list-style-type: none"> - domov – adresa - orientace v místě bydliště a okolí školy - nebezpečné situace - práce s mapou 	
ČJS-3-1-02 <i>začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)</i>	<ul style="list-style-type: none"> - poznává jednotlivé části obce, významné budovy a obchody - porozumí pojmům město a vesnice - srovná klady a zápory bydlení na vesnici a ve městě - začlení svou obec do příslušného kraje - vyjmenuje základní symboly ČR - vyhledá ČR na mapě Evropy a pojmenuje sousední státy ČR 	<ul style="list-style-type: none"> - vesnice x obec x město, místní krajina – její části, význačné budovy - naše vlast ČR - symboly ČR - mapa Evropy - sousední státy naší republiky 	VMEGS -Evropa a svět nás zajímá – tvorba výukových plakátů s informacemi o zemích a kontinentech
LIDÉ KOLEM NÁS			
ČJS-3-2-01 <i>rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům</i>	<ul style="list-style-type: none"> - popíše vztahy v rodině – příbuzné - vyjmenuje rodinné příslušníky, zná jejich jména i zaměstnání rodičů - uplatňuje základy společenského chování - projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků a jiných lidí 	<ul style="list-style-type: none"> - rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy - soužití lidí – mezilidské vztahy - chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování 	
ČJS-3-2-02 <i>odvodí význam a potřebu různých povolání a</i>	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí pojmům povolání (profese) - orientuje se v různých profesích, co kdo dělá a čím je 	<ul style="list-style-type: none"> - povolání, profese - práce duševní a fyzická, sezónní 	

<i>pracovních činností</i>	<p>užitečný (v rodině a v okolí)</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe význam a potřebu různých povolání a pracovních činností a význam práce - mapuje, jaké firmy a řemesla fungují v obci, v okolí svého bydliště 	- obchody a firmy	
LIDÉ A ČAS			
<i>ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</i>	<ul style="list-style-type: none"> - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, učí se plánovat a odhadovat čas - orientuje se v čase a hodinách digitálních i ručičkových - změří čas na hodinkách a stopkách - orientuje se v ročních obdobích, měsících - na příkladech z vlastního života i ze života svých blízkých porovnává minulost a současnost 	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v čase a časový řád - měření času: sekunda, minuta, hodina - kalendář – loni, letos, den, týden, měsíc, rok, roční období - režim dne - současnost a minulost v našem životě (narození, mládí, stáří, smrt) 	
<i>ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu</i>	<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje některé rodáky, významné události, či památky - do plánu obce zakreslí kulturní a historické památky obce 	<ul style="list-style-type: none"> - historické památky - rodáci 	
<i>ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost</i>	<ul style="list-style-type: none"> - na konkrétních příkladech se snaží porovnat minulost a současnost obce a života lidí 	- proměny způsobu života, bydlení a věcí	
ROZMANITOST PŘÍRODY			

<p>ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p>	<p>- pozoruje, popíše a porovná, viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích (zaměří se na typické znaky jednotlivých období, na vymezení v kalendáři, na život rostlin, živočichů i činnosti lidí)</p>	<p>- roční období – začátky jednotlivých ročních období - rostliny a živočichové - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p>	<p>EV - Ekosystémy – Náš les – vánoční nadílka pro lesní zvířata</p>
<p>ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</p>	<p>- zařadí správně přírodniny do živé či neživé přírody - určí správně skupenství látek - popíše oběh vody v přírodě - popíše znaky života, rozdělení rostlin, stavbu rostlin, jmenuje několik pokojových rostlin, hub - uvede společné znaky živočichů, popíše stavbu těla, zařadí živočicha do správné skupiny</p>	<p>- neživá příroda - skupenství - voda a její oběh v přírodě - živá příroda: znaky života, - rostliny – dělení, stavba, pokojové rostliny, houby - živočichové: společné znaky, vnitřní a vnější stavba těl, dělení - obratlovci, bezobratlí, býložravci, masožravci, všežravci, rozdíl ve způsobu života</p>	<p>Ekosystémy – vycházky s pozorováním některých ekosystémů vyskytujících se v obci a okolí, tvorba atlasů ekosystémů</p> <p>Základní podmínky života – „Otvírání studánky“ – čištění studánky</p> <p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Den Země</p> <p>Vztah člověka a prostředí – Program o odpadech, úklid obce</p>
<p>ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů</p>	<p>- provádí jednoduché pokusy</p>	<p>- látky a jejich vlastnosti</p>	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
<p>ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné</p>	<p>- popíše jednotlivé části lidského těla a vnitřní ústrojí člověka - zná základní smysly člověka a jejich význam</p>	<p>- lidské tělo – stavba těla - vnitřní ústrojí člověka – kostra, svaly</p>	<p>MkV - Etnický původ – poznávání odlišností lidí z jiných</p>

<p><i>zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - zná jednotlivé vývojové etapy člověka - zná společné znaky a rozdíly člověka a ostatních živočichů - uplatňuje zdravý životní styl (zdravá výživa, hygiena, pitný režim, pohyb, střídání práce a odpočinku) - chrání si své zdraví (otuzování, oblékání, hygiena, úrazy, léky, ...) 	<ul style="list-style-type: none"> - smysly - vývoj člověka – vývojové etapy a rozmnožování člověka - společné znaky člověka s ostatními živočichy - péče o zdraví, zdravá výživa – denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava, hygiena, nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc 	<p>etnik</p>
<p><i>ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - vyhodnotí nebezpečí míst pro hru a trávení volného času (i konkrétních her a činností) a volí odpovídající způsoby ochrany (jednání, organizace, ochranné pomůcky) - uplatňuje základní pravidla silničního provozu při pohybu na pozemní komunikaci - dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své ani zdraví ostatních 	<ul style="list-style-type: none"> - osobní bezpečí – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v lese, u vody - dopravní výchova – bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, dopravní značky, povinná výbava jízdního kola 	
<p><i>ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci - v modelových situacích ohrožení bezpečí (neznámá místa, neznámí lidé, kontakt se zvířaty, ...) označí možná nebezpečí a diskutuje o účinných způsobech ochrany - v modelové situaci použije správný způsob komunikace s operátory tísňové linky 	<ul style="list-style-type: none"> - osobní bezpečí: neznámí lidé, cizí zvířata, nebezpečné situace, návykové látky - tísňové linky – jednání s operátorem 	
<p><i>ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - v případě nebezpečí uposlechne pokynů dospělých, respektuje je a řídí se jimi 	<ul style="list-style-type: none"> - mimořádné události – ohlašování událostí, zvuky sirén 	

<i>pokyny dospělých při mimořádných událostech</i>			
--	--	--	--

Náš svět – ročník čtvrtý a pátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
ROZMANITOST PŘÍRODY			
<p>ČJS-5-4-01 <i>objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje a vysvětlí nezbytné podmínky pro život na Zemi - popíše koloběh vody v přírodě - vysvětlí význam vody pro život - jmenuje základní plyny tvořící vzduch - vysvětlí význam vzduchu pro život - vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi - zná základní typy půd, její složení a význam - vysvětlí jaký je rozdíl mezi horninou a nerostem - pozná nejznámější druhy hornin a nerostů, uvede jejich využití - označí jako energetické suroviny uhlí a ropu, zemní plyn - jednoduše vysvětlí, jak se získává elektrická energie - prakticky měří hmotnost, objem, čas, teplotu a délku - využívá při měření látek základní jednotky 	<ul style="list-style-type: none"> - živá x neživá příroda - podmínky života na Zemi - skupenství vody – pevné, kapalné, plynné - vlastnosti vody - složení vzduchu - vlastnosti vzduchu - teplo, světlo - hnědozem, černozem, jílovitá půda, humus, ... - horniny, nerosty - energetické suroviny - elektrárny – tepelné, jaderné, vodní, větrné - hmotnost, objem čas, teplota, délka - jednotky – převody 	<p>EV - Základní podmínky života – „Otvírání studánky“ – čištění studánky</p>
<p>ČJS-5-4-02 <i>vysvětlí na základě elementárních poznatků</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, co je Slunce, jaký má význam pro naši Zemi - porovná a seřadí planety sluneční soustavy - orientuje se v pojmech galaxie, kometa, planeta, hvězda, 	<ul style="list-style-type: none"> - sluneční soustava - planety - galaxie, kometa, planeta, hvězda 	

<p><i>o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období</i></p>	<p>souhvězdí a jmenuje některá z nich</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše oběh Země kolem Slunce a kolem své osy a dokáže vysvětlit pojmy: jarní a podzimní rovnodennost, letní a zimní slunovrat, rok, den, roční období střídání dne a noci - vysvětlí, co je Měsíc a jeho měsíční fáze - vyhledá informace o dobývání vesmíru člověkem 	<ul style="list-style-type: none"> - souhvězdí - jarní a podzimní rovnodennost, - letní a zimní slunovrat - rok, den, roční období, střídání dne a noci - měsíční fáze – nov, úplněk - první člověk ve vesmíru, na Měsíci, vesmírné stanice, raketoplány 	
<p><i>ČJS-5-4-01 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozezná podnebné pásy a podmínky života v nich - určí některé zástupce rostlin a živočichů v jednotlivých pásích - jmenuje některé zajímavosti o přizpůsobení rostlin a živočichů životním podmínkám - vysvětlí význam botanických a zoologických zahrad - charakterizuje polohu České republiky jako oblast mírného podnebného pásu a uvádí příklady rostlin a živočichů a jejich přizpůsobení se života v mírném pásmu 	<ul style="list-style-type: none"> - polární pás - mírný pás - subtropický pás - tropický pás - živočichové a rostliny v podnebných pásmech - charakteristické přizpůsobení rostlin a živočichů podnebným pásům - botanické a zoologické zahrady - typické příklady rostlin a živočichů v mírném pásmu 	
<p><i>ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - popíše stavbu houby - zná základní druhy hub - roztřídí houby na – jedlé, nejedlé a jedovaté - všimá si závislosti výskytu hub na prostředí - popíše základní části rostlin - dělí rostliny podle délky žití - dělí rostliny na výtrusné a kvetoucí - vyhledává a třídí rostliny podle daného klíče (kořeny, květy, listy, ...) - popíše, jak probíhá dýchání rostliny - zná význam rostlin v přírodě a pro člověka 	<p>Houby:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba těla houby – lupenité, rourkaté - třídění: jedlé, nejedlé, jedovaté <p>Rostliny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - list, stonek, květ - vytrvalé, jednoleté, dvoulété - opylení - fotosyntéza - význam rostlin - závislost živé a neživé přírody 	<p>EV - Ekosystémy – Náš les – vánoční nadílka pro lesní zvířata</p> <p>Ekosystémy – vycházky s pozorováním některých ekosystémů vyskytujících se v obci a okolí, tvorba atlasů ekosystémů</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje, jaké podmínky potřebuje rostlina k životu - všimá si závislosti výskytu rostliny na prostředí - pozná běžné rostliny v okolí školy - vyjmenuje společné znaky živočichů - třídí živočichy na bezobratlovce a obratlovce - obratlovce třídí na savce, ptáky, ryby, plazy, obojživelníky a na příkladech konkrétních zvířat uvede hlavní znaky, rozmnožování, popíše tělo - zná způsob života, životní podmínky a závislost výskytu na prostředí u vybraných živočichů - vysvětlí význam živočichů v přírodě a pro člověka - vyjmenuje, jaké podmínky potřebuje živočich k životu - pozná běžné druhy živočichů v okolí školy - ví, jak se chovat k neznámým zvířatům - orientuje se ve vzájemných vztazích mezi organismy - zjišťuje propojenost neživé a živé přírody v ekosystémech - pozná typické rostliny a živočichy v ekosystémech - zařadí známé živočichy do potravního řetězce - vysvětlí v typických případech, proč žijí/rostou zvířata/rostliny v ekosystémech - vyhledá a prezentuje zajímavosti o jednotlivých houbách, rostlinách a živočiších 	<ul style="list-style-type: none"> - ekosystémy Živočichové: <ul style="list-style-type: none"> - společné znaky živočichů - bezobratlovci x obratlovci - savci, ryby, plazy, obojživelníci, ptáci - způsob života, výživa, stavba těla, typické projevy chování - význam živočichů - závislost živé a neživé přírody - bezpečné chování Ekosystémy: <ul style="list-style-type: none"> - rovnováha v přírodě, vzájemné vztahy mezi organismy - živá a neživá příroda - ekosystém les - ekosystém louka - ekosystém pole – kulturní a plané rostliny - ekosystém řek a rybníků - ekosystém zahrad a parků 	
<p>ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat</p>	<ul style="list-style-type: none"> - umí roztrždit vzniklý odpad - ví, jak se správně chovat k přírodě - vysvětlí význam CHKO a NP - vysvětlí význam lesů, vodních ploch v krajině - pozná některé ohrožené živočichy a rostliny - rozlišuje krajinu na přírodní, kulturní a zdevastovanou 	<ul style="list-style-type: none"> - odpady - ohleduplné chování k přírodě - ochrana rostlin a živočichů - CHKO a NP - ohrožené druhy živočichů a rostlin - typy krajin - obnovitelné a neobnovitelné zdroje 	<p>EV - Vztah člověka a prostředí – Program o odpadech, úklid obce</p> <p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Den Země</p>
<p>ČJS-5-4-06</p>	<ul style="list-style-type: none"> - založí jednoduchý pokus 	<ul style="list-style-type: none"> - pokusy – v rámci živé i neživé 	

<p>založí jednoduchá pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu</p>	<p>- vyhodnotí a vysvětlí výsledek pokusu</p>	<p>přírody</p>	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
<p>ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle a podpoře vlastního zdravého způsobu života</p>	<p>- určí společné znaky člověka a ostatních živočichů - zná základní stavbu lidského těla - vysvětlí základní funkce orgánových soustav</p>	<p>- společné znaky živočichů - kostra, svaly - dýchací, oběhová, trávicí, vylučovací, smyslová, kožní, nervová a rozmnožovací soustava</p>	
<p>ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození</p>	<p>- zná způsob vzniku nového jedince - popíše přiměřeným způsobem průběh těhotenství a porod - zná etapy lidského života a jejich hlavní znaky</p>	<p>- vznik života (mužské a ženské pohlavní orgány, pohlavní styk, spermie, vajíčko, oplodnění) - těhotenství a porod (zárodek, plod) - etapy života (novorozenec, kojeneček, batole, dětský věk, dospívání, dospělost, stáří)</p>	
<p>ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob</p>	<p>- podle vlastních potřeb je schopen rozvrhnout čas pro zábavu, práci a odpočinek</p>	<p>- práce, zábava, odpočinek</p>	
<p>ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události;</p>	<p>- chrání své zdraví - zná možnosti, kam se obrátit, pokud se cítí ohrožen - umí se chovat v dopravní situaci jako chodec, uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě - umí se chovat v dopravní situaci jako cyklista, popíše</p>	<p>- osobní bezpečí, krizové situace: bezpečné chování v rizikovém prostředí, nebezpečné látky, šikana, týrání, zneužívání, ...</p>	

<p><i>vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista</i></p>	<p>vybavení kola a ochranné prvky</p> <ul style="list-style-type: none"> - v modelových situacích (vycházka, výlet) vyhodnotí nebezpečná místa v silničním provozu a hromadné dopravě, popíše vhodný způsob bezpečného chování - v modelových situacích ohrožení bezpečí volí vhodné způsoby ochrany, přivolání pomoci i pomoci jiným - uvede přírodní jevy i jiné situace, které mohou ohrozit lidské zdraví a životy, vybere z příkladů vhodný způsob ochrany 	<ul style="list-style-type: none"> - dopravní výchova: chodec, cyklista, ochranné prvky, vybavení kola - mimořádné události: varovný signál, evakuace, požáry, integrovaný systém, ... 	
<p><i>ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - předvede v modelových situacích odmítání návykových látek 	<ul style="list-style-type: none"> - návykové látky: závislost, prevence 	
<p><i>ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje zásady zdravé výživy a zdravý způsob života 	<ul style="list-style-type: none"> - denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava 	
<p><i>ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje na příkladech rozdíly mezi drobným, závažným a život ohrožujícím zraněním - v modelové situaci ošetří zranění - používá správný způsob volání na tísňové linky 	<ul style="list-style-type: none"> - nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc - přivolání pomoci: tísňové linky 	
<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p>			
<p><i>ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - na mapě najde a vysvětlí polohu svého bydliště v Evropě, v ČR, v kraji - orientuje se na mapě ČR – určí kraje a krajská města 	<ul style="list-style-type: none"> - Česká republika - kraje, města - Praha - ČR jako součást Evropy 	

<p>ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje hlavní i vedlejší světové strany - určí přibližně světové strany v přírodě (poloha slunce, Polárka, lišejník, ...) - pracuje s kompasem v terénu, zorientuje mapu - uvědomuje si rizika spojená s bezpečným pohybem a pobytím v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s mapou - světové strany - orientace v krajině, podle mapy - kompas - rizikové situace v přírodě 	
<p>ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky a Evropy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map - vyhledává a zpracovává údaje ze zeměpisné, politické, turistické a dalších map - pracuje s legendou mapy - chápe měřítko mapy, zjistí vzdušnou vzdálenost míst na mapě přepočtem měřítko mapy - vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí, hospodářství a kultuře v ČR i v Evropě - na mapě světa vyhledá kontinenty, oceány a pojmenovává významné prvky povrchu - pozná blíže sousední státy ČR - vyhledá a porovná informace o různých místech v ČR i jiných zemích 	<ul style="list-style-type: none"> - legendy map - měřítko mapy - mapy a plány - povrch, vodstvo, počasí, podnebí, půdy, rostliny a živočichové, zemědělství, nerostné bohatství, průmysl, přírodní zajímavosti – CHKO, NP, města, kultura - ostrov, poloostrov, záliv, vnitrozemský a přímořský stát, kontinent, oceán, moře, průplav, průliv, rovník, rovnoběžka, poledník, obratník, polární kruh, pól - Evropská unie 	<p>VMEGS -Evropa a svět nás zajímá – tvorba výukových plakátů s informacemi o zemích a kontinentech</p> <p>Objevujeme Evropu a svět – cestovní kancelář – „Cestujeme po Evropě“</p> <p>Jsmo Evropané – členské země EU, výhody a nevýhody členství v EU</p>
<p>ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam</p>			
<p>ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích</p>			<p>MkV- Kulturní difference – poznávání kultury jiných etnik</p> <p>Etnický původ – poznávání odlišností lidí z jiných etnik</p>

<p>ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, co znamená demokracie a jak se projevuje - popíše základy státního zřízení a politického systému - pozná a vyjmenuje státní symboly - chápe smysl voleb a jeho důležitost v demokracii 	<ul style="list-style-type: none"> - Česká republika – demokratický stát, základy státního zřízení a politického systému, státní správa a samospráva, státní symboly - principy demokracie, volby, politický systém ČR 	<p>VDO - Občan, občanská společnost a stát: listina práv a svobod, demokracie</p> <p>Formy participace občanů v politickém životě: volby, beseda se starostou, návrhy na zlepšení života v obci</p> <p>Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování: porovnávání principů demokracie x monarchie</p>
LIDÉ KOLEM NÁS			
<p>ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v příbuzenských vztazích, sestaví svůj rodokmen - vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci 	<ul style="list-style-type: none"> - rodina, mezilidské vztahy - pravidla soužití ve škole 	
<p>ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou</p>	<ul style="list-style-type: none"> - respektuje dohodnutá pravidla, umí rozeznat jejich nedodržování ze strany druhých - orientuje se v právech a povinnostech dítěte, rozezná chování, které jim odporuje, umí požádat o pomoc při pocitu ohrožení 	<ul style="list-style-type: none"> - pravidla slušného chování: ohleduplnost, etické zásady, emoce, konflikty, ... - pravidla třídy - práva dítěte 	<p>VDO - Občan, občanská společnost a stát: listina práv a svobod, demokracie</p>
<p>ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví</p>	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základních formách vlastnictví - používá peníze v běžných situacích - odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastnictví - rozpočet - úspory 	

<p><i>peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - vytvoří modelový rozpočet rodiny a posoudí potřebnost výdajů - chápe význam spoření a důsledek zadlužení 	<ul style="list-style-type: none"> - půjčky - způsoby placení 	
LIDÉ A ČAS			
<p><i>ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - používá jednotky času - rozlišuje minulé a současné, používá pojmy k časovému zařazení událostí - rozdělí dějiny na pravěk, starověk, středověk, novověk a moderní dobu - orientuje se v kalendářním roce - uvědomuje si rozvržení činností v rámci, dne, týdne, sám plánuje 	<ul style="list-style-type: none"> - čas jako fyzikální veličina - časová osa, století, tisíciletí, letopočet, datum, náš letopočet, před naším letopočtem, desetiletí, rok - pravěk, starověk, středověk, novověk, moderní doba - kalendář - státní svátky a významné dny - rozvrh dne, týdne, měsíce - časová osa 	
<p><i>ČJS-5-3-02 využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - zná různé informační zdroje a čerpá z nich data o naší minulosti - chápe význam péče o přírodní a historické památky 	<ul style="list-style-type: none"> - péče o památky - lidé a obory zkoumající minulost 	
<p><i>ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků</i> <i>způsob života a práce předků na našem území</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků - orientuje se v jednoduše nastíněných důležitých událostech naší historie 	<ul style="list-style-type: none"> - pravěk, příchod Slovanů, Velkomoravská říše, Přemyslovci, Lucemburkové, středověk, husitské války, 	

<p><i>v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - zná jména a význam některých osobností - zařadí událost a osobnost na časovou osu 	<p>Habsburkové, baroko, Jan Ámos Komenský, kapitalismus, T. G. Masaryk, 1. světová válka, vznik Československé republiky, 2. světová válka, komunistická vláda, vznik České republiky</p>	
--	--	---	--

5.5 Umění a kultura

5.5.1 Hudební výchova

Předmět: Hudební výchova – HV

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými. Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem **Vokálních činností** je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem **Instrumentálních činností** je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem **Hudebně pohybových činností** je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem **Poslechových činností** je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Předmětem se prolínají průřezová témata: viz strana 21 – 25.

Do předmětu Hudební výchova jsou zařazena tato průřezová témata:

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá – zpívání a poslech písní z celého světa – 4. a 5. ročník

Multikulturní výchova

Kulturní diference – poznávání kultury jiných etnik (poslechy, písně) – 4. a 5. ročník

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
Počet hodin	1	1	1	1	1	5

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka Hudební výchovy probíhá převážně v kmenové třídě. Do výuky je zařazována hra na nástroje – rytmické nástroje, flétny, xylofony, boomwhackery, ukulele, Orffův instrumentář a další. Dále využíváme audiovizuální techniku – hudební aplikace, software a návštěvy výchovných koncertů.

Výuka může probíhat ve 45minutových hodinách či v delším časovém bloku (hudební projekty, školní projekty), v případě potřeby je možné délku vyučovací hodiny upravit podle obsahu a potřeb žáků. Předmět může probíhat v integraci s jinými předměty, s dodržением týdenní časové dotace a zásad školní hygieny práce. Součástí je i Dramatická výchova a vystoupení pro veřejnost. Do výuky předmětu patří i návštěvy hudebních koncertů, muzeí, výstav, besed.

Znalosti a dovednosti z předmětu využívají v dalších předmětech: Anglický a Český jazyk a dále na různých společenských akcích školy i obce. Žáci mají možnost tyto znalosti využít i ve sboru (sborový zpěv), který na škole funguje v rámci zájmové činnosti.

Mezipředmětové vztahy jsou dále naplňovány v předmětu:

Český jazyk	- doba přízvuková a nepřívuková, dýchání, frázování, výslovnost, čtení s porozuměním, zhudebněná říkadla, básně, vyhledávání informací o skladatelích, tematické písně
Anglický jazyk	- zpěv anglických písní
Matematika	- rytmus, délka not, tematické písně
Informatika	- hudební softwary, aplikace, prezentace o skladatelích
Náš svět	- tematické písně
Výtvarná výchova	- výtvarné vyjádření hudby – kresba, malba
Praktické činnosti	- výroba nástrojů
Tělesná výchova	- taneční kroky, dechová cvičení, držení těla
Další okruhy: Dramatická výchova: dramatické hry, pantonima	

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

	Učitel
1. Kompetence	- podporuje tvořivou činnost žáků

k učení	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí u žáků hudební schopnosti a dovednosti - pomáhá podpořit sebedůvěru žáků ve vlastní schopnosti - vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky - uplatňuje individuální přístup - podporuje vyhledávání informací z různě dostupných zdrojů
2. Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - podněcuje žáky k řešení problémových úkolů, vede žáky k hledání různých řešení problému, umět vyjádřit svůj názor - vede žáky k samostatnému zpracovávání informací, k používání odborné terminologie, k využívání vlastních zkušeností
3. Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky - dává žákům prostor k vyjádření vlastního názoru vhodnou formou, k argumentaci a naslouchání názorů jiných - umožňuje žákům vyjádření dojmů z uměleckého díla
4. Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k přijímání různých rolí v týmové práci, vede je k otevřené diskusi - vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé - podporuje vzájemnou pomoc žáků při učení - vede žáky k respektování pravidel slušného a společenského chování
5. Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí estetické vnímání žáků a pomáhá jim vytvářet postoj k uměleckým dílům - vede žáky k úctě k národním tradicím - seznamuje žáky s kulturou jiných národů a etnik a vede je k respektování jiných kulturních tradic - vede žáky ke kulturní reprezentaci školy, podporuje žáky v účasti v různých hudebních soutěžích (pěvecké soutěže)
6. Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k dodržování hygienických návyků a zásad hlasové hygieny, zásad bezpečnosti - vede žáky ke hře na hudební nástroje a bezpečnému zacházení s nimi
7. Kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny - motivuje žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií, případně k uplatnění digitálních technologií jako nástroje sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů - vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Vzdělávací obsah předmětu Hudební výchova

Hudební výchova – ročník první

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
VOKÁLNÍ ČINNOSTI			
<i>HV-3-1-01 zpívá v jednohlase</i>	<ul style="list-style-type: none"> - zřetelně vyslovuje - správně a hospodárně dýchá - rozlišuje zvuky a tóny - zpívá jednohlasně - nakreslí houslový klíč a notu 	<ul style="list-style-type: none"> - pěvecký a mluvní projev: pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu - záznam vokální hudby: notová osnova, houslový klíč, nota 	
<i>HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty</i>	<ul style="list-style-type: none"> - vytleskává rytmus - vymýšlí melodie k říkadlům - hraje hry na ozvěnu 	<ul style="list-style-type: none"> - hudební rytmus - intonace, vokální improvizace: hudební hry 	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
<i>HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</i>	<ul style="list-style-type: none"> - hraje doprovod hrou na tělo a na nástroje Orffova instrumentáře - rytmizuje říkadla, popěvky, rozpočítadla - napodobuje rytmus – deklamací, hrou na tělo, hrou na jednoduché nástroje, pohybem 	<ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje z Orffova instrumentáře - rytmizace, melodizace: rozpočítadla, popěvky, říkadla, hra na tělo 	
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
<i>HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie</i>	<ul style="list-style-type: none"> - pochoduje a tančí podle rytmu hudby - mění pohyb podle tempových a rytmických změn - připojí vhodný pohybový projev k písni 	<ul style="list-style-type: none"> - pohybový doprovod znějící hudby: taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance - orientace v prostoru: utváření pohybové paměti 	

POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
<i>HV-3-1-05</i> <i>rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</i>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje základní vlastnosti tónů: vysoký – nízký, dlouhý – krátký, silný – slabý - pozná notu celou a půlovou - vnímá a rozlišuje hudební kontrasty: slabě – silně, vesele – smutně - pozná melodii vzestupnou a sestupnou 	<ul style="list-style-type: none"> - kvality tónů: délka, síla, barva, výška - hudební výrazové prostředky: rytmus, melodie, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná) - nota půlová, celá 	
<i>HV-3-1-06</i> <i>rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální</i>	<ul style="list-style-type: none"> - pozná ukolébavku, pochod - pozná podle zvuku některé hudební nástroje - rozezná hudbu vokální a instrumentální - rozlišuje hlas mužský, ženský, dětský - soustředí se na poslech jednoduché skladby 	<ul style="list-style-type: none"> - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj - hudební styly a žánry: hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. 	

Hudební výchova – ročník druhý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
VOKÁLNÍ ČINNOSTI			
<i>HV-3-1-01</i> <i>zpívá v jednohlase</i>	Žák: <ul style="list-style-type: none"> - dbá na správnou techniku zpěvu - melodizuje říkadla, vymýšlí jednoduchý nápěv - zpívá v jednohlase - zpívá podle pokynu učitele (jednotný začátek, pořídí se určitému tempu) - ke zpěvu vzestupných a sestupných řad tónů umí přiřadit pohybové a grafické znázornění - umí opakovat udaný tón 	<ul style="list-style-type: none"> - pěvecký a mluvní projev: pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu - notová osnova, houslový klíč, taktová čára, notový zápis: g1 – d2 	

	- pozná notovou osnovu, houslový klíč, notu, taktovou čáru a zná význam těchto pojmů		
<i>HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty</i>	- umí spojit melodii písně s rytmickým doprovodem hry na tělo - hraje doprovod hrou na tělo (tleskání, pleskání, dupání)	- hudební rytmus - intonace, vokální improvizace: hudební hry	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
<i>HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</i>	- umí držet nástroje Orffova instrumentáře a zvládne jednoduchý doprovod písně - tleskáním nebo vyťukáváním dob umí udávat tempo - užívá rytmický i melodický doprovod	- hra na hudební nástroje: reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře - rytmizace, melodizace: hudební hry	
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
<i>HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie</i>	- zvládne poskočný krok, dovede pochodovat v rytmu - pohybem vyjádří stoupání a klesání melodie - pohybem se snaží vyjádřit tempo, dynamiku a emocionální zážitek z hudby - připojí vhodný pohybový projev k písni	- pohybový doprovod znějící hudby: taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance - pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby: stoupání, klesání melodie - orientace v prostoru: utváření pohybové paměti	
POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
<i>HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</i>	- sluchem rozlišuje stoupající a klesající melodie tónové řady - podle délky rozezná notu a pomlku celou, půlovou, čtvrtovou - rozliší vyšší tón od nižšího - sluchem rozlišuje a umí hlasově vyjádřit zesilování a zeslabování, zrychlování a zpomalování - rozezná takt 2/4	- kvality tónů – délka, síla, barva, výška - hudební výrazové prostředky – rytmus, melodie, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná) - nota a pomlka celá, půlová, čtvrtová - takt 2/4	
<i>HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé</i>	- zná rozdíl mezi lidovou písní a písní vytvořenou skladatelem - pozná základní hudební nástroje na obrázku	- hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj - hudební styly a žánry: hudba taneční,	

<i>hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální</i>	<ul style="list-style-type: none"> i poslechem - pozná hudbu k tanci, ukolébavku, koledu, pochod - ví, co je kánon - vyjádří slovem, kresbou, pohybem zážitek z poslechu 	<ul style="list-style-type: none"> pochodová, ukolébavka, koleda - kánon 	
--	--	--	--

Hudební výchova – ročník třetí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
VOKÁLNÍ ČINNOSTI			
<i>HV-3-1-01 zpívá v jednohlase</i>	<ul style="list-style-type: none"> - dbá na správnou techniku zpěvu (tvorba tónů, dýchání, měkké nasazení, utvoří hlavový tón) - zpívá jednohlasně a dvojhlasně (kánon) 	<ul style="list-style-type: none"> - pěvecký a mluvní projev: pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu - dvojhlas 	
<i>HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty,</i>	<ul style="list-style-type: none"> - zpívá písně ve 2/4 a 3/4 taktu, rytmizuje je hrou na tělo - zpívá s dynamickými odstíny slabě – silně v rozmezí p – mf - zpívá podle pokynů učitele (jednotný začátek, konec písně, tempo, síla) - orientuje se v notovém zápise (vyčte takt, pozná noty v C dur, pomlky) - umí zapsat do notové osnovy noty c1 – c2, zná význam a smysl pojmů notová osnova, taktová čára 	<ul style="list-style-type: none"> - hudební rytmus – realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu - intonace, vokální improvizace - grafický záznam vokální hudby: stupnice C dur, taktová čára, takt 2/4, 3/4 	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
<i>HV-3-1-03 využívá jednoduché</i>	<ul style="list-style-type: none"> - hraje doprovod hrou na tělo (tleskání, pleskání, dupání) - zvládne jednoduchý doprovod písně na nástroje Orffova 	<ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje: reprodukce motivů, témat, jednoduchých 	

<i>hudební nástroje k doprovodné hře</i>	instrumentáře - užívá rytmický i melodický doprovod	skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře - rytmizace, melodizace: hudební hry, přehra, mezihra, dohra	
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
<i>HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie</i>	- z tanečních prvků ovládá dvoudobou chůzi a tanec v průpletu, přísunový krok - předvede pohybem polku a jiné lidové tance - převede taneční hry se zpěvem - pohybem vyjádří stoupání a klesání melodie - pohybem vyjádří tempo, dynamiku a emocionální zážitek z hudby - reaguje pohybem na znějící hudbu	- taktování, pohybový doprovod znějící hudby: dvoudobý, třídobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance - pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby: pantomima pohybová improvizace s využitím tanečních kroků - orientace v prostoru: pohybové hry	
POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
<i>HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</i>	- podle délky rozezná notu a pomlku celou, půlovou, čtvrtovou a osminovou - podle síly rozliší – p, mf, f - rozezná takt 2/4 a 3/4 - rozliší vyšší tón od nižšího - sluchem rozlišuje a umí hlasově vyjádřit zesilování a zeslabování, zrychlování a zpomalování	- kvality tónů – délka (nota a pomlka – celá, půlová, čtvrtová, osminová) síla (f, mf, p), barva, výška - dynamika, tempo: hudební pojmy - hudební výrazové prostředky: rytmus, melodie, pohyb melodie - takt 2/4 a 3/4	
<i>HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální</i>	- pozná vybrané hudební nástroje zrakem i sluchem - rozlišuje skupiny nástrojů (smyčcové, bicí, dechové) - vyjádří slovem, kresbou, pohybem zážitek z poslechu - chápe rozdíl mezi orchestrem a sólem - zná hymnu - rozumí pojům skladatel, autor textu, text písně, hymna, repetice, přehra, mezihra, dohra	- interpretace hudby – zážitek z poslechu - skupiny nástrojů - hudební ukázky instrumentálních, vokálních a vokálně-instrumentálních skladeb - hudební styly a žánry: hudba taneční, pochodová, ukolébavka, hymna, symfonický orchestr, skladatel	

Hudební výchova – ročník čtvrtý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
VOKÁLNÍ ČINNOSTI			
<p><i>HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - dbá na správné dýchání (dýchá v pauze, mezi frázemi) - zpívá písňe ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - zpívá jednohlasně, s oporou i dvojhlasně - střídá sólový zpěv se sborovým - tvořivě obměňuje hudební modely při melodizaci a rytmozaci textů - pracuje nejméně s 10 lidovými písňemi v durové i mollové tónině - hraje hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď) - zná předznamenání bé – křížek - podle délky rozezná noty celé, půlové, čtvrt'ové, osminové, prodloužené noty s tečkou - orientuje se v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie - zapíše noty v rozmezí c1 – g2 	<ul style="list-style-type: none"> - pěvecký a mluvní projev: pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost), nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu - hudební rytmus – realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - dvojhlas – kánon, lidový dvojhlas - durové a mollové tóniny - hudební hry - předznamenání - grafický záznam vokální hudby: notový zápis c1 – g2 - noty a pomlky celé, půlové, čtvrt'ové, osminové a prodloužené noty s tečkou 	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
<p><i>HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> -- zazpívá, zahraje či pohybově ztvární píseň či vybranou - zahraje jednoduchý doprovod 	<ul style="list-style-type: none"> - vyjádření hudby pohybem, doprovodnou hrou, zpěvem - jednoduchý doprovod 	

<i>píseň zapsanou pomocí not</i>			
<i>HV-5-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní</i>	<ul style="list-style-type: none"> - zahraje jednoduché lidové písně na zobcovou flétnu, zvonkohru, ... - doprovodí píseň na orffovské hudební nástroje 	<ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje: reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, klavíru apod. 	
<i>HV-5-1-05 vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace</i>	<ul style="list-style-type: none"> - vymyslí a zahraje předehru, dohru a mezihru 	<ul style="list-style-type: none"> - předehra, dohra, mezihra 	
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
<i>HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace</i>	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže taktovat dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt - zná několik tanečních her se zpěvem - rozezná polku od valčíku - vyjadřuje charakter poslouchané hudby a emocionální prožitek pohybem - zná některé hudebně pohybové hry - předvede ukázkou tanečních kroků u známých tanečních písní (mazurka, polka) - předvede pohyb (pochodový krok, poskok, přeměnný krok, přísunný krok) - vyjádří slovem, kresbou, pohybem zážitek z poslechu 	<ul style="list-style-type: none"> - taktování, pohybový doprovod znějící hudby: dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt - taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance, polka, valčík - pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby: pantomima pohybová improvizace s využitím tanečních kroků - orientace v prostoru: pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách 	
POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
<i>HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby</i>	<ul style="list-style-type: none"> - pozná vybrané poslechové skladby - zná epizody ze života vybraných skladatelů poslouchané hudby - rozpozná a popíše základní znaky malé písňové formy, 	<ul style="list-style-type: none"> - hudební styly a žánry - díla a život nejznámějších skladatelů - hudební formy – malá písňová 	VMEGS - Evropa a svět nás zajímá – zpívání a poslech písní z celého

	ronda, variace	forma, rondo, variace	světa MkV - Kulturní diference – poznávání kultury jiných etnik (poslechy, písně)
<i>HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků</i>	<ul style="list-style-type: none"> - vnímá kvalitu tónu (délka, síla, barva, výška) - sluchově pozná stupnici a akord dur od moll - rozumí pojmům souzvuk, akord, metrum a rytmus - osvojuje si základní hudební pojmy (repetice, téma, ...) - poukáže ve znějící ukázce na místo, v němž dojde k výrazné změně tempa, rytmu, dynamiky - pozná koncert pro sólový hudební nástroj - pozná a popíše rozdíly mezi operou a muzikálem - rozlišuje hudební nástroje do skupin 	<ul style="list-style-type: none"> - kvality tónů – délka, síla, barva, výška - vztahy mezi tóny – souzvuk, akord (dur a moll) - hudební výrazové prostředky: zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj: koncert, opera, muzikál 	

Hudební výchova – ročník pátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
VOKÁLNÍ ČINNOSTI			
<i>HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané</i>	<ul style="list-style-type: none"> - dbá na správné dýchání (dýchá v pauze, mezi frázemi) - zpívá jednohlasně, dvojhlasně - zpívá písně ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu 	<ul style="list-style-type: none"> - pěvecký a mluvní projev: pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost), nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového 	

<p><i>pěvecké dovednosti</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - střídá sólový zpěv se sborovým - tvořivě obměňuje hudební modely při melodizaci a rytimizaci textů - pracuje nejméně s 10 lidovými písněmi v durové i mollové tónině - hraje hudební hry - seznamuje se s durovými stupnicemi - zapíše stupnici G dur - zná předznamenání béčka – křížky - vypracovává notový záznam - orientuje se v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie - zapíše noty v rozmezí g – g2 	<p>rozsah</p> <ul style="list-style-type: none"> - hudební rytmus: realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - dvojhlas – kánon, lidový dvojhlas - opěrné písně - durové a mollové tóniny - grafický záznam vokální hudby: stupnice G dur, noty g – g2 - předznamenání 	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
<p><i>HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - zazpívá, zahraje či pohybově ztvární píseň či vybranou melodii - zahraje jednoduchý doprovod 	<ul style="list-style-type: none"> - vyjádření hudby pohybem, doprovodnou hrou, zpěvem - jednoduchý doprovod 	
<p><i>HV-5-1-03 využívá jednoduché, hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - zahraje jednoduché lidové písně na zobcovou flétnu, zvonkohru, ... - doprovodí na orffovské hudební nástroje 	<ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje: reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, klavíru aj. 	
<p><i>HV-5-1-05 vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - vymyslí, zapíše a zahraje vytvoří předehru, dohru a mezihru 	<ul style="list-style-type: none"> - předehra, dohra, mezihra 	

<i>a provádí elementární hudební improvizace</i>			
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
<i>HV-5-1-07 ztvární hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace</i>	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže taktovat dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt - zná několik tanečních her se zpěvem - rozezná menuet - vyjadřuje charakter poslouchané hudby a emocionální prožitek pohybem - zná některé hudebně pohybové hry - reaguje na znějící hudbu odpovídajícím pohybem - předvede ukázkou tanečních kroků u známých tanečních písní (mazurka, polka, valčík) - předvede pohyb (pochodový krok, poskok, přeměnný krok, přísuný krok) - vyjádří slovem, kresbou, pohybem zážitek z poslechu 	<ul style="list-style-type: none"> - taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt - taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance, polka, valčík, menuet - pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima pohybová improvizace s využitím tanečních kroků - orientace v prostoru – pamětné uchovávání a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách 	
POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
<i>HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby</i>	<ul style="list-style-type: none"> - pozná vybrané poslechové skladby - zná epizody ze života vybraných skladatelů poslouchané hudby - umí rozlišit pojmy dirigent, kapelník, sbormistr - rozpozná a popíše základní znaky malé písňové formy, rondo, variace 	<ul style="list-style-type: none"> - hudební styly a žánry – symfonický orchestr, koncert, kapela - hudební formy – malá písňová forma, rondo, variace 	<p>VMEGS - Evropa a svět nás zajímá – zpívání a poslech písní z celého světa</p> <p>MkV - Kulturní diference – poznávání kultury jiných etnik (poslechy, písně)</p>

<p><i>HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - sluchově pozná a zahraje stupnici a akord dur od moll - orientuje se v základních hudebních výrazových prostředcích a užívá je v praxi (rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie aj.) - rozlišuje nástroje hrající v symfonickém orchestru - rozliší hudbu vokální, instrumentální, vokálně instrumentální - orientuje se v základních polohách lidského hlasu 	<ul style="list-style-type: none"> - kvality tónů – délka, síla, barva, výška - vztahy mezi tóny – souzvuk, akord (dur a moll) - hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem: rytmus, melodie, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální - soprán, alt, tenor a bas 	
---	---	---	--

5.5 Umění a kultura

5.5.2 Výtvarná výchova

Předmět: Výtvarná výchova – VV

Vyučovací předmět Výtvarná výchova vede žáky k tvořivému vnímání a chápání skutečnosti, dále k užívání výrazových prostředků a jazyka výtvarného umění. Zdůrazněním tvořivého přístupu v tomto předmětu umožňuje žákům uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky, fantazii, intuici, představivost, myšlení, citění i invenci. Práce žáků vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka. Cílem výuky tohoto předmětu je vybavit žáka různorodými prostředky pro vyjadřování vlastních prožitků, myšlenek, představ a vjemů, pocitů atd. tak, aby mohl při zacházení s nimi prožívat radost z objevování a vlastní tvorby...“.

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je sleduje tři základních oblasti:

Rozvíjení smyslové citlivosti – činnosti umožňující žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření

Uplatňování subjektivity – činnosti vedoucí žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření

Ověřování komunikačních účinků – činnosti umožňující žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence, k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, citění, prožívání a představy: k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevu a potřeb a k utváření hierarchie hodnot

- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národu a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince: k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života,
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě.

Předmětem se prolínají průřezová témata: viz strana 21 – 25.

Do předmětu Výtvarná výchova jsou zařazena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

A) Osobnostní rozvoj:

Kreativita – volba námětu, formátu a techniky při některých pracích, 1. – 5. ročník

Kreativita – netradičně zpracovaný námět, použití netradiční techniky – 4. – 5. ročník

Mediální výchova

A) Tematické okruhy receptivních činností

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – výroba plakátů na školní akce – 4. a 5. ročník

B) Tematické okruhy produktivních činností

Tvora mediálních sdělení – tvorba školního časopisu – 4. a 5. ročník

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
Počet hodin	1	1	2	2	2	8

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka Výtvarné výchovy probíhá v kmenové třídě, popřípadě v prostorách ŠD a v okolí školy. Výuka může probíhat ve 45minutových hodinách či v delších časových blocích (třídní projekty, školní projekty, práce v centrech apod.), v případě potřeby je možné délku vyučovací hodiny

upravit podle obsahu a potřeb žáků. Předmět může probíhat v integraci s jinými předměty, s dodržением týdenní časové dotace a zásad školní hygieny práce.

Do výuky předmětu patří i návštěvy výstav, výtvarných vzdělávacích pořadů, besed s výtvarníky a ilustrátory apod.

Mezipředmětové vztahy jsou dále naplňovány v předmětu:

Český jazyk	- modelování písmen, ilustrace
Anglický jazyk	- kresba podle textu
Matematika	- stříhání, lepení, modelování, malované slovní úlohy, obrázky z geometrických tvarů – mandala, ...
Informatika	- vyhledávání informací na internetu
Náš svět	- plakát – lidské tělo, herbář, kalendář, kresba
Praktické činnosti	- modelování, práce s papírem, ...
Hudební výchova	- kresba pocitů ze skladby

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

	Učitel
1. Kompetence k učení	- vede žáky a pomáhá jim v tom, aby si časově, tematicky a materiálově rozvrhli svoji práci - ponechává žákovi možnost se projevit dle své fantazie a nálady
2. Kompetence k řešení problémů	- nabízí možné způsoby řešení a zpracování zadaného úkolu a ponechává prostor pro vlastní ztvárnění a zpracování
3. Kompetence komunikativní	- vytváří prostor pro slušnou a kritickou komunikaci, učí žáky dodržovat pravidla komunikace - záměrně ponechává místo pro rozhovor, diskusi, vybízí žáky, aby kladli k tématu otázky, aby o problému diskutovali
4. Kompetence sociální a personální	- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují, vzájemně si pomáhají - vnímá a okamžitě řeší problémy ve skupině
5. Kompetence občanské	- vede žáky ke slušnému jednání ve vztahu k druhým - zařazuje do života třídy aktivity žáků prezentující školu - využívá témat svátků, významných dnů, událostí k motivaci nebo přímo k práci
6. Kompetence	- dohlíží na to, aby žáci se svěřenými pomůckami a materiály pracovali bezpečně, cíleně, úsporně a šetrně

pracovní	- seznamuje žáky s možným nebezpečím či důsledky při nevhodné manipulaci s danými materiály a pomůckami
7. Kompetence digitální	- motivuje žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení - vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Vzdělávací obsah předmětu Výtvarná výchova

Výtvarná výchova – ročník: první, druhý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
<p>VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ</p>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná vlastnosti barev - míchá a ředí barvy - orientuje se v jednoduchých výtvarných postupech: kresba, malba, koláž, vystřihovánka, frotáž, keramika, modelování, ilustrace aj. a rozlišuje je - zvládá přípravu pomůcek, náčiní a materiálu a manipulaci s nimi - maluje vodovými barvami, temperovými barvami, suchým pastelem, voskovkami - používá různé druhy štětců - kreslí různými materiály (tužka, křída atd.) - modeluje z různých materiálů 	<ul style="list-style-type: none"> - prvky vizuálně obrazného vyjádření: linie, tvar, barva - různé výtvarné techniky a jejich kombinace: kresba, malba, koláž - zobrazování jednoduchých tvarů, předmětů - výtvarný materiál a náčiní: pastely (voskové, suché), barvy vodové a temperové, tuš a dřívko, nůžky, modelovací hmota, keramická hlína, lepidlo, klovatina, přírodniny - teorie barvy: barvy základní, míchání barev, barvy teplé, studené, barva řídká, hustá, hry a experimentování s barvami - námětové kreslení na základě vlastního prožitku, rozvoj dětské představivosti a fantazie - české zvyky a tradice: Vánoce, Velikonoce – výroba dekorací, přání, dáreků - vizuálně obrazná vyjádření: portrét, tělo, zvuk, vůně a pach a hmatové 	<p>OSV - Kreativita – volba námětu, formátu a techniky při některých pracích</p>
<p>VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace</p>	<ul style="list-style-type: none"> - s pomocí dokáže v závislosti na zobrazovaném zvolit vhodný formát, velikost papíru - s pomocí dokáže zvolit vhodnou velikost a umístění zobrazovaného - s pomocí seskupí více zobrazovaných prvků vzhledem k jejich tvaru, velikosti - uplatňuje při práci představivost a fantazii - projevuje v tvorbě vlastní zkušenosti, prožitky 	<ul style="list-style-type: none"> - vizuálně obrazná vyjádření: portrét, tělo, zvuk, vůně a pach a hmatové 	

<p>VV-3-1-03 <i>vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - výtvarně vyjádří své pocity, nálady a smyslové vjemy - výtvarně vyjádří podle svých schopností portrét, tělo - vyrobí hračku, loutku podle návodu 	<p>vjemy</p> <ul style="list-style-type: none"> - hračka v životě dětí, pokus o její výrobu - loutky 	
<p>VV-3-1-04 <i>interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - vyjádří jednoduše své dojmy z výtvarného díla 		
<p>VV-3-1-05 <i>na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí svou práci a práce ostatních 		

Výtvarná výchova – ročník třetí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
<p><i>VV-3-1-01</i> rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ</p>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná vlastnosti barev a jejich výrazové možnosti - míchá a ředí barvy - pojmenuje jednoduché výtvarné postupy: kresba, malba, koláž, vystřihovánka, frotáž, keramika, modelování, ilustrace aj. a rozlišuje je - zvládá přípravu pomůcek, náčiní a materiálu a manipulaci s nimi - maluje vodovými barvami, temperovými barvami, suchým pastelem, voskovkami - používá různé druhy štětců podle potřeb - kreslí různými materiály (tužka, uhl, křída atd.) - modeluje z různých materiálů 	<ul style="list-style-type: none"> - prvky vizuálně obrazného vyjádření: linie, tvar, barva, objem, objekt - různé výtvarné techniky a jejich kombinace: kresba, malba, koláž - vedení linie - zobrazování jednoduchých tvarů, předmětů a objektů - výtvarný materiál a náčiní: pastely (voskové, suché), barvy vodové a temperové, typy štětců, tuš a dřívko, nůžky, modelovací hmota, keramická hlína, lepidlo, klovatina, přírodniny - rozdíl malba x kresba - teorie barvy: barvy základní a doplňkové, míchání barev, barvy teplé, studené, barva řídká, hustá, hry a experimentování s barvami - námětové kreslení na základě vlastního prožitku, rozvoj dětské představivosti a fantazie - sledování různých objektů, jejich porovnávání a manipulace s nimi - prostorové vytváření 	<p>OSV - Kreativita – volba námětu, formátu a techniky při některých pracích</p>
<p><i>VV-3-1-02</i> v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zvolí v závislosti na zobrazovaném vhodný formát, velikost papíru - zvolí vhodnou velikost a umístění zobrazovaného - vhodně seskupí více zobrazovaných prvků vzhledem k jejich tvaru, velikosti, barvám - uplatňuje při práci představivost a fantazii - projevuje v tvorbě vlastní zkušenosti a prožitky 		

<p>VV-3-1-03 <i>vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - výtvarně vyjádří své pocity, nálady a smyslové vjemy - výtvarně vyjádří portrét, tělo a pohyb těla - vyrobí hračku, loutku 	<ul style="list-style-type: none"> - české zvyky a tradice: Vánoce, Velikonoce (výroba dekorací, přání, dárků) - vizuálně obrazná vyjádření: portrét, tělo, pohyb těla, zvuk, vůně a pach a hmatové vjemy - hračka v životě dětí, výtvarný návrh hračky, pokus o jeho výrobu - loutky 	
<p>VV-3-1-04 <i>interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - vyjádří jednoduše své dojmy z výtvarného díla, ilustrace, malby, filmu, komiksu 		
<p>VV-3-1-05 <i>na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí svou práci a práce ostatních 		

Výtvarná výchova – ročník čtvrtý, pátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
VV-5-1-01 <i>při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů</i>	<ul style="list-style-type: none"> - používá linii, barvu, tvar, proporce, objem a prostor, kresbu x malbu - rozvíjí svůj smysl pro výtvarný rytmus a řešení plochy s využitím barevných prvků - zná vlastnosti barev, jejich výrazové možnosti a barevné kontrasty, světlo a stín - využívá přítlak, odlehčení, šrafování, zhušťování a zředování čar - zná základní vlastnosti plastických materiálů (keramická hlína, modelína, ...) - modelováním vytváří prostorové objekty na základě představ a fantazie - využívá a dotváří přírodní materiály 	<ul style="list-style-type: none"> - prvky vizuálně obrazného vyjádření: linie, tvary, objemy, světlo a stín, barevné kontrasty, proporce, proměny v ploše, objemu a prostoru - uspořádání objektů do celků: na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, malba, kresba, modelování, přírodní materiály, koláž 	<p>OSV - Kreativita – volba námětu, formátu a techniky při některých pracích</p> <p>Kreativita – netradičně zpracovaný námět, použití netradiční techniky</p> <p>MeV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – výroba plakátů na školní akce</p> <p>Tvora mediálních sdělení – tvorba školního časopisu</p>
VV-5-1-02 <i>při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností</i>	<ul style="list-style-type: none"> - využívá svých zkušeností při tvorbě - dokáže přesněji výtvarně vyjádřit proporce lidské postavy, pohyb těla a portrét - dokáže výtvarně ztvárnit předměty a situace z běžného života - vytváří tradiční dekorace - vytvoří přání, pozvánku, použije vhodný typ a velikost písma i jeho uspořádání ve zvoleném formátu - používá písmo jako dekorativní prvek 	<ul style="list-style-type: none"> - figura, lidská postava, pohyb těla (proporce lidské postavy a hlavy) - výtvarné ztvárnění situací z běžného života - tradiční dekorace, výrobky (papír, drobný materiál, keramika) - pozvánky, přání: písmo v ploše, velikost a barva v závislosti na důležitosti sdělení, formát 	
VV-5-1-03 <i>nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření</i>	<ul style="list-style-type: none"> - vizuálně ztvární různé smyslové vjemy 	<ul style="list-style-type: none"> - výtvarné vyjádření smyslových vjemů 	

<p>vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě</p>			
<p>VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - volí a kombinuje různé výtvarné prostředky a postupy - výtvarně vyjádří osobité vnímání skutečnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastní vnímání reality – volná technika 	
<p>VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</p>	<ul style="list-style-type: none"> - porovnává výrazové prostředky vybraných ilustrátorů - rozezná různé druhy výtvarného umění (malířství, ilustrace, sochařství, architektura) 	<ul style="list-style-type: none"> - typy vizuálně obrazných vyjádření: objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, architektura, odívání 	
<p>VV-5-1-06 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí svou práci a práce ostatních - na základě osobního postoje hodnotí svou práci, práci ostatních a výtvarná díla 	<ul style="list-style-type: none"> - osobní postoj – utváření, zdůvodňování a porovnávání výtvarných děl - rozhovory, diskuze a zhodnocení výtvarných děl - záměry a proměna tvorby 	

5. 6 Člověk a zdraví

Předmět: Tělesná výchova – TV

Tělesná výchova je předmět, který směřuje k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, dále pak konkrétních pohybových činností a k poznávání vlastní tělesné zdatnosti. Jde v něm o pohybové vzdělávání, které postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové. Rozvíjí a podporuje zdraví žáka a ochranu jeho života. Za velmi důležitý úkol tohoto předmětu považujeme prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, radost z pohybové činnosti, uspokojování pohybových potřeb i zájmů žáků. V tomto předmětu jsou využívány prvky Zdravotní TV.

Obsahové vymezení:

Vzdělávací obsah předmětu se člení na tyto okruhy:

Činnosti ovlivňující zdraví – význam pohybu, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, hygiena, bezpečnosti při pohybových činnostech

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností – pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné cviky, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, bruslení

Činnosti podporující pohybové učení – komunikace a organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla her, soutěží, měření konkrétních výkonů, v nichž se dovednosti projevují, zdroje informací o pohybových činnostech

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáku tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty,
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů,
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí,
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje,
- využívání osvojených preventivních postupu pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevnování způsobu rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví,
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím,

- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti,
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci.

Předmětem se prolínají průřezová témata: viz strana 21 – 25.

Do předmětu Tělesná výchova jsou zařazena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

A) Sociální rozvoj

Kooperace a kompetice: respektování pravidel hry, řešení konfliktů, fair play, uznání prohry – 1. - 5. ročník

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
Počet hodin	2	2	2	2	2	10

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Pro potřeby TV využíváme místní sokolovnu, která je od školy vzdálená zhruba 10 minut, proto vyučujeme TV ve dvouhodinových blocích. Při příznivém počasí využíváme školní hřiště a okolí školy, hřiště za sokolovnou nebo fotbalové hřiště. Pro hodiny TV i pro turistiku a pobyt v přírodě využíváme okolní přírodní prostředí (les, travnaté a přírodní povrchy). Žáci při cvičení využívají různé náčiní i další pomůcky na TV. Plavecký výcvik probíhá v plaveckém bazénu v Hlinsku v Čechách pod vedením lektorů plavání jednou za dva roky. V době plaveckého výcviku výuka TV ve škole neprobíhá. Vzhledem k počtu žáků jsou na TV spojeny buď všechny ročníky nebo jsou žáci rozděleni na 2 skupiny podle počtu žáků v ročníku.

Mezipředmětové vztahy jsou dále naplňovány v předmětu:

Český jazyk	- tělovýchovné chvílky, pohybové hry, tanečky
Anglický jazyk	- pohybové aktivity
Matematika	- tělovýchovné chvílky, pohybové aktivity, vytváření tabulek – měření výsledků, porovnání výsledků
Informatika	- vytváření tabulek – zpracování výsledků, statistika, sledování sportovních přenosů
Náš svět	- zdraví a nemoc, první pomoc, vycházky a pohyb v terénu
Výtvarná výchova	- sporty – kresba, malba
Praktické činnosti	- výroba netradičních pomůcek, ...

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

	Učitel
1. Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k poznávání zdraví jako důležité hodnoty v jeho životě pomocí poznávání sebe samého - pomáhá žákům pochopit důležitost dobré kondice a tělesné zdatnosti pro jejich další vývoj - vede žáky k překonávání překážek a ke svému zdokonalování v rámci svých fyziologických možností
2. Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - dává žákům impulsy ke zvyšování jejich zdatnosti, tak aby vedl žáky k sebehodnocení a navrhování dalších postupů ve svém zdokonalení - pomáhá žákům osvojovat postupy, které využijí k ovlivňování zdraví a zdatnosti
3. Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k srozumitelnému vyjádření myšlenek a jejich obhajobě - pomáhá žákům otevřeně vyjádřit svůj názor, svěřením se s problémy související s jejich zdravím, zdatností a výkonností - učí žáky ohodnotit sportovní výkon, vyslechnout názor druhých
4. Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - ukazuje tělesný pohyb jako předpoklad pro celkovou duševní pohodu a jeho dopad na celý stav žáka - ukazuje žákům potřebu spolupráce ve sportovním týmu, buduje a posiluje sebedůvěru žáků
5. Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - umožňuje žákům podílet se na utváření kritérií hodnocení činnosti nebo jejich výsledků - buduje u žáků pozitivní postoj ke sportu
6. Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k aktivnímu zapojení do aktivit a činností podporujících zdraví - vede žáky k tomu, aby používali pouze bezpečné nářadí a náčiní - vede žáky k dodržování vymezených pravidel
7. Kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"> - motivuje žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky - motivuje žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště - klade důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií

Vzdělávací obsah předmětu Tělesná výchova

Tělesná výchova – ročník první, druhý, třetí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TĚMATU
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
<i>TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti</i>	<ul style="list-style-type: none"> - využívá nabízené příležitosti k pohybu - chápe význam pohybu pro zdraví člověka - uvědomuje si význam přípravy na pohybovou činnost – rušné části a průpravného cvičení, význam jednotlivých cviků – pro správné držení těla, posílení břišních svalů... 	<ul style="list-style-type: none"> - význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu - příprava organismu: před pohybovou činností, uklidnění po zátěži - zdravotně zaměřené činnosti: správné držení těla průpravná, kompenzační, relaxační a zdravotně zaměřená cvičení 	
<i>TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy</i>	<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje zásady bezpečného pohybu (gymnastická cvičení a cvičení na nářadí provádí pouze na pokyn učitele), bezpečně ukládá nářadí, náčiní a pomůcky - - švédskou bednu, trampolínu, lavičky... - používá vhodný sportovní oděv a obuv - dodržuje pokyny učitele směřující k hygieně při tělesné výchově 	<ul style="list-style-type: none"> - hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity - bezpečnost při pohybových činnostech 	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
<i>TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché</i>	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá podle individuálních předpokladů cvičení na nářadí: lavičky, žebřiny, lavičky zavěšené na žebřinách, švédská bedna, šplh na tyči, provede rozběh a odraz z můstku snožmo - provádí cvičení gymnastická – švihadla, kotoul 	<ul style="list-style-type: none"> - základy gymnastiky – průpravná cvičení, základy akrobacie (kotoul vpřed a kotoul vzad), přeskok (náskok na můstek, odraz snožmo), cvičení na lavičkách (chůze s dopomocí i bez dopomoci), cvičení na žebřinách, šplh na tyči 	

<p><i>pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení</i></p>	<p>vpřed a vzad, lavička – chůze s dopomocí i bez dopomoci</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizuje činnosti a hry s náčiním a pomůckami: cvičení s lanem, překážková dráha - zvládá základy nízkého startu, povely pro start, běh vytrvalostní prokládaný chůzí, běh 60 m, skok do dálky z místa a z rozběhu, hod kriketovým míčkem - adaptuje se na vodní prostředí, zvládá jeden plavecký způsob (plavecká technika) - předvede jednoduché taneční kroky s hudbou - po předvedení opakuje: krok přísunný, poskočný, přeměnný, cval - dokáže překonávat přírodní překážky, dodržuje bezpečnost při pohybu v terénu - respektuje pokyny vyučujícího při hrách na sněhu a ledu - dodržuje pravidla bezpečného chování při zimních hrách - změří svoje pohybové výkony a porovná je s výsledky spolužáků - učí se hodnotit svoji pohybovou dovednost 	<ul style="list-style-type: none"> - atletika: rychlý a vytrvalostní běh, skok daleký, hod kriketovým míčkem z místa - plavání - rytmické a kondiční formy cvičení: cvičení s hudbou, jednoduché tance - turistika: chůze v terénu, překonávání přírodních překážek - hry na sněhu a ledu <p>- měření a posuzování pohybových dovedností</p>	
<p><i>TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - ovládá základní pravidla sportovních her, ovládá pravidla vybíjené, minifotbalu, florbalu, hry a soutěže s míčem - provádí činnosti s míčem: základní přihrávky rukou a nohou, chytá míč „do košíčku“, odhazuje míč jednou rukou, driblování - osvojuje si zásady “fair play” 	<p>- základy sportovních her: manipulace s míčem, pálkou aj., průpravné hry, utkání, vybíjená, minifotbal, florbal, hry s míčem</p>	<p>OSV - Kooperace a kompetice: respektování pravidel hry, řešení konfliktů, fair play, uznání prohry</p>
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ			
<p><i>TV-3-1-05 reaguje na základní</i></p>	<p>- reaguje na základní tělocvičné názvosloví, na smluvené povely a signály</p>	<p>- komunikace v TV: povely pro nástup na začátku a konci vyučovací hodiny, pro ukončení nebo</p>	

<p><i>pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - reaguje na pokyny vyučujícího při pohybových činnostech a soutěžích - respektuje zásady správného chování, dodržuje pravidla her a soutěží, snaží se poznat přestupky proti pravidlům 	<ul style="list-style-type: none"> přerušování činnosti a ztišení - organizace při TV - zásady jednání a chování - pravidla 	
---	--	---	--

Tělesná výchova – ročník čtvrtý, pátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
<p><i>TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - chápe potřebu pravidelného pohybového režimu - provádí cvičení zaměřená na rozvoj kondice - projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - význam pravidelnosti tělesné aktivity - rozvoj tělesné zdatnosti postupným zvyšováním zátěže, sledování výkonů, porovnávání výkonů - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu 	
<p><i>TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si nutnost správného držení těla pro zdraví - chápe význam přípravy na zátěž, orientuje se v typech cvičení a jejich významu, používá je, reaguje na potřeby svého těla - ví, proč se rozcvičuje, proč po cvičení dělá protahovací a relaxační cviky 	<ul style="list-style-type: none"> - zdravotně zaměřené činnosti: správné držení těla, správné zvedání zátěže, průpravná a kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktická využití - příprava organismu na různé druhy pohybových činností, strečink, relaxační cvičení, korektivní cvičení 	

<p><i>TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje pravidla hygieny - volí vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity - respektuje a dodržuje zásady bezpečného chování při sportovních aktivitách - dokáže informovat učitele o vzniklém úrazu - respektuje pokyny učitele při přípravě a ukládání náradí, náčiní a pomůcek 	<ul style="list-style-type: none"> - hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity - bezpečnost při pohybových činnostech: organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách, umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV 	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
<p><i>TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - předvede v souladu se svými individuálními schopnostmi kotoul vpřed a vzad, přeskok, roznožku, skrčku, chůzi po lavičce bez dopomoci, šplh o tyči s přírazem, spouštění ručkováním - zvládá cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu - orientuje se v základní technice běhů, skoků, hodů - zvládá běžeckou abecedu, rychlý běh na 60 m, nízký start (na povel), polovysoký start, vytrvalý běh na 12 minut - ovládá skok do dálky z rozběhu – odraz z břevna - zvládá základní techniku hodů kriketovým míčkem - zvládne hod obouruč medicimbalem - ovládá manipulaci s míčem – jednoruč, obouruč (vrchní, trčením), přihrávky, pohyb s míčem, střelbu na koš - zná pravidla sportovních her – vybíjená, minifotbal, košíková, florbal - zvládá chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůzi v terénu - překoná přírodní překážky - respektuje pokyny vyučujícího při hrách na sněhu 	<ul style="list-style-type: none"> - pohybové hry: s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity, využití hraček a netradičního náčiní při cvičení, pohybová tvořivost - základy gymnastiky: kotoul vpřed a vzad, stoj na rukou s dopomocí, nácvik odrazu pro přeskok, přeskok, roznožka, skrčka, cviky na hrazdě, chůze po lavičce, šplh na tyči - rytmické a kondiční formy cvičení pro děti: cvičení s hudbou, cvičení s náčiním, krok poskočný, přeměnný, přísunný, dvojice, dodržování rytmu a tempa - průpravné úkoly: přetahy a přetlaky - základy atletiky: rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem, hod obouruč medicimbalem - základy sportovních her: vybíjená, minifotbal, košíková, florbal - turistika a pobyt v přírodě: přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích 	

	a ledu, dodržuje pravidla bezpečného chování při zimních hrách, výběr vhodného místa	při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody - hry na sněhu	
<i>TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti</i>	- zná hygienu plavání - adaptuje se na vodní prostředí - zvládá jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti	- plavání - (základní plavecká výuka pod vedením odborníků v plavecké škole)	
<i>TV-5-1-12 Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti</i>			
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ			
<i>TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti</i>	- jednoduše zhodnotí svoji pohybovou dovednost - opraví nesprávně provedený pohyb svůj, spolužákův - cvičí podle předcvičení vyučujícího - cvičí podle jednoduchého nákresu či popisu činnosti	- zraková kontrola pohybu (cvičení ve dvojicích) - reakce na pokyny - pořadová cvičení	
<i>TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech</i>	- uvědomuje si nutnost jednání v duchu fair play pro úspěšný průběh aktivity - seznamuje se s dodržováním pravidel her a soutěží, snaží se poznat přestupky proti pravidlům - respektuje opačné pohlaví, chová se ohleduplně k mladším, slabším při hře - spolupracuje s ostatními hráči	- sportovní chování, fair play - pravidla her	OSV - Kooperace a kompetice: respektování pravidel hry, řešení konfliktů, fair play, uznání prohry

<i>opačné pohlaví</i>			
<i>TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení</i>	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí základnímu tělocvičnému názvosloví při pohybové činnosti - reaguje na smluvené signály a povely - cvičí podle jednoduchého nákresu či popisu činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikace v TV: názvosloví pro atletiku, gymnastiku, sportovní hry, typy cvičení (průpravné, kondiční, rytmické atd.), startovní povely, pořadové povely, polohy (těla, paží, dolních končetin) - nákresy, popisy pohybů 	
<i>TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy</i>	<ul style="list-style-type: none"> - podílí se na organizaci sportovních činností: zvládá losování, měření, zápisy, hodnocení - vysvětlí pravidla hry, kritéria hodnocení - zorganizuje, předvede hru, pohybovou aktivitu 	<ul style="list-style-type: none"> - pravidla, hodnocení - organizace pohybové aktivity 	
<i>TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky</i>	<ul style="list-style-type: none"> - změří a zapíše výkon ve sportovních činnostech - pracuje se stopkami, pásmem - stanoví pořadí podle dosažených výsledků - připraví místo pro měření, upraví ho pro další výkony (úprava doskočiště, příprava míčků apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> - měření výkonů: měření a zaznamenávání (hod míčkem, skok do dálky z místa, běh na krátkou vzdálenost, vytrvalostní běh) - stopky, pásmo - stanovení pořadí - příprava sportoviště 	
<i>TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace</i>	<ul style="list-style-type: none"> - umí vyhledat důležité (zajímavé) informace o sportu 	<ul style="list-style-type: none"> - zdroje informací: hry, turnaje, soutěže, tisk, TV pořady 	

5.7 Člověk a svět práce

Předmět: Praktické činnosti – PČ

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který jim poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření.

Obsahové vymezení:

Tento předmět je rozdělen na 4 tematické okruhy:

Práce s drobným materiálem – výroba různých předmětů, pracovní návody, předlohy, postupy, vhodné pracovní pomůcky, nástroje, hygiena a bezpečnost práce

Konstrukční činnosti – sestavování modelů (plošné, prostorové, konstrukční)

Pěstitelské práce – péče o rostliny, pozorování přírody, drobné pěstitelství, pozorování

Příprava pokrmů – jednoduché stolování, příprava jednoduchých pokrmů

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáku tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce,
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku,
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka,
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí,
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení,

- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření.

Předmětem se prolínají průřezová témata: viz strana 21 – 25.

Do předmětu Praktické činnosti jsou zařazena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

A) Osobnostní rozvoj:

Kreativita: návrh materiálu a zpracování výrobku, vypracování pracovního postupu, výroba ukázkového předmětu – 1. – 5. ročník

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
Počet hodin	1	1	1	1	1	5

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávací obor Člověk a svět práce je realizován v předmětu **Praktické činnosti** převážně v kmenových učebnách, v místnosti školní družiny a na školním pozemku.

Mezipředmětové vztahy jsou dále naplňovány v předmětu:

Český jazyk	- slovní návody, postupy práce
Anglický jazyk	- oslavy a svátky u nás a v cizích zemích – výroba tradičních předmětů a dekorací
Matematika	- práce se stavebnicí (stavba těles, geometrických tvarů atd.)
Informatika	- práce s interaktivní stavebnicí (programování, ...)
Náš svět	- zvyky a tradice, roční období, pěstování rostlin, ...
Výtvarná výchova	- práce s drobným materiálem, nástroje
Hudební výchova	- výroba primitivních nástrojů

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

	Učitel
1. Kompetence k učení	- zadá žákovi práci tak, aby byl schopen si ji organizovat - umožňuje samostatné pozorování a experimentování
2. Kompetence k řešení problémů	- upozorňuje žáky na důsledky jejich jednání - klade problémové otázky, aby navedl žáky na správný způsob řešení zadané práce
3. Kompetence komunikativní	- zařazuje metodu rozhovoru, ve které žák zhodnotí výsledky své práce - vhodnými otázkami mu pomáhá formulovat myšlenky a názory - vede žáky ke správné, slušné a bezpečné komunikaci, učí je dodržovat pravidla komunikace
4. Kompetence sociální a personální	- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují, vzájemně si pomáhají, povzbuzují se, oceňují se - ve třídě navozuje bezpečnou a přátelskou atmosféru - sleduje práci žáků a umožní vzájemnou pomoc
5. Kompetence občanské	- vede ho vlastním příkladem k respektování druhých - zařazuje do života třídy aktivity žáků reprezentující školu, obec
6. Kompetence pracovní	- vyžaduje šetrné a technicky správné zacházení se svěřenými nástroji a netrpí zbytečné plýtvání materiálem - dbá na bezpečnost práce, žáky poučí o bezpečném zacházení s nástroji
7. Kompetence digitální	- seznamuje žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků - vede žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnost) v doporučených online zdrojích - motivuje žáky k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií

Vzdělávací obsah předmětu Praktické činnosti

Praktické činnosti – ročník první, druhý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
<i>ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</i>	<ul style="list-style-type: none"> - umí rozlišit měkký papír a čtvrtku, dovede papír přeložit, natrhat, vystříhnout nakreslený tvar, zhotovit výrobek z papíru, skládat jednoduché tvary z papíru (čepice, loďka, ...) - dokáže vyrobit jednoduchý výrobek, z přírodního materiálu, z modelovacích hmot, textilu - umí zacházet s nástroji - udržuje pořádek na svém místě - dokáže navléknout nit, šít předním a zadním stehem - vyrobí jednoduché dárkové předměty 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti materiálu a jeho užití (papír, textil, modelovací hmota, přírodniny, keramická hlína) - pracovní pomůcky a nástroje - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - lidové zvyky, tradice, řemesla 	OSV - Kreativita: návrh materiálu a zpracování výrobku, vypracování pracovního postupu, výroba ukázkového předmětu
<i>ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy</i>	<ul style="list-style-type: none"> - s pomocí pracuje podle slovního návodu i předlohy 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní návod, předloha 	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
<i>ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi</i>	<ul style="list-style-type: none"> - s pomocí postaví výrobek ze stavebnice podle obrázku - staví podle své fantazie 	<ul style="list-style-type: none"> - práce se stavebnicemi - práce s návodem, předlohou, volná tvorba 	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
<i>ČSP-3-3-01 provádí</i>	<ul style="list-style-type: none"> - pozoruje přírodu v jednotlivých ročních obdobích 	<ul style="list-style-type: none"> - změny přírody v jednotlivých ročních 	

<i>pozorování přírody, zaznamenaná a zhodnotí výsledky pozorování</i>	- provádí pozorování – umí popsat výsledky svého pozorování	období - pěstování rostlin	
<i>ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny</i>	- připraví pozemek pro setí - zaseje semena - pečuje o nenáročné rostliny ve třídě i na zahradě	- pletí zahrady - setí okrasných a užitkových rostlin - pokojové rostliny	
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
<i>ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování</i>	- prostře jednoduše stůl	- jednoduchá úprava stolu	
<i>ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování</i>	- orientuje se v základních pravidlech stolování	- základní pravidla správného stolování	

Praktické činnosti – ročník třetí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
<i>ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</i>	Žák: - rozliší běžně užívané druhy papíru, dovede papír přeložit, odtrhnout označenou část, vystřihnout nakreslený tvar, zhotovit výrobek z papíru, skládat jednoduché tvary z papíru - vyrobí jednoduchý výrobek, z přírodního materiálu, z modelovacích hmot, textilu - bezpečně zachází s nástroji - udržuje pořádek na svém místě	- vlastnosti materiálu a jeho užití (papír, textil, modelovací hmota, přírodniny, keramická hlína) - pracovní pomůcky a nástroje - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - lidové zvyky, tradice, řemesla	OSV - Kreativita: návrh materiálu a zpracování výrobku, vypracování pracovního postupu, výroba ukázkového předmětu

	<ul style="list-style-type: none"> - navlékne nit, šije předním a zadním stehem, přišije knoflík - vyrobí jednoduché dárkové předměty 		
ČSP-3-1-02 <i>pracuje podle slovního návodu a předlohy</i>	<ul style="list-style-type: none"> - zapamatuje si postup práce, který učitel vysvětlil, vytvoří tímto postupem výrobek - pracuje podle slovního návodu i předlohy 	- slovní návod, předloha	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
ČSP-3-2-01 <i>zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi</i>	<ul style="list-style-type: none"> - postaví výrobek ze stavebnice podle obrázku a podle své fantazie 	<ul style="list-style-type: none"> - práce se stavebnicemi - práce s návodem, předlohou, volná tvorba 	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
ČSP-3-3-01 <i>provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování</i>	<ul style="list-style-type: none"> - pozoruje přírodu v jednotlivých ročních obdobích - provádí pozorování – umí zaznamenat a zhodnotit výsledky svého pozorování (popíše podmínky, ve kterých se růstu rostlin daří a nedaří) 	<ul style="list-style-type: none"> - změny přírody v jednotlivých ročních obdobích - základní podmínky pro pěstování rostlin 	
ČSP-3-3-02 <i>pečuje o nenáročné rostliny</i>	<ul style="list-style-type: none"> - připraví pozemek pro setí a sázení - zaseje a zasadí semena a sazenice - pečuje o nenáročné rostliny ve třídě i na zahradě 	<ul style="list-style-type: none"> - pletí a rytí zahrady - setí a sázení okrasných a užitkových rostlin - pokojové rostliny 	
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
ČSP-3-4-01 <i>připraví tabuli pro jednoduché stolování</i>	<ul style="list-style-type: none"> - popíše vybavení kuchyně - vysvětlí, jak uskladní různé potraviny - prostře jednoduše stůl 	<ul style="list-style-type: none"> - základní vybavení kuchyně - uskladnění potravin - jednoduchá úprava stolu 	
ČSP-3-4-02 <i>chová se vhodně při stolování</i>	<ul style="list-style-type: none"> - prostře stůl - chová se vhodně při stolování 	- pravidla správného stolování	

Praktické činnosti – ročník čtvrtý, pátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
ČSP-5-1-01 <i>vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu</i>	<ul style="list-style-type: none"> - vytvoří výrobek z různých druhů papíru, z vlnité lepenky, z plastelíny, špejllí, přírodních materiálů, textilu aj. - pečlivě stříhá, čistě lepí - šije předním a zadním stehem, přišije knoflík, ušije jednoduchý výrobek - vytvoří dárkové předměty - při práci uplatňuje své nápady - u postupů, kde není nutné přesně dodržet jednotlivé kroky, volí pro sebe nejvýhodnější postup - vytvoří výrobek ve skupině 	<ul style="list-style-type: none"> - pracovní postupy a operace: obkreslování, vystřihování, slepování, skládání, modelování, šití, vyšívání - z různých materiálů: papír, textil, modelovací hmota, přírodniny, keramická hlína, karton - organizace práce 	OSV -Kreativita: návrh materiálu a zpracování výrobku, vypracování pracovního postupu, výroba ukázkového předmětu
ČSP-5-1-02 <i>využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic</i>	<ul style="list-style-type: none"> - popíše některé tradice - seznamuje se s některými lidovými řemesly - vybere prvek lidového umění a použije ho ve své práci 	- lidové zvyky, tradice a řemesla	
ČSP-5-1-03 <i>volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu</i>	- umí volit vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k materiálu	<ul style="list-style-type: none"> - funkce a využití pomůcek a nástrojů - vlastnosti materiálů 	
ČSP-5-1-04 <i>udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady</i>	<ul style="list-style-type: none"> - udržuje pořádek na pracovním místě - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce - umí poskytnout první pomoc při drobném poranění 	<ul style="list-style-type: none"> - pracovní prostředí - první pomoc 	

<i>hygieny a bezpečnosti práce; poskytně první pomoc při úrazu</i>			
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
<i>ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž</i>	- sestrojí model podle předlohy, dokáže ho rozebrat	- montáž a demontáž stavebnice	
<i>ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu</i>	- umí pracovat podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - zakreslí svůj nápad a podle náčrtu sestaví	- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	
<i>ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytně první pomoc při úrazu</i>	- dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce - umí poskytnout první pomoc při drobném poranění	- bezpečnost práce - první pomoc	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
<i>ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování</i>	- provádí jednoduché pěstitelské pokusy - připraví pozemek pro setí a sázení - zaseje a zasadí semena a sazenice - pečuje o nenáročné rostliny ve třídě i na zahradě - zná základní podmínky a postupy pro pěstování rostlin	- pěstitelské pokusy - základní podmínky pro pěstování - půda, výživa, osivo, sazenice	
<i>ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny</i>	- umí ošetřovat a pěstovat pokojové a jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování - orientuje se v základních pěstitelských činnostech: přesazení pokojové rostliny, pletí, práce na zahradě	- pěstování rostlin ze semen: okrasné, léčivky, koření, zelenina, aj. - pokojové rostliny - rostliny jedovaté	
<i>ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností</i>	- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	- nářadí, nástroje	

<i>správné pomůcky, nástroje a náčiní</i>			
<i>ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu</i>	- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce a ochrany zdraví - umí poskytnout první pomoc při úrazu při práci na školní zahradě	- bezpečnost práce - první pomoc	
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
<i>ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně</i>	- popíše vybavení kuchyně	- základní vybavení kuchyně	
<i>ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm</i>	- umí připravit jednoduché pokrm - uplatňuje zásady zdravé výživy	- příprava jednoduchého pokrmu - pracovní postup	
<i>ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování</i>	- dodržuje pravidla správného stolování - zná společenské chování při stolování	- úprava stolu - pravidla správného stolování	
<i>ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni</i>	- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - umí poskytnout první pomoc při úrazu v kuchyni	- hygiena a bezpečnost práce - první pomoc	

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Hodnocení se řídí § 51 až § 53 školského zákona a § 14 až § 17 vyhlášky č. 48/2005 Sb. Pravidla pro hodnocení žáků jsou podrobně uvedena v „**Klasifikačním řádu školy**“, který je součástí školního řádu.

6.1 Hodnocení žáků

Prostřednictvím hodnocení žák získává zpětnou vazbu, tedy informace o tom, jak danou problematiku zvládá, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybuje. Hodnocení vychází z jasných cílů a konkrétních kritérií.

Hodnocení nesmí být zaměřeno na vzájemné srovnávání žáků, ale naopak respektuje individuální pokrok každého žáka. Součástí hodnocení žáka ve škole je také hodnocení jeho chování a jednání.

Učitelé přistupují k průběžnému hodnocení vzdělávacích činností žáka s vědomím **motivační funkce hodnocení a jeho formativní funkce**.

Jako přirozenou součást hodnocení rozvíjejí **sebehodnocení a vzájemné hodnocení**.

Chyba je přirozená součást procesu učení. Pedagogičtí pracovníci o chybě se žáky mluví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Práce s chybou je prvkem procesu učení.

6.2 Způsoby hodnocení

Hodnocení probíhá těmito základními formami:

- a) slovním hodnocením
- b) klasifikací
- c) kombinací slovního hodnocení a klasifikace

Slovní hodnocení – v **1. a 2. ročníku** se plně využívá hodnocení slovního. Slovní hodnocení vystihuje úroveň rozvoje, kterého dosáhl žák ve vztahu k naplnění očekávaných výstupů formulovaných v jednotlivých předmětech školního vzdělávacího programu. Je všestranné – obsahuje všechny vyučované předměty. Obsahuje ocenění úspěchů žáka, zdůraznění jeho kvalit, upozornění na oblasti, na které je třeba se zaměřit a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Je adresované žákovi a formulace jsou volené tak, aby mu byly srozumitelné. Je individualizované vzhledem ke vzdělávacím a osobnostním předpokladům žáka. Zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jeho vývoji. Obsahuje ohodnocení snahy, pílě žáka a jeho přístupu ke vzdělávání.

Klasifikace známkou – od 3. ročníku se citlivě zavádí klasifikace známkami, která trvá do 5. ročníku. Zápisy známek se provádějí do hodnotících notýsků (žakovské knížky). Znamka obsahuje nejen zhodnocení školního výstupu, ale sleduje i další kritéria – samostatnost a aktivní zapojení žáka. Ke klasifikaci připojujeme k vysvědčení zprávu žákovi – viz slovní hodnocení.

Kombinace slovního hodnocení a klasifikace – žákům se specifickými vzdělávacími potřebami je rovněž na základě domluvy se zákonnými zástupci a pedagogy umožněna kombinace obou způsobů, a to klasifikace známkami a slovním hodnocením.

Hodnocení chování žáka

Cílem hodnocení žáka je hodnocení i jeho chování. V případě slovního hodnocení je hodnocení chování součástí měsíčního písemného hodnocení či závěrečných hodnocení. Při klasifikaci je žákovo chování hodnoceno podle Pravidel pro hodnocení žáka.

Další způsoby hodnocení:

- a) Průběžné ústní hodnocení během jednotlivých činností žáka jako motivační složka a zpětná vazba na konci dané činnosti.
- b) Individuální rozhovory pedagoga s žákem podle potřeby.
- c) Tripartitní setkání – probíhá ústní hodnocení, které má podobu tripartitního setkání učitel – zákonní zástupci – žák. Na něm se hodnotí úroveň dosažených vědomostí a dovedností, mapují se překážky v učení, hledají se způsoby, jak překážky překonat, formulují se vzdělávací cíle na další období, hledají se možnosti k posílení vnitřní motivace žáka. Toto osobní setkání se odehrává minimálně 1x během jednoho školního roku.
- d) **Sebehodnocení** považujeme za jednu z klíčových kompetencí, kterou chceme žáky naučit. K sebehodnocení jsou žáci naší školy vedeni od první třídy, a to ústně i písemně. Pro sebehodnocení se využívají i týdenní plány pro žáky. Ty obsahují stručný výčet učiva a úkoly pro daný týden, místo pro vyjádření žáků, učitelů i rodičů.
- e) Vzájemné hodnocení žáků.
- f) Hodnocení práce ve skupině po ukončení skupinové práce.

Hodnocení žáka na vysvědčení musí vystihnout úroveň rozvoje, kterého žák dosáhl ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých vzdělávacích oblastí v daném pololetí školního roku. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za 1. pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.

Informování zákonných zástupců je zajištěno možnostmi individuálních konzultací s pedagogy, na společných tripartitních setkáních, možnostmi nahlédnutí do portfolia žáka, klasifikací v žakovské knížce a vysvědčením předávaným na konci každého pololetí.

Při distančním vzdělávání dostane žák vždy zpětnou vazbu o výsledcích svého vzdělávání a plnění zadaných úkolů a je uplatňováno především formativní hodnocení.

6.3 Kritéria hodnocení

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků musí být jednoznačné, srovnatelné s předem stanovenými cíli a kritérii, srozumitelné, věcné a pedagogicky zdůvodnitelné.

Učitel před každou činností žáky informuje, jaká jsou kritéria pro splnění dané činnosti. Důležitým prvkem pro vnitřní motivaci žáka je, že se na stanovování kritérií také určitou měrou podílí. Posiluje to jeho samostatnost v plánování a přebírání zodpovědnosti za vlastní učení. Kritéria se tak odvíjejí od konkrétní činnosti a úkolu. Pomocí stanovených kritérií učitel zhodnotí, jak a do jaké míry bylo předpokládaných dovedností a vědomostí dosaženo.

Učitel musí mít dostatečné podklady pro hodnocení a klasifikaci žáka.

Učitel je povinen vést evidenci základní klasifikace žáka.

V případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje učitel zákonné zástupce žáka bezprostředně prokazatelným způsobem.

Pravidla hodnocení jsou pro všechny učitele závazná.

Podklady pro hodnocení žáka lze získávat z komunikace pedagog – žák, průběžného ověřování výsledků vzdělávání, výsledků ze skupinové práce, hodnocení spolupráce ve skupině, individuálních písemných úkolů a sebehodnocení žáka. Učitel při hodnocení žáka přihlíží:

- a) ke školní práci – připravenosti, aktivnímu zapojení a projevování se ve škole
- b) k aktuální dosažené úrovni klíčových kompetencí žáka
- c) k měřitelným výsledkům – vyhodnotitelným výsledkům dílčích výstupů
- d) k domácí přípravě a její prezentaci ve škole
- e) k jeho každodenní činnosti, jejíž produkty se shromažďují například v portfoliu žáka

6.3.1 Stupně klasifikace a hodnocení

Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pěti stupni učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěm žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.

Klasifikační stupeň určí učitel, který příslušný předmět vyučuje. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období je hodnocena kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Také se přihlíží k systematickosti v práci žáka po klasifikační období a k jeho aktivitě. Stupeň prospěchu se tedy neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

6.3.2 Alternativní možnosti hodnocení

Vyučující mají možnost využít i následující alternativní možnosti hodnocení:

- lomítka v průběžném hodnocení (1/2, 2/3, 3/4, 4/5)
- motivační hodnocení (např. slovní vyjádření, razítko, obrázek, ...)
- úspěšnost práce žáka je možno taktéž vyjádřit body nebo procenty (hodnotící tabulku sestaví vyučující dle uvážení)

Přílohy:

- Příloha 1 Standardy pro základní vzdělávání
- Příloha 2 Charakteristika ŠVP - zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami Úprava očekávaných výstupů
- Příloha 3 Realizace průřezových témat v případě žáků s lehkým mentálním postižením

Příloha 1 – Standardy pro základní vzdělávání

Standardy pro základní vzdělávání představují minimální cílové požadavky na vzdělávání, které jsou závazně formulované v RVP ZV. Standardy pomocí indikátorů konkretizují obsah očekávaných výstupů RVP ZV a stanovují minimální úroveň jejich zvládnutí, kterou je třeba dosahovat se všemi žáky. Protože Standardy konkretizují závazné očekávané výstupy, jsou i indikátory závazné.

– Standardy pro základní vzdělávání Český jazyk a literatura

Zpracováno dle upraveného RVP ZV účinného od 1. 9. 2013.

1. stupeň Vzdělávací obor Český jazyk

Ročník 5.

Tematický okruh

1. Komunikační a slohová výchova

Očekávaný výstup RVP ZV **ČJL-5-1-01 Žák čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas**

Indikátory

1. žák navrhne vhodný nadpis
2. žák posoudí na základě přečteného textu pravdivost/nepravdivost tvrzení
3. žák posoudí, zda daná informace vyplývá/nevyplývá z textu 200
4. žák vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku

Tematický okruh

Komunikační a slohová výchova

Očekávaný výstup RVP ZV **ČJL-5-1-02 Žák rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává**

Indikátory

1. žák vybere z nabídky vhodná slova vztahující se k textu
2. žák vypíše z textu požadovanou informaci

3. žák rozhodne, které informace jsou pro daný text nepodstatné

Tematický okruh

Komunikační a slohová výchova

Očekávaný výstup RVP ZV **ČJL-5-1-03 Žák posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení**

Indikátory

1. žák sestaví a napíše adresu, zprávu, vzkaz, oznámení, pozvánku
2. žák posoudí, zda jsou adresa, zpráva, vzkaz, oznámení nebo pozvánka úplné
3. žák sestaví z vět nebo krátkých odstavců příběh s dodržáním dějové posloupnosti
4. žák vybere z nabídky vhodný závěr k dané ukázce

Tematický okruh

Komunikační a slohová výchova

Očekávaný výstup RVP ZV **ČJL-5-1-04 Žák reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta**

Indikátory

1. žák vyslechne nebo přečte krátký text a reprodukuje ústně nebo písemně jeho obsah
2. žák vyslechne nebo přečte vzkaz a reprodukuje ho ústně nebo písemně další osobě

Tematický okruh

Komunikační a slohová výchova

Očekávaný výstup RVP ZV **ČJL-5-1-05 201 Žák vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku**

Indikátory

1. žák na základě zadaných informací vede dialog, telefonický hovor (s dospělým, s kamarádem), zanechá vzkaz na záznamníku
2. žák posoudí, zda v uvedené ukázce (dialogu, telefonickém rozhovoru,
3. vzkazu na záznamníku) nechybí některá z důležitých informací

Tematický okruh

Komunikační a slohová výchova

Očekávaný výstup RVP ZV **ČJL-5-1-06 Žák rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě**

Indikátory

1. žák vybere z předložených ukázek tu, která chce upoutat, přesvědčit a ovlivnit rozhodování člověka (adresáta)
2. žák vyhledá na internetu, v časopise, v denním tisku příklad manipulativní reklamy

Tematický okruh

Komunikační a slohová výchova

Očekávaný výstup RVP ZV **ČJL-5-1-07 Žák volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru**

Indikátory

1. žák přečte/řekne s náležitou intonací, přízvukem a tempem řeči oznámení, příkaz, prosbu, omluvu a respektuje při tom rozdílného adresáta
2. žák se vhodně představí ostatním dětem, dospělému

Tematický okruh

Komunikační a slohová výchova

Očekávaný výstup RVP ZV **ČJL-5-1-08 Žák rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace**

Indikátory

1. žák rozliší ve slyšené ukázce spisovnou a nespisovnou výslovnost (zme, dyž, vo tom apod.)
2. žák využívá spisovnou výslovnost ve veřejné komunikační situaci 202

Tematický okruh

Komunikační a slohová výchova

Očekávaný výstup RVP ZV **ČJL-5-1-09 Žák píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry**

Indikátory

1. žák píše vypravování obsahově i formálně správně, dodržuje dějovou posloupnost; pracuje podle rozvité/heslovité osnovy
2. žák sestaví popis předmětu (zvířete/osoby) a popis pracovního postupu, dodržuje logickou návaznost; pracuje podle otázkové osnovy
3. žák v ukázce dopisu doplní, co chybí

Tematický okruh

Komunikační a slohová výchova

Očekávaný výstup RVP ZV ČJL-5-1-10 Žák sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti

Indikátory

1. žák k vybranému textu přiměřené délky vytvoří rozvitou nebo heslovitou osnovu (nejméně o třech bodech)
2. žák zařadí do přečtené ukázky na vhodné místo nabízený text

Tematický okruh

Jazyková výchova (nauka o slově – lexikální význam)

Očekávaný výstup RVP ZV ČJL-5-2-01 Žák porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová

Indikátory

1. žák vybere z nabídky slovo, které je významem nejbližší k zadanému slovu
2. žák nahradí slovo v textu slovem významově protikladným, podobným, citově zabarveným, nespisovné slovo slovem spisovným
3. žák vyhledá v textu slovo vícevýznamové, vysvětlí jeho další významy
4. žák rozhodne, zda dvojice slov splňuje požadovanou podmínku (pro opozita)

Tematický okruh

Jazyková výchova (stavba slova)

Očekávaný výstup RVP ZV ČJL-5-2-02 203 Žák rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku

Indikátory

1. žák rozliší, v kterých případech se jedná o slova příbuzná a v kterých o tvary téhož slova
2. žák rozliší, která slova jsou příbuzná se zadaným slovem
3. žák určí kořen slova, část příponovou, předponovou
4. žák k danému slovu uvede slova příbuzná

Tematický okruh

Jazyková výchova (slovní druhy)

Očekávaný výstup RVP ZV ČJL-5-2-03 Žák určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu

Indikátory

1. žák zařadí vyznačené plnovýznamové slovo z textu ke slovnímu druhu (podstatné jméno, přídavné jméno, sloveso, příslovce)
2. žák vybere z krátkého textu větu, která obsahuje/neobsahuje zadaný slovní druh
3. žák používá v mluveném i psaném projevu náležité tvary podstatných a přídavných jmen (kromě pravopisu přídavných jmen přivlastňovacích žák používá v mluveném i psaném projevu náležité tvary sloves v způsobu oznamovacím)

Tematický okruh

Jazyková výchova (tvarosloví)

Očekávaný výstup RVP ZV ČJL-5-2-04 Žák rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary

Indikátory

1. žák vyhledá v textu nespisovný tvar podstatného jména, přídavného jména, slovesa a nahradí je tvary spisovnými
2. žák doplní do věty tvar podstatného jména ve správném tvaru a odůvodní pravopis (1. a 4. pád rod mužský životný)

Tematický okruh

Jazyková výchova (skladba)

Očekávaný výstup RVP ZV ČJL-5-2-05 Žák vyhledá základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty 204

Indikátory

1. žák vyhledá ve větě základní skladební dvojici (podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný)

Tematický okruh

Jazyková výchova (skladba)

Očekávaný výstup RVP ZV **ČJL-5-2-06 Žák odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí**

Indikátory

1. žák rozliší větu jednoduchou a souvětí
2. žák vytvoří z věty jednoduché souvětí
3. žák rozhodne, který větný vzorec odpovídá zadanému větnému celku

Tematický okruh

Jazyková výchova (skladba)

Očekávaný výstup RVP ZV **ČJL-5-2-07 Žák užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje**

Indikátory

1. žák nahradí spojovací výraz v souvětí tak, aby smysl zůstal zachován
2. žák spojí věty v souvětí pomocí vhodného spojovacího výrazu

Tematický okruh

Jazyková výchova (pravopis)

Očekávaný výstup RVP ZV **ČJL-5-2-08 Žák píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách**

Indikátory

1. žák správně píše (doplní) i/y ve vyjmenovaných slovech a slovech s nimi příbuzných
2. žák píše správně z hlediska pravopisu lexikálního

Tematický okruh

Jazyková výchova (pravopis)

Očekávaný výstup RVP ZV **ČJL-5-2-09 Žák zvládá základní příklady syntaktického pravopisu**

Indikátory

1. žák uplatňuje základní poučení o správných tvarech příčestí minulého činného v mluveném i psaném projevu
2. žák doplní správně čárky do zadaného textu (několikanásobný větný člen, jednoduchá souvětí) 205

Tematický okruh

Literární výchova

Očekávaný výstup RVP ZV **ČJL-5-3-01 Žák vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je**

Indikátory

1. žák zpracuje stručný záznam o přečtené knize a prezentuje ho spolužákům jako mluvní cvičení nebo referát; záznam zakládá do portfolia nebo zapisuje do čtenářského deníku
2. žák řekne, jak na něj vyslechnutá/přečtená ukázka působí, jaký v něm vyvolala dojem

Tematický okruh

Literární výchova

Očekávaný výstup RVP ZV **ČJL-5-3-02 Žák volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma**

Indikátory

1. žák přednese a volně reprodukuje text
2. žák vytvoří vlastní text na dané či vlastní téma

Tematický okruh

Literární výchova

Očekávaný výstup RVP ZV **ČJL-5-3-03 Žák rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů**

Indikátory

1. žák rozhodne, jakého typu je úryvek a) umělecký (poezie, komiks, pohádka) b) neumělecký (naučný text, návod k použití)

Tematický okruh

Literární výchova

Očekávaný výstup RVP ZV **ČJL-5-3-04 Žák při jednoduchém rozboru literárních textů používá jednoduché literární pojmy**

Indikátory

1. žák rozhodne, zda uvedená ukázka je pohádka, pověst, nebo bajka
2. žák rozhodne, zda uvedená ukázka je poezie, nebo próza 206

Matematika a její aplikace

Zpracováno dle upraveného RVP ZV účinného od 1. 9. 2013.

1. stupeň Tematický okruh

1. Číslo a početní operace

Očekávaný výstup RVP ZV **M-5-1-01 Žák využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení**

Indikátory

1. žák z paměti sčítá a odčítá čísla do sta, násobí a dělí v oboru malé násobilky
2. žák využívá komutativnost sčítání a násobení při řešení úlohy a při provádění zkoušky výpočtu
3. žák využívá asociativnost sčítání a násobení při řešení jednoduchých úloh s užitím závorek

Tematický okruh

1. Číslo a početní operace

Očekávaný výstup RVP ZV **M-5-1-02 Žák provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel 207**

Indikátory

1. žák správně sepíše čísla pod sebe (dle číselných řádů) při sčítání, odčítání, násobení a dělení přirozených čísel
2. žák využívá při písemném výpočtu znalost přechodu mezi číselnými řády
3. žák využívá znalosti malé násobilky při písemném násobení a dělení nejvýše dvojčíferným číslem

4. žák provádí písemné početní operace včetně kontroly výsledku
5. žák dodržuje pravidla pro pořadí operací v oboru přirozených čísel

Tematický okruh

1. Číslo a početní operace

Očekávaný výstup RVP ZV **M-5-1-03 Žák zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel**

Indikátory

1. žák přečte a zapíše číslo (do milionů) s užitím znalosti číselných řádů desítkové soustavy
2. žák využívá rozvinutý zápis čísla (do statisíců) v desítkové soustavě
3. žák porovnává čísla do statisíců
4. žák zaokrouhluje čísla do statisíců s použitím znaku pro zaokrouhlování
5. žák užívá polohové vztahy („hned před“, „hned za“) v oboru přirozených čísel
6. žák se orientuje na číselné ose a jejich úsecích
7. žák provádí číselný odhad a kontrolu výsledku

Tematický okruh

1. Číslo a početní operace

Očekávaný výstup RVP ZV **M-5-1-04 Žák řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel**

Indikátory

1. žák porozumí textu jednoduché úlohy (rozlišuje informace důležité pro řešení úlohy) a úlohu řeší 208
2. žák zformuluje odpověď k získanému výsledku
3. žák vytvoří jednoduchou slovní úlohu podle vzoru

Tematický okruh

1. Číslo a početní operace

Očekávaný výstup RVP ZV **M-5-1-05 Žák modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku**

Indikátory

1. žák vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života
2. žák využívá názorné obrázky k určování $1/2$, $1/4$, $1/3$, $1/5$, $1/10$ celku
3. žák vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny

Tematický okruh

1. Číslo a početní operace

Očekávaný výstup RVP ZV **M-5-1-06 Žák porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel**

Indikátory

1. žák porovná zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny)
2. žák sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa) a tyto početní operace zapisuje

Tematický okruh

1. Číslo a početní operace

Očekávaný výstup RVP ZV **M-5-1-07 Žák přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty**

Indikátory

1. žák vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života 209
2. žák přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin na číselné ose a jejich úsecích, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu
3. žák porovná desetinná čísla v řádu desetin

Tematický okruh

1. Číslo a početní operace

Očekávaný výstup RVP ZV **M-5-1-08 Žák porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose**

Indikátory

1. žák znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí -100 až $+100$

2. žák nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě

Tematický okruh

2. Závislosti, vztahy a práce s daty

Očekávaný výstup RVP ZV **M-5-2-01 Žák vyhledává, sbírá a třídí data**

Indikátory

1. žák provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (měření teploty, průjezd aut za daný časový limit apod.)
2. žák porovnává zadaná data podle daného kritéria
3. žák posuzuje reálnost vyhledaných údajů

Tematický okruh

2. Závislosti, vztahy a práce s daty

Očekávaný výstup RVP ZV **M-5-2-02 Žák čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy**

Indikátory

1. žák doplní údaje do připravené tabulky nebo diagramu
2. žák vyhledá v tabulce nebo diagramu požadovaná data
3. žák vyhledá údaje z různých typů diagramů (sloupcový a kruhový diagram bez použití procent) 210
4. žák používá jednoduché převody jednotek času při práci s daty (např. v jízdních řádech)

Tematický okruh

3. Geometrie v rovině a v prostoru

Očekávaný výstup RVP ZV **M-5-3-01 Žák narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice); užívá jednoduché konstrukce**

Indikátory

1. žák rozezná základní rovinné útvary (kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice) nezávisle na jejich natočení, velikosti nebo označení
2. žák určí rovinné útvary pomocí počtu vrcholů a stran, rovnoběžnosti a kolmosti stran

3. žák využívá základní pojmy a značky užívané v rovinné geometrii (čáry: křivá, lomená, přímá; bod, úsečka, polopřímka, přímka, průsečík, rovnoběžky, kolmice)
4. žák rozpozná jednoduchá tělesa (krychle, kvádr, válec) a určí na nich základní rovinné útvary
5. žák narýsuje kružnici s daným poloměrem
6. žák narýsuje obecný trojúhelník nebo trojúhelník se třemi zadanými délkami stran
7. žák narýsuje čtverec a obdélník s užitím konstrukce rovnoběžek a kolmic
8. žák dodržuje zásady rýsování

Tematický okruh

3. Geometrie v rovině a v prostoru

Očekávaný výstup RVP ZV **M-5-3-02 Žák sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran**

Indikátory

1. žák rozlišuje obvod a obsah rovinného útvaru
2. žák určí s pomocí čtvercové sítě nebo měřením obvod rovinného útvaru (trojúhelníku, čtyřúhelníku, mnohoúhelníku) 211
3. žák graficky sčítá, odčítá a porovnává úsečky
4. žák určí délku lomené čáry graficky i měřením
5. žák převádí jednotky: kilometry na metry, metry na centimetry, centimetry na milimetry

Tematický okruh

3. Geometrie v rovině a v prostoru

Očekávaný výstup RVP ZV **M-5-3-03 Žák sestrojí rovnoběžky a kolmice**

Indikátory

1. žák vyhledá dvojice kolmic a rovnoběžek ve čtvercové síti
2. žák načrtne a narýsuje kolmici a rovnoběžku

Tematický okruh

3. Geometrie v rovině a v prostoru

Očekávaný výstup RVP ZV **M-5-3-04 Žák určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu**

Indikátory

1. žák určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného útvaru, který lze složit ze čtverců a obdélníků
2. žák používá základní jednotky obsahu (cm², m², km²) bez vzájemného převádění

Tematický okruh

3. Geometrie v rovině a v prostoru

Očekávaný výstup RVP ZV **M-5-3-05 Žák rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru**

Indikátory

1. žák pozná osově souměrné útvary (i v reálném životě)
2. žák určí překládáním papíru osu souměrnosti útvaru

Tematický okruh

4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Očekávaný výstup RVP ZV **M-5-4-01 212 Žák řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky**

Indikátory

1. žák vyhledá v textu jednoduché úlohy potřebné údaje a vztahy
2. žák volí vhodné postupy pro řešení jednoduché úlohy
3. žák vyhodnotí výsledek úlohy

Anglický jazyk

Zpracováno dle upraveného RVP ZV účinného od 1. 9. 2013

1. stupeň Vzdělávací obor Cizí jazyk

Ročník 5.

Tematický okruh

1. Poslech s porozuměním

Očekávaný výstup RVP ZV **CJ-5-1-01 Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností**

Indikátory

1. žák porozumí krátkým a jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost) 213

Tematický okruh

1. Poslech s porozuměním

Očekávaný výstup RVP ZV **CJ-5-1-02 Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu**

Indikátory

1. žák rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům

2. žák porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost)

3. žák porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam dané věty nebo její části, vykoná činnost)

Tematický okruh

1. Poslech s porozuměním

Očekávaný výstup RVP ZV **CJ-5-1-03 Žák rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu**

Indikátory

1. žák zachytí konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu
2. žák porozumí tématu velmi krátkého a jednoduchého poslechového textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu) 214

Tematický okruh

2. Mluvení

Očekávaný výstup RVP ZV **CJ-5-2-01 Žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů**

Indikátory

1. žák použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech
2. žák se účastní jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne konkrétní informace o sobě, dalších osobách, zvířatech, předmětech, činnostech nebo se na podobné informace zeptá (např. představí sebe či druhé, sdělí věk, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí, nebo se na totéž zeptá) za použití jednoduchých slovních spojení a otázek

Tematický okruh

2. Mluvení

Očekávaný výstup RVP ZV **CJ-5-2-02 Žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných téma**

Indikátory

1. žák se představí, sdělí svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad za použití jednoduchých slovních spojení a vět
2. žák sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích (např. jméno, věk, kde bydlí, co dělají, vlastní, umí, mají rádi/neradí) za použití jednoduchých slovních spojení a vět
3. žák popíše skutečnosti, se kterými se běžně setkává (např. předměty, zvířata, činnosti), za použití jednoduchých slovních spojení a vět

Tematický okruh

2. Mluvení

Očekávaný výstup RVP ZV CJ-5-2-03 Žák odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, 215 volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

Indikátory

1. žák reaguje pomocí slov, jednoduchých slovních spojení a vět na otázky týkající se jeho samotného, členů jeho rodiny a kamarádů (např. sdělí jméno, věk, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí, má rád/nerad)
2. žák odpoví a poskytne konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět
3. žák se zeptá na konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět.

Tematický okruh

3. Čtení s porozuměním

Očekávaný výstup RVP ZV CJ-5-3-01 Žák vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům

Indikátory

1. žák najde konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům

Tematický okruh

3. Čtení s porozuměním

Očekávaný výstup RVP ZV CJ-5-3-02 Žák rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

Indikátory

1. žák rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v krátkém textu z běžného života
2. žák porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k tématům z běžného života, má-li k dispozici vizuální oporu (např. 216 vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost)

3. žák porozumí tématu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z běžného života a je podpořen obrazem (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu)

Tematický okruh

4. Psaní

Očekávaný výstup RVP ZV **CJ-5-4-01 Žák napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života**

Indikátory

1. žák napíše jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad
2. žák napíše jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých představí členy své rodiny, kamarády a spolužáky, uvede jejich věk, kde bydlí, co dělají, vlastní, umí, mají rádi/neradi
3. žák sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz či vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informace nebo se na ně zeptá (např. jak se má, kde je, co dělá, vlastní a umí, zda souhlasí, či nesouhlasí) za použití základních zdvořilostních obrátů (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování)

Tematický okruh

4. Psaní

Očekávaný výstup RVP ZV **CJ-5-4-02 Žák vyplní osobní údaje do formuláře**

Indikátory

1. žák doplní informace číselné i nečíselné povahy (např. číslice, slova, slovní spojení), které se týkají jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat nebo předmětů, které ho bezprostředně obklopují, a činností, které běžně vykonává

Příloha 2 - Charakteristika ŠVP - zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Úprava očekávaných výstupů

"V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. ročník, bude na základě Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ."

5.1.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJL-3-1-01p *čte s porozuměním jednoduché texty*
- ČJL-3-1-02p *rozumí pokynům přiměřené složitosti*
- ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p *dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání*
- ČJL-3-1-08 *zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním*
- ČJL-3-1-09p *píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen*
- ČJL-3-1-09p *spojuje písmena a slabiky*
- ČJL-3-1-09p *převádí slova z mluvené do psané podoby*
- ČJL-3-1-09p *dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost*
- ČJL-3-1-10p *opisuje a přepisuje krátké věty*

Očekávané výstupy – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
- ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
- ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
- ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
- ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty
- ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení
- ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy
- ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy

ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky

ČJL-3-2-01p tvoří slabiky

ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky

ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

Očekávané výstupy – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa

ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího

ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik

- určuje samohlásky a souhlásky
- seřadí slova podle abecedy
- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
- správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. Období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně

ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací

- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Očekávané výstupy – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramaturgizuje jednoduchý příběh

ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek

ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy

ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti

ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše

- rozlišuje pohádkové prostředí od reálného
- ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

CIZÍ JAZYK

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

Očekávané výstupy – 2. období

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností

CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

- *rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování*

MLUVENÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje

CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk

CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy – 1. Období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20*
- M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100*
- M-3-1-02p zná matematické operátory $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ a umí je zapsat*
- M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20*
- M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
umí rozklad čísel v oboru do 20*

Očekávané výstupy – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000*
- M-5-1-02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla*
- M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100*
- M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách*
- M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100*
- M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy*
- M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla*

- používá kalkulátor

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek

M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20

- *zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu*

- *uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi*

Očekávané výstupy – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-5-2-01p vyhledá a roztrídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu

M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce

- *určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích*

- *provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času*

- *uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi*

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit

M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují

M-3-3-02p používá pravítko

Očekávané výstupy – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-5-3-01p znázorní, narysuje a označí základní rovinné útvary

M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky

M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran

M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice

M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru

- pozná základní tělesa

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-5-4-01p přeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM

Očekávané výstupy – 1. a 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ICT-5-1-01p ovládá základní obsluhu počítače

ICT-5-1-02p dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

Očekávané výstupy – 1. a 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ICT-5-2-03 komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

Očekávané výstupy – 1. a 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ICT-5-3-01p pracuje s výukovými a zábavními programy podle pokynu

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy

ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy

ČJS-3-1-03p uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy

Očekávané výstupy – 2. Období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje

ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany

ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě

ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí

ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest

ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy

ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování

ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně

ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům

ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

Očekávané výstupy – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-2-01p, ČJS-5-2-02p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)

ČJS-5-2-03p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých

ČJS-5-2-03p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy

ČJS-5-2-04p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze

ČJS-5-2-04p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz

- ČJS-5-2-04p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase

ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností

ČJS-3-3-02p ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti

Očekávané výstupy – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách

ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji

ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat

ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami

ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu

Očekávané výstupy – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody

ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období

ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí

ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata

ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí

ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují

ČJS-5-4-06p *reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech*

ČJS-5-4-07p *provádí jednoduché pokusy se známými látkami*

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-3-5-01p *uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění*

ČJS-3-5-01p *pojmenuje hlavní části lidského těla*

ČJS-3-5-02p *rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných*

ČJS-3-5-02p *uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu*

ČJS-3-5-03p *chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek*

ČJS-3-5-04 *reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech*

Očekávané výstupy – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-5-01p *uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu*

ČJS-5-5-02p *rozlišuje jednotlivé etapy lidského života*

ČJS-5-5-04p *uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události*

ČJS-5-5-04p *uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti*

ČJS-5-5-05p *odmítá návykové látky*

ČJS-5-5-07p *ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc*

ČJS-5-5-08 *uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku*

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty

HV-3-1-02p správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmicizaci říkadél i při zpěvu

HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny

HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku

- *pozorně vnímá jednoduché skladby*

Očekávané výstupy – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem

HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou

HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje

HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy

- *pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb*

- *správně hospodaří s dechem při interpretaci písní – frázování*

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

VV-3-1-01 až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu

VV-3-1-01p rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

Očekávané výstupy – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

VV-5-1-01p až VV-5-1-07p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr

VV-5-1-01p, VV-5-1-02p rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

VV-5-1-03p, VV-5-1-04p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie

VV-5-1-06p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

TĚLESNÁ VÝCHOVA

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost

TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách

TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti

- projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám

- zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

Očekávané výstupy – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu

TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením

TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností

TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti

TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti

TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play

- zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla

- zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA (prvky ZdrTV jsou využívány v povinné TV; ZdrTV jako ucelený systém je nabízena žákům III. (II.) zdravotní skupiny v samostatných vyučovacích hodinách – viz charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a poznámky k rámcovému učebnímu plánu)

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy

ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

Očekávané výstupy – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování

ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele

ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

Očekávané výstupy – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu

ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii

ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Očekávané výstupy – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu

- užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky

ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny

Očekávané výstupy – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin

ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování

ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní

ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování

ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

Očekávané výstupy – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně

ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm

ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování

ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

- uplatňuje zásady správné výživy

Příloha 3 Realizace průřezových témat v případě žáků s lehkým mentálním postižením

Realizace průřezových témat má nezastupitelné místo při vzdělávání všech žáků, a zvláště pak žáků, u kterých je upravován obsah a výstupy ze vzdělávání od 3. stupně podpůrných opatření. Průřezová témata obsahují silný výchovný aspekt a napomáhají osobnostnímu a charakterovému rozvoji těchto žáků, vytvářejí prostor pro utváření jejich postojů a hodnotového systému. Proto bude i při výuce těchto žáků kladen důraz především na kultivaci jejich postojů a hodnotových orientací. Nároky kladené na utváření vědomostí a dovedností těchto žáků budou vždy plně respektovat jejich individuální možnosti.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Realizace průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na utváření pozitivních (nezraňujících) postojů k sobě samému i k druhým;
- na rozvoj zvládnutí vlastního chování;
- na podporu akceptace různých typů lidí, názorů, přístupů k řešení problémů;
- na uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci;
- na rozvoj dovedností potřebných pro komunikaci a spolupráci;
- na uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování.

Výuka uvedeného průřezového tématu bude napomáhat primární prevenci rizikového chování a zkvalitnění mezilidské komunikace. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

Výchova demokratického občana

Realizace průřezového tématu Výchova demokratického občana bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na utváření:

- sebeúcty, sebedůvěry a samostatnosti;
- úcty k zákonu;
- úcty k hodnotám, jako je svoboda, spravedlnost, solidarita, odpovědnost, tolerance;
- aktivního postoje v obhajování a dodržování lidských práv a svobod;
- ohleduplnosti a ochoty pomáhat slabším;
- respektu ke kulturním, etnickým a jiným odlišnostem;
- empatie, schopnosti aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování.

Výuka bude rozvíjet disciplinovanost a sebekritiku, schopnost zaujmout vlastní stanovisko v pluralitě názorů a dovednosti asertivního jednání i schopnosti kompromisu. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Realizace průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na překonávání stereotypů a předsudků;
- na kultivaci postojů k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života;
- na kultivaci postojů ke kulturní rozmanitosti;
- na utváření pozitivních postojů k tradičním evropským hodnotám;
- na osvojování vzorců evropského občana;
- na podporu smyslu pro zodpovědnost.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Multikulturní výchova

Realizace průřezového tématu Multikulturní výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na uvědomění si vlastní identity a schopnost reflexe vlastního sociokulturního zázemí;
- na utváření hodnotového systému žáků, korekci jejich jednání;
- na rozvoj dovedností potřebných pro uplatňování vlastních práv a respektování práv druhých;
- na utváření tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám;
- na rozvoj dovedností komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin;
- na vnímání odlišnosti jako příležitosti k obohacení, nikoliv jako zdroje konfliktu;
- na uvědomění si neslučitelnosti rasové (náboženské apod.) intolerance s principy života v demokratické společnosti;
- na podporu angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu;
- na vnímání sebe jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Multikulturní výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Environmentální výchova

Realizace průřezového tématu Environmentální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na vnímání života jako nejvyšší hodnoty;
- na rozvoj odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody a přírodních zdrojů;
- na rozvoj aktivity, tvořivosti, vstřícnosti a ohleduplnosti ve vztahu k prostředí;
- na utváření zdravého životního stylu a vnímání estetických hodnot prostředí;
- na podporu angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí;
- na rozvoj vnímavého a citlivého přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Environmentální výchova, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Mediální výchova

Realizace průřezového tématu Mediální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění;
- na využívání potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času;
- na vytvoření představy o roli médií jak v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec, tak v každodenním životě v regionu;
- na rozvoj citlivosti vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení;
- na rozvoj citlivosti vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci;
- na rozvoj komunikačních schopností, zejména při veřejném vystupování;
- na využívání vlastních schopností v týmové práci a dovednosti přizpůsobit se potřebám a cílům týmu.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Mediální výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.